UNIVERZITET
U NOVOM PAZARU

INFORMATOR
ZA UPIS NA OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE

ZA AKADEMSKU 2026/2027.

Novi Pazar, februar 2026. godine

INFORMATOR

ZA UPIS NA OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE

Izdavač:	**Univerzitet u Novom Pazaru**
Za izdavača:	**Suad Bećirović**, rektor
	Muzafer Saračević, urednik **Kimeta Hamidović**, tehnički urednik
Lektor:	Ilma Lotinac
Korice:	Dina Tajić

Adresa: Univerzitet u Novom Pazaru
Ul. Dimitrija Tucovića 65
36300 Novi Pazar
Telefon: +381 20 316 634
E-mail: rektorat@uninp.edu.rs

Sajt Univerziteta: http://www.uninp.edu.rs/

Zašto studirati na Univerzitetu u Novom Pazaru?

Trajanje studija

Studije na Univerzitetu u Novom Pazaru organizovane su po bolonjskom sistemu, pri čemu osnovne akademske studije traju četiri godine. Stečena zvanja su prepoznatljiva na tržištu rada, što je neophodan uslov za Vašu uspješnu karijeru.

Stručno znanje

Nastava se bazira na stručnom osposobljavanju tokom sve četiri godine studija. To podrazumijeva sticanje praktičnih vještina putem stručne prakse u javnim institucijama i privrednim društvima, stručnih posjeta, kurseva i drugih vidova usavršavanja.

Uslovi studiranja

Univerzitet u Novom Pazaru kontinuirano obezbjeđuje najbolje uslove za svoje studente. Posjedujemo moderan učionički prostor, najsavremenije kompjuterske kabinete, laboratorije, sportsko-rekreativni prostor, Univerzitetsku biblioteku, sopstvenu televiziju i studentski restoran.

Rad u malim grupama

Radi efikasnijeg transfera znanja, Univerzitet je akreditovao rad u manjim studijskim grupama. Cilj nam je razvoj vrhunskih stručnjaka kroz kritičko mišljenje i direktan dijalog sa nastavnicima i saradnicima.

Mogućnosti stipendiranja

Univerzitet u Novom Pazaru dodjeljuje stipendije kako bi podržao najuspješnije i najkvalitetnije kandidate. Za akademsku 2026/2027. godinu dostupne su sljedeće kategorije:

- Stipendije na osnovu rezultata na prijemnom ispitu;
- Stipendije za najbolje studente na studijskom programu;
- Stipendija za brata/sestru (porodični popust);
- Stipendije za članove porodice zaposlenih na Univerzitetu;
- Socijalne stipendije;
- Stipendije za svršenike srednjih škola u okviru Islamske zajednice u Srbiji.

Erazmus+

Erazmus+ je program Evropske unije namijenjen unapređenju saradnje u oblastima obrazovanja, mladih i sporta. Program omogućava institucijama i pojedincima širom Evrope da prošire svoja znanja i vještine kroz projekte mobilnosti i razmjenu dobrih praksi.

Kao nosilac Erazmus povelje za visoko obrazovanje, Univerzitet u Novom Pazaru učestvuje u projektima koji podržavaju fizičku i kombinovanu (*blended*) mobilnost studenata i zaposlenih. Ovo se odnosi na saradnju sa državama članicama EU i trećim zemljama pridruženim Programu (ranije "programske zemlje"), kao i sa trećim zemljama koje ne učestvuju punopravno (ranije "partnerske zemlje").

Napomena: Programske zemlje uključuju sve članice EU, Island, Lihtenštajn, Norvešku, Tursku, Sjevernu Makedoniju i Srbiju. Partnerske zemlje obuhvataju regione koji okružuju EU, ali i sve druge zemlje svijeta.

Studentske mobilnosti

Studenti mogu učestvovati u razmjeni na svim nivoima studija (osnovne, master i doktorske studije, kao i kratki programi). Vrste mobilnosti uključuju:

1. Mobilnost radi studiranja;
2. Mobilnost radi obavljanja radne prakse;
3. Kombinovana mobilnost (studiranje i praksa);
4. Doktorska mobilnost;
5. Kombinovani intenzivni programi (kratkoročna mobilnost).

Mobilnosti zaposlenih

Projekti podržavaju i profesionalni razvoj nastavnog i nenastavnog osoblja, kao i zaposlenih u privredi. Mobilnosti se realizuju u svrhu:

- **Izvođenja nastave** na partnerskim institucijama;
- **Stručnog usavršavanja.**

Zaposleni takođe mogu učestvovati u kombinovanim intenzivnim programima u okviru kratkoročnih usavršavanja.

KONKURS
ZA UPIS STUDENATA NA OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE
U ŠKOLSKOJ 2026/2027. GODINI NA UNIVERZITETU
U NOVOM PAZARU

Raspisuje se Konkurs za upis studenata na osnovne akademske studije na Univerzitetu u Novom Pazaru u školskoj 2026/2027. godini sa upisnim kvotama za studijske programe koji se izvode na Univerzitetu u Novom Pazaru:

OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE - 240 ESPB:

1. DEPARTMAN ZA UMJETNOST I FILOLOŠKE NAUKE:

1. Likovne umjetnosti – Slikarstvo.....10 studenata,
2. Modni dizajn.....15 studenata,
3. Grafički dizajn.....30 studenata,
4. Bosanski jezik i bošnjačka književnost.....15 studenata,
5. Srpski jezik i književnost.....15 studenata,
6. Engleski jezik i književnost.....30 studenata,
7. Njemački jezik i književnost.....25 studenata.

2. DEPARTMAN ZA PEDAGOŠKE I PSIHOLOŠKE NAUKE:

1. Vaspitač djece predškolskog uzrasta.....50 studenata,
2. Psihologija.....50 studenata.

3. DEPARTMAN ZA PRAVNE NAUKE:

1. Pravo (opšte pravo).....50 studenata,
2. Pravo (pravo unutrašnjih poslova).....50 studenata.

4. DEPARTMAN ZA EKONOMSKE I RAČUNARSKE NAUKE:

1. Poslovna ekonomija .....50 studenata,

2. Poslovna informatika.....25 studenata,
3. Informatika.....45 studenata.

USLOVI KONKURSA:

Pravo upisa na osnovne akademske studije imaju kandidati koji su završili srednju školu u četvorogodišnjem trajanju, osim za studijske programe iz oblasti umjetnosti kandidati koji imaju završeno srednje obrazovanje u trogodišnjem trajanju, pod uslovom da polože dopunski ispit za upis u prvu godinu osnovnih akademskih studija, a prema Pravilniku o upisu studenata na studijske programe iz oblasti umjetnosti Univerziteta u Novom Pazaru.

Upisna dokumentacija:

1. Diploma i svjedočanstva svih razreda srednje škole;
2. Izvod iz matične knjige rođenih;
3. Priznanica o uplaćenim troškovima za prijemni ispit.

Izbor kandidata za upis u prvu godinu osnovnih studija obavlja se prema rezultatu postignutom na prijemnom ispitu i prema opštem uspjehu iz srednje škole. Pod opštim uspjehom u srednjoj školi podrazumijeva se zbir svih prosječnih ocjena iz svih predmeta u prvom, drugom, trećem i četvrtom razredu pomnožen sa 2 (dva). Opšti uspjeh u srednjoj školi računa se zaokruživanjem na dvije decimale. Po ovom osnovu kandidat može steći najmanje 16, a najviše 40 bodova. Na prijemnom ispitu kandidat može da osvoji najviše 60 bodova. Prijemni ispit se dijeli na dva dijela - test opšteg znanja i test posebnog znanja - od kojih svaki nosi maksimalno po 30 bodova. Na studijskim programima iz oblasti umjetnosti test opšteg znanja se vrednuje sa 15 bodova, a test posebnog znanja 45 bodova u skladu sa Pravilnikom o upisu studenata na studijske programe iz oblasti umjetnosti Univerziteta u Novom Pazaru.

Redoslijed kandidata za upis u prvu godinu osnovnih akademskih studija za svaki studijski program na rang listi utvrđuje se na osnovu opšteg uspjeha postignutog u srednjem obrazovanju i rezultata postignutih na prijemnom ispitu, s tim da kandidat može steći ukupno najviše 100 bodova.

Ako se na neki studijski program ne upiše dovoljan broj kandidata (minimalno 25% u odnosu na ukupan broj studenata utvrđen konkursom), kandidatima će biti omogućeno da upišu drugi sličan studijski program na kome ostane slobodnih mjesta.

JUNSKI UPISNI ROK:

Predaja dokumentacije: od 01. 06. do 03. 07. 2026. godine; prijemni ispiti 04. 07.; rezultati prijemnog ispita i objavljivanje preliminarne rang liste: 06. 07.; kandidat može podnijeti prigovor u roku od 36 sati od objavljivanja preliminarne rang liste na Univerzitetu komisiji za upis odgovarajućeg nivoa studija, na čiji prijedlog rektor donosi rješenje po prigovoru u roku od 24 sata od prijema prigovora; objavljivanje konačne rang liste: 09. 07.; upis primljenih kandidata: od 09. 07. do 11. 07. 2026. godine.

SEPTEMBARSKI UPISNI ROK:

Predaja dokumentacije: od 17. 08. do 11. 09. 2026. godine; prijemni ispiti: 12. 09.; rezultati prijemnog ispita i objavljivanje preliminarne rang liste: 14. 09.; kandidat može podnijeti prigovor u roku od 36 sati od objavljivanja preliminarne rang liste na Univerzitetu komisiji za upis odgovarajućeg nivoa studija, na čiji prijedlog rektor donosi rješenje po prigovoru u roku od 24 sata od prijema prigovora; objavljivanje konačne rang liste: 17. 09.; upis primljenih kandidata: od 17. do 19. 09. 2026. godine.

UNIVERZITET
U NOVOM PAZARU

SADRŽAJ INFORMATORA

1.	**TEST OPŠTEG ZNANJA**	**10**
2.	**DEPARTMAN ZA EKONOMSKE I RAČUNARSKE NAUKE**	**24**
3.	**DEPARTMAN ZA PRAVNE NAUKE**	**88**
4.	**DEPARTMAN ZA UMJETNOST I FILOLOŠKE NAUKE**	**107**
5.	**DEPARTMAN ZA PEDAGOŠKE I PSIHOLOŠKE NAUKE**	**201**
6.	**RJEŠENJA TESTOVA**	**244**

UNIVERZITET
U NOVOM PAZARU

TEST OPŠTEG ZNANJA

UNIVERZITET
U NOVOM PAZARU

TEST OPŠTEG ZNANJA

1. Gutenberg je poznat po pronalasku:
   a) tehnike štampanja
   b) novog hemijskog elementa
   c) zakona gravitacije
   d) moreuza

2. Koje od navedenih djela nije napisao Ivo Andrić:
   a) Aska i vuk
   b) Ožalošćena porodica
   c) Na Drini ćuprija
   d) Travnička hronika

3. Autor „Gernike“ je:
   a) Modiljani
   b) Pikaso
   c) Mone
   d) Goja

4. Po svom geografskom položaju, najjužniji od navedenih gradova je:
   a) Sombor
   b) Vranje
   c) Beograd
   d) Kragujevac

5. Koja od navedenih država nije članica Evropske unije:
   a) Mađarska
   b) Češka
   c) Francuska
   d) Rusija

6. Siriza je:
   a) vrsta napitka
   b) grad u Grčkoj
   c) politička partija
   d) grčka tradicionalna igra

7. Koliko narodnih poslanika sačinjava sastav Narodne skupštine Republike Srbije:
   a) 125
   b) 150
   c) 200
   d) 250

8. Fado je muzički žanr koji potiče iz:
   a) Italije
   b) Portugala
   c) Španije
   d) Maroka

9. Mađarska se ne graniči sa:
   a) Hrvatskom
   b) Srbijom
   c) Austrijom
   d) Švajcarskom

10. Hiperbola je:
   a) Stilska figura
   b) Dio automobila
   c) Vrsta pjesme
   d) Folklorna igra

11. Balkanski ratovi odigrali su se u periodu:
   a) 1914-1915.
   b) 1912-1913.
   c) 1909-1910.
   d) 1911-1912.

12. Ko od navedenih ličnosti nije bio slikar:
   a) Pablo Pikaso
   b) Amedeo Modiljani
   c) Nils Bor
   d) Anri Tuluz-Lotrek

13. Dimitrije Tucović je bio:
   a) matematičar
   b) hemičar
   c) guverner
   d) političar i publicista
14. Pod imenom Kasperski krije se poznati:
   a) antivirus program
   b) koktel
   c) filmski režiser
   d) junak crtanih filmova

15. Mileva Marić bila je supruga poznatog fizičara:
    a) Isaka Njutna
    b) Galileo Galileja
    c) Alberta Ajnštajna
    d) Nikole Tesle

16. Glavni junaci igranog filma Montevideo, Bog te video igraju:
    a) ragbi
    b) fudbal
    c) odbojku
    d) tenis

17. Feminizam je:
    a) stilska figura
    b) pokret koji se zalaže za povećanja prava žena
    c) pokret koji se zalaže za smanjenje prava žena
    d) dnevni list

18. Vasko da Gama je bio poznati:
    a) moreplovac
    b) fudbaler
    c) glumac
    d) pjevač

19. Koja zemlja je još poznata pod nazivom Persija
    a) Irak
    b) Iran
    c) Saudijska Arabija
    d) Sirija

20. Patrijarh, mitropolit i episkop su nazivi za visoko pozicionirane sveštenike u okviru:
    a) judaizma
    b) islama
    c) katoličanstva
    d) pravoslavlja

21. Ombudsman je:
    a) zaštitnik prava građana
    b) čuveni azerbejdžanski pjesnik
    c) naziv poznatog restorana u Parizu
    d) muzički stil

22. Estetika se bavi teorijskim proučavanjem:
    a) morala
    b) hemijskih procesa
    c) starenja

d) umjetnosti

23. Pacifistom se označava osoba koja propagira:
a) rat
b) mir
c) religiju
d) određeni modni stil

24. Lakmus papir se vezuje za eksperimente u oblasti:
a) matematike
b) proučavanja insekata
c) hemije
d) antropologije

25. CIA je skraćenica za:
a) svetsko prvenstvo u atletici
b) vodeću kompaniju u sferi kompjuterske tehnologije
c) američku obavještajnu službu
d) cijanide

26. Pored toga što je bio poznati filozof, Rene Dekart je bio značajan i u oblasti:
a) hemije
b) biologije
c) matematike
d) geologije

27. Čuveni dvorac Versaj se nalazi u blizini:
a) Londona
b) Brisela
c) Madrida
d) Pariza

28. Zemlja odakle je potekla haiku poezija je:
a) Sjeverna Koreja
b) Južna Koreja
c) Japan
d) Kina

29. Elokventna osoba je:
a) rječita
b) tiha
c) depresivna
d) razdragana

30. Javni prihod koji država naplaćuje od pravnih i fizičkih subjekata za pokriće društvenih potreba je:

a) Datoteka
b) Informacija
c) Vizija
d) Diler
e) Porez

31. Konflikt je:
a) Situacija kada istovremeno postoje dve želje koje se međusobno isključuju
b) Skup vrijednosti, vjerovanja, stavova i normi ponašanja koje dijele svi ili većina članova u organizaciji na svim nivoima
c) Grupa ljudi ili organizacija koje imaju zajednički interes i želju da budu udruženi
d) Mjera neuređenosti sistema
e) Način ponašanja ljudi koji imaju moć i sposobnost da utiču na ponašanje drugih ljudi i koji svjesno preuzimaju odgovornost za tu funkciju

32. Valuta je:
a) Novčana jedinica neke zemlje ili grupe zemalja
b) Prenos novčanih sredstava sa jednog na drugi račun
c) Elektronska transakcija novca
d) Skup pretpostavki i zaključaka o odnosima između novca i drugih ekonomskih pojava
e) Kratkoročni gotovinski kredit koji se odobrava na osnovu zaloge neke vredne stvari

33. Binarni brojni sistem je numerički sistem koji reprezentuje brojne vrijednosti korišćenjem dva simbola:
a) 1 i 2
b) a i b
c) 0 i 1
d) x i y
e) y i n

34. Roman “Derviš i smrt” napisao je:
a) Salman Ruždi
b) Mehmed Selimović
c) Medžludin Behlavi

35. Kada je izvršena *Oktobarska revolucija*:
a) 1905.
b) 1917.
c) 1919.

36. Ko je kreator automobila *Tesla*:
a) Elon Mask
b) Stiv Džobs
c) Nikola Tesla

37. Kako se zove aktuelni predsjednik Turske:
   a) Mustafa Kemal Ataturk
   b) Melih Mahmutoglu
   c) Redžep Tajip Erdogan

38. Koje godine je umro Josip Broz Tito?
   a) 1970.
   b) 1980.
   c) 1990.

39. Berlinski zid je srušen:
   a) 1979. godine
   b) 1989. godine
   c) 1999. godine

40. Facebook je osnovan:
   a) 2017
   b) 2004
   c) 2008
   d) 2011

41. Svjetsko prvenstvo u basketu ”3 na 3”, za muškarce, 2018. godine osvojila je:
   a) Španija
   b) Srbija
   c) Rusija
   d)

42. Periodu Renesanse prethodio je period:
   a) Baroka
   b) Gotike
   c) Romanike

43. Drugi svjetski rat je započet:
   a) 1939. godine
   b) 1942. godine
   c) 1945. Godine

44. Hamlet je bio:
   a) danski kraljević
   b) norveški kralj
   c) švedski knez

45. Koja grana umjetnosti je razvijena zaslugom braće Limijer (*Lumiere*)?
   a) slikarstvo
   b) fotografija

c) film

46. Koji umjetnik je oslikao *Sikstinsku kapelu* u Vatikanu?
a) Rafaelo Santi
b) Mikelanđelo Buonaroti
c) Leonardo da Vinči

47. Izraziti predstavnik antičke filozofije kojoj je broj bio centralni pojam i koja ga je smatrala osnovom sveta bio je:
a) Pitagora,
b) Demokrit,
c) Platon,
d) Aristotel

48. 17% od 12400 iznosi: _____

49. Josif Pančić je čuveni srpski:
a) botaničar,
b) slikar,
c) kompozitor,
d) hemičar

50. Grad u kojem su 2012. godine održane letnje Olimpijske igre je _ _____

51. Elektrolizom vode dobija se: a) sumpor; b) bakar; c) vodonik; d) kalijum.

52. Ako automobil pređe 20 km za 15 minuta, onda on vozi prosečnom brzinom:
a) 60 km/h
b) 70 km/h
c) 80 km/h
d) 90 km/h

53. Autor višetomnog romana *Zlatno runo* je:
a) M. Crnjanski
b) M. Krleža
c) B. Pekić
d) I. Andrić.

54. Prije uvođenja evra njemačka valuta zvala se:
a) Dolar
b) Kruna
c) Dinar
d) Franak
e) Marka
f) jen

55. Među sljedećim firmama proizvodnjom odjeće bave se (više odgovora):
a) ZARA b) IKEA c) Volvo d) Armani e) Imlek f) Soko Štark

56. U zemlje Podunavlja spadaju (više odgovora):
a) Austrija, b) Francuska, c) Rumunija, d) Poljska, e) Bugarska, f) Albanija.

57. Među sportove u kojima set predstavlja dio meča spadaju (više odgovora):
a) košarka, b) tenis, c) odbojka, d) rukomet, e) fudbal

58. Nobelova nagrada se dodjeljuje za (više odgovora):
a) književnost, b) slikarstvo, c) ekonomiju, d) medicinu, e) film, f) sport

59. Reciklaža je proces:
a. spaljivanja otpadnih materija
b. odlaganja otpadnih materija
c. ponovnog korištenja određenih otpadnih materija

60. Koji sastavni element Zemljine atmosfere štiti od UV zračenja?
a. Kiseonik
b. Ozon
c. Helijum

61. Solarna energija i energija vjetra spadaju u:
a. neobnovljive izvore energije
b. obnovljive izvore energije
c. ni u jedne od navedenih

62. Koja je najveća planeta u Sunčevom sistemu?
a) Zemlja
b) Mars
c) Saturn
d) Jupiter
e) Uran

63. Bitkoin (BTC) je:
a) Digitalna valuta koja se koristi i distribuira elektronski
b) Veća jedinica količine informacija
c) Broj piksela koji se nalaze na ekranu monitora
d) Serijski port koji služi za priključivanje uređaja na računar
e) Skup tehnika i pravila koje koriste mrežni uređaji da bi prenijeli sadržaj iz jedne mrežne lokacije na drugu

64. Koja je hemijska oznaka za vodu?
a) O_2
b) CO_2
c) H_2O

d) NaCl
e) NH_3

65. Fusnota je:
a) povisilica u notnom tekstu
b) najavna špica muzičke emisije
c) aneks ugovora
d) biljleška sitnim slovima na dnu strane u knjizi
e) preskočena nota pri sviranju
f) vrsta starinske fascikle

66. Šta su endemske vrste?
a) biljne i životinjske vrste koje naseljavaju ograničenu teritoriju
b) vrste ugrožene lovom
c) biljne i životinjske vrste koje žive samo na kopnu

67. Kit Ričards je britanski:
a) violinista
b) pijanista
c) gitarista
d) kontrabasista

68. Petar Pan je:
a) lik iz bajke
b) lik iz poznate pjesme
c) lik iz TV sapunice
d) autentična ličnost

69. Pozorište Atelje 212 se nalazi u:
a) Novom Sadu
b) Beogradu
c) Parizu

70. Priče u kojima glavnu ulogu imaju životinje, nazivaju se:
a) Novele
b) Crtice
c) Bajke
d) Basne

71. Metoda koja se koristi u školovanju menadžera, čiji su postupci analiza, kritika i zaključivanje, zasnovana je na realnim životnim situacijama i karakteristična za Harvardsku poslovnu školu naziva se:
a) engleska metoda
b) harvardska metoda
c) studija vremena i pokreta
d) studija slučaja

e) debata
f) kreativna radionica

72. Verdijeva opera "AIDA" prvi put je izvedena povodom:
a) otvaranja Korintskog kanala
b) otvaranja Sueckog kanala
c) otvaranja Panamskog kanala
d) otvaranja autoputa Milano-Rim
e) otvaranja opere u Sidneju
f) otvaranja opere u Milanu

73. Ko je otkrio penicilin?
a) Dž. Votson
b) A. Fleming
c) E. B. Čejn
d) R. Edvards

74. Pridobijanje ljudi iz krugova i sastava političkih i državnih institucija, u cilju obezbjeđivanja podrške za realizaciju poslovnih interesa preduzeća, naziva se:
a) korupcija
b) izgradnja poslovnog identiteta
c) lobiranje
d) poslovno umrežavanje
e) preduzetničko pozicioniranje

75. Termin evolucija označava:
a) pokretanje
b) razvoj
c) cilj
d) starenje
e) začeće
f) gubitak

76. Sinonimni naziv za silu Zemljine teže je:
a) levitacija
b) asocijacija
c) gravitacija
d) odbijanje

77. POLIS je:
a) grčka politička partija
b) latinski naziv za policiju
c) antički grad-država
d) poljska državna televizija
e) ništa od navedenog

78. Stara Mesopotamija se nalazila na teritoriji današnje države:
a) Egipat
b) Etiopija
c) Irak
d) Indija
e) Avganistan
f) Kina

79. Osoba koja nesebično pomaže drugima ne očekujući nikakvu naknadu za to naziva se:
a) magnat
b) mentor
c) altruista
d) ađutant
e) vagabond
f) egalitarista

80. Koja od ovih mjera se ne dijeli na decimalne jedinice:
a) jedna tona
b) minus četiri Celzija
c) dva Bofora
d) pet milimetara
e) tri desetinke sekunde

81. Kvadrat nad hipotenuzom jednak je zbiru kvadrata nad katetama je:
a) Talesova teorema
b) Marfijev zakon
c) Zakon podudarnosti
d) Pitagorina teorema

82. Folklandski rat se 1982. godine vodio između:
a) Velike Britanije i Čilea
b) Velike Britanije i Argentine
c) Brazila i Kube
d) Perua i Meksika
83. Radivoj Raša Popov bio je naš poznati
a) operski pjevač
b) odbojkaški trener
c) ikonopisac
d) novinar i pisac za djecu
e) arhitekta
f) dirigent i kompozitor

84. Koji američki predsjednik je smijenjen u aferi Votergejt:
a) Karter
b) Nikson
c) Džonson

85. Monokl je vrsta:
    a) naočara
    b) uniforme
    c) modernog baleta
    d) nakita
    e) šešira
    f) životinja
86. Rembrant je bio:
    a) pisac
    b) kompozitor
    c) slikar
    d) političar
    e) dirigent

87. NASA je u junu 2009. godine lansirala raketu na Mesec u potrazi za:
    a) hranom
    b) vodom
    c) vazduhom
    d) zlatom
    e) dijamantima

88. Dedal i Ikar iz Grčke mitologije su krila učvrstili:
    a) lepkom
    b) lepljivom gumom
    c) smolom
    d) voskom
    e) tutkalom

89. Rekonvalescent je riječ koja označava:
    a) novog svjedoka u sudskom procesu
    b) vlasnika stornirane mjenice
    c) elektron koji je prešao u orbitu drugog atoma
    d) novog advokata
    e) nekoga ko se oporavlja od bolesti
    f) učesnika u kontranapadu

90. Republika Kongo se nalazi u:
    a) Južnoj Americi
    b) Kanadi
    c) Srednjoj Africi
    d) Južnoj Aziji

91. Holding je:
    a) društvo sa ograničenom odgovornošću
    b) akcionarsko društvo

c) inokosno preduzeće
d) ortačko društvo
e) institucija države
f) udruženje više preduzeća

92. Minimalan broj prisutnih potreban da se donese punovažna odluka naziva se:
a) kvorum
b) legalitet
c) populacija
d) legitimitet

93. Džon Lenon, Pol Makartni, Ringo Star i Džordž Harison su:
a) prvi ljudi na Mesecu
b) sinovi Elvisa Prislija
c) članovi grupe Bitls (The Beatles)
d) osnivači SAD

94. U dolini reke Loare u Francuskoj se nalazi poznati:
a) vinski podrumi
b) voćnjaci
c) zamkovi
d) muzeji

95. Šta je osnovna karakteristika koja razlikuje eukariote u odnosu na prokariote?
a) postojanje ćelijskog jedra i organela odvojenih membranama
b) ćelijska membrane
c) broj ćelija unutar organizma
d) proteini koji se nalaze unutar ćelije
e) postojanje ribozoma

96. "Kralj Rokenrola" je:
a) Džon Lenon
b) Ringo Star
c) Mik Džeger
d) Džimi Hendriks
e) Elvis Prisli

97. Šta od navedenog nije bio zatvor?
a) Glavnjača
b) Alkatraz
c) Bastilja
d) Tauer
e) Versaj

98. Stoti dio dolara je
a) para
b) cent
c) peni
d) fening

99. Na cijeloj teritoriji Kanade službeni jezik, pored engleskog, je:

a) francuski
b) portugalski
c) ruski
d) španski
e) eskimski

100. Programski sistem projektovan i razvijen da zamijeni čovjeka sa dubokim znanjem iz određene oblasti, koji se sastoji od znanja o konkretnoj programskoj oblasti, razumijevanja problema unutar te oblasti i vještine rješavanja nekog od tih problema zove se:

a) analitički operativni sistem
b) menadžerski sistem
c) ekspertni sistem
d) sistem oblasnog znanja
e) sistem umreženosti

UNIVERZITET
U NOVOM PAZARU

DEPARTMAN ZA EKONOMSKE I RAČUNARSKE NAUKE

STUDIJSKI PROGRAM: INFORMATIKA

Studijski program Informatika predstavlja osnovne akademske studije iz oblasti informatike i računarskih nauka. Trajanje studija je 8 semestara, odnosno 4 školske godine, a za završetak studija potrebno je ostvariti 240 ESPB. Svi predmeti su jednosemestralni, uz jasno definisan nedeljni fond časova i broj ESPB koji se stiču polaganjem ispita. U strukturi studijskog programa zastupljene su sljedeće grupe predmeta: naučno-stručna (30,83%), teorijsko-metodološka (17,92%), stručno-aplikativna (35,83%) i akademsko opšteobrazovna (15,42%), dok izborni predmeti čine 21% programa.

Uslov za upis je završeno srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju i položen prijemni ispit, koji se realizuje u vidu dva testa: testa posebnih znanja (informatika) i testa opšteg znanja. Na ovaj studijski program je moguće preći sa sličnih ili srodnih oblasti studija uz polaganje diferencijalnih ispita i priznavanje odgovarajućeg broja ESPB.

Nastava je potpuno interaktivna i izvodi se savremenim metodama u savremeno opremljenim računarskim laboratorijama, uz primjenu vizuelnih nastavnih sredstava i aktuelnog softvera. Vježbe se realizuju u malim grupama, sa akcentom na praktičnom radu i ovladavanju vještinama potrebnim za projektovanje, analizu, razvoj i upravljanje komponentama poslovnih procesa, kao i poslovnim procesima i sistemima u celini. Stručna praksa se realizuje tokom prve tri godine studija po uputstvima nastavnika mentora i mentora iz preduzeća i obrazovnih ustanova.

Kroz nastavni proces studenti stiču kompetencije za razumijevanje osnovnih koncepata u oblasti informatike i IKT, sposobnost prikupljanja, analize i objašnjenja relevantnih informacija, razmjenu informacija i ideja u procesu komuniciranja, kao i sposobnost primjene stečenih znanja i vještina u rješavanju konkretnih problema. Studenti se tokom školovanja upoznaju sa savremenim alatima, tehnikama i tehnologijama koje se koriste u različitim oblastima informatike, uključujući veštačku inteligenciju, mašinsko učenje, zaštitu podataka, kriptografiju, Internet stvari (IoT), softverski inženjering, veb programiranje, razvoj mobilnih aplikacija i druge aktuelne IT oblasti.

Svrha studijskog programa osnovnih akademskih studija Informatika je obrazovanje diplomiranih informatičara koji su osposobljeni za korišćenje informacionih tehnologija i praktičan rad na računarima u društvu, privredi i obrazovanju, kao i za nastavak školovanja na master i doktorskim studijama iz oblasti računarskih nauka. Program je koncipiran tako da prati savremene naučne i tehnološke trendove i omogućava studentima da se kontinuirano usavršavaju i prilagođavaju brzim promjenama u IT industriji.

Po savladanom studijskom programu student je osposobljen da algoritamski rješava praktične probleme i da ih realizuje u izabranom programskom jeziku, primjenjuje internet tehnologije, AI i ML, razvija veb aplikacije, učestvuje u softverskom inženjeringu, projektuje i implementira informacione sisteme i baze

podataka, kao i da učestvuje u razvoju i implementaciji računarskih mreža i savremenih informatičkih rešenja poput AI i ML-a.

Nakon završetka studijskog programa Informatika otvaraju se mogućnosti zapošljavanja na poslovima kao što su: rukovodilac računskog centra (IT sektora, službe i sl.), sistem analitičar, projektant i administrator baza podataka i informacionih sistema, programer (razvoj aplikativnog softvera), stručnjak za veb dizajn i internet programiranje, stručnjak za računarske mreže i bezbjednost, kao i nastavnik u osnovnim i srednjim školama nakon okončanih master studija.

Ciljevi studijskog programa Informatika usmjereni su na razvoj kreativnog razmišljanja i sticanje akademskih i praktičnih vještina, kao i metoda koje su neophodne za postizanje stručne kompetentnosti u oblasti informacionih tehnologija. Program posebno naglašava značaj ovladavanja znanjima i vještinama iz programskih jezika, razvoja veb aplikacija, informacionih sistema i baza podataka, računarskih mreža i elektronskog učenja. Ovaj studijski program ima za cilj da osposobi buduće diplomirane informatičare za uspješno obavljanje profesionalnih uloga i zadataka u skladu sa zahtjevima savremene IT industrije. Studenti će ovladati osnovnim informatičkim principima, metodama i tehnikama neophodnim za rješavanje kompleksnih problema uz pomoć računara, kao i za primjenu računarskih tehnologija u različitim oblastima društva. Nakon završetka studijskog programa, studenti će biti osposobljeni da:

- Efikasno programiraju poslovne aplikacije i razvijaju napredna softverska rešenja.
- Projektuju i dizajniraju veb aplikacije koristeći savremene tehnologije i alate.
- Projektuju, implementiraju i održavaju informacione sisteme u različitim poslovnim domenima.
- Pružaju podršku za rad na internetu i održavaju veb platforme.
- Implementiraju i administriraju računarske mreže, uključujući bežične i mobilne komunikacije.
- Razvijaju inovativna poslovna rješenja u okviru informacionih tehnologija.

Dodatno, studenti će steći znanja iz savremenih oblasti kao što su vještačka inteligencija, mašinsko učenje, zaštita podataka, kriptografija, Internet stvari (IoT), računarska bezbjednost i sajber sigurnost, kao i iz oblasti Cloud i Edge računarstva. Ova znanja omogućiće im da prate aktuelne trendove i prilagode se brzim tehnološkim promjenama.

Ciljevi studijskog programa mogu se razvrstati kroz sticanje sljedećih znanja, vještina i sposobnosti:

- Studenti stiču temeljna znanja iz računarstva i informatike, uključujući matematiku, strukture podataka i algoritme, programiranja, baza podataka i informacionih sistema.
- Praktična znanja stiče savladavanjem programskih sadržaja iz programskih jezika, operativne sisteme, baze podataka, informacionih sistema, internet programiranje,

računarske mreže, zaštitu veb aplikacija, kao i aktuelne oblasti poput vještačke inteligencije, mašinskog učenja i kriptografije.
- Studenti će razvijati sposobnosti za efikasnu komunikaciju i timski rad uz aktivno korišćenje stranog jezika (prvenstveno engleskog), kao i vještine za prezentovanje sopstvenih rezultata stručnoj i široj javnosti.
- Program pruža neophodna znanja za nastavak obrazovanja na master akademskim i doktorskim studijama. Program podstiče razvijanje svijesti o značaju stalnog usavršavanja i sticanja novih znanja kako bi se uspješno odgovorilo na izazove u profesionalnoj praksi.

Savladavanjem studijskog programa informatika student stiče opšte i predmetno-specifične sposobnosti koje su u funkciji kvalitetnog obavljanja stručne djelatnosti. Polazeći od cilja visokog obrazovanja Diplomiranih informatičara, njihove uloge i zadatka u društvu, privredi i obrazovanju, kao poželjni ishodi njihovog školovanja, tj. kompetencije koje označavaju završetak osnovnih studija ističu se sljedeće kompetencije: Savladavanjem studijskog programa studenti stiču opšte kompetencije koje uključuju sposobnost analitičkog i kritičkog mišljenja, komunikacijske vještine, sposobnost primjene znanja u praksi, kao i razvoj saradnje sa užim socijalnim i međunarodnim okruženjem. Studenti razvijaju i kritički i samokritički pristup prema radu, kao i sposobnosti za samostalno učenje i praćenje novina u struci. Predmetno-specifične kompetencije obuhvataju detaljno teorijsko razumijevanje i praktičnu primjenu znanja u oblasti informatike, sposobnost rješavanja konkretnih problema korišćenjem naučnih metoda, povezivanje osnovnih znanja iz različitih oblasti informatike, kao i razvoj sposobnosti praćenja i primjene savremenih trendova i inovacija u struci.

Konkretno, predmetno-specifične kompetencije obuhvataju sljedeće:
- pravilan izbor i korišćenje informatičkih alata i tehnika za analizu poslovanja,
- primjena novih informatičkih rješenja uz mogućnost korišćenja internet tehnologija,
- korišćenje odgovarajućih programskih alata,
- analiza, dizajn, razvoj, testiranje i održavanje softverskih rješenja,
- programiranje u proceduralnom i objektno orijentisanom programskom okruženju,
- razumijevanje principa, izrada i održavanje relacionih i nerelacionih baza podataka,
- dizajniranje i održavanje Internet stranica,
- razumijevanje funkcionisanja i primjena računarskih mreža,
- razumijevanje funkcionisanja, instalacija i rad sa operativnim sistemima,
- oblici i primjene elektronskog poslovanja,
- razumijevanje vještačke inteligencije i korišćenje ekspertnih sistema,
- razumijevanje i primjena sigurnosnih mjera za zaštitu računarskih sistema,

- izrada i primjena multimedijalnih sadržaja. Sve kompetencije su usklađene sa šestim nivoom Nacionalnog okvira kvalifikacija u Srbiji.

STUDIJSKI PROGRAM – Informatika
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani informatičar

R. Br	ŠIFRA	PREDMET	SEM	TIP	P	V	DON	IR	Ostali časovi	ESPB
PRVA GODINA										
1	25.IOA61	Teorijska osnova informatike	1	TM	2	2	0	0	0	6
2	20.IOA02	Matematika 1	1	TM	2	3	0	0	0	7
3	20.GOA05	Engleski jezik 1	1	AO	2	0	0	0	0	4
4	25.IOA62	Aplikativni softver	1	SA	2	2	0	0	0	6
5	20.IOA08	Uvod u programiranje	1	NS	2	2	2	0	0	6
6	20.IOA08	Engleski jezik 2	2	AO	2	0	0	0	0	4
7	25.IOAI1	Izborni blok 1 (bira se 1 od 2): - 20.LOA10 Mediji i obrazovanje - 20.BOA10 Kultura govora	2	AO	2	2	0	0	0	6
8	20.IOA06	Matematika 2	2	AO	2	3	0	0	0	6
9	25.IOA07	Osnovi računarske tehnike	2	NS	2	2	1	0	0	6
10	25.IOA12	Stručna praksa 1	2	SA	0	0	0	0	6	2
11	20.IOA19	Objektno orijentisano programiranje 1	2	NS	2	3	0	0	0	7
DRUGA GODINA										
12	20.IOA14	Baze podataka	3	NS	2	3	0	0	0	7
13	20.GOA16	Engleski jezik 3	3	AO	2	0	0	0	0	4
14	25.IOA05	Strukture podataka i algoritmi	3	TM	2	3	0	0	0	7
15	20.IOA26	Objektno orijentisano programiranje 2	3	NS	2	2	0	0	0	6
16	25.IOAI2	Izborni blok 2 (bira se 1 od 2) - 25.IOA64 Preduzetništvo u IT - 20.VOA01 Opšta pedagogija	3	AO/ TM	2	2	0	0	0	6
17	25.IOA32	Veb dizajn	4	SA	2	3	0	0	0	7
18	20.IOA20	Uvod u informacione sisteme	4	NS	2	2	0	0	0	5
19	20.IOA21	Operativni sistemi	4	NS	2	3	0	0	0	6
20	20.GOA22	Engleski jezik 4	4	AO	2	0	0	0	0	4

21	20.GOA25	Stručna praksa 2	4	SA	0	0	0	0	6	2
21	25.IOAI3	Izborni blok 3 (bira se 1 od 2): - 20.LOA49 Akademsko pisanje - 20.LOA06 Opšta psihologija	4	AO / TM	2	2	0	0	0	6
TREĆA GODINA										
23	25.IOA65	Kriptografija	5	TM	2	2	0	0	0	6
24	20.IOA27	Računarske mreže	5	NS	2	1	2	0	0	6
25	20.IOA28	Internet programiranje	5	SA	2	2	0	0	0	6
26	20.IOA13	Diskretna matematika	5		2	2	0	0	0	6
27	25.IOAI4	Izborni blok 4 (bira se 1 od 2): - 20.IOA29 Poslovni informacioni sistemi - 20.LOA26 Uvod u pedagošku psihologiju	5	TM / SA	2	2	0	0	0	6
28	25.IOA67	Napredno internet programiranje	6	SA	2	2	0	0	0	6
29	25.IOA69	Verovatnoća i statistika	6	TM	2	2	0	0	0	5
30	25.IOA70	Klaud računarstvo	6	SA	2	2	0	0	0	5
31	25.IOAI5	Izborni blok 5 (bira se 1 od 2): - 20.IOA23 Upravljanje multimedijalnim sadržajem - 25.IOA80 Upravljanje IT projektima	6	TM / SA	2	3 / 2	0	0	0	6
32	20.IOA38	Stručna praksa 3	6	SA	0	0	0	0	6	3
33	25.IOA66	Napredne baze podataka	6	SA	2	2	0	0	0	5
ČETVRTA GODINA										
34	25.IOA72	Programiranje i dizajn korisničkih interfejsa	7	SA	2	2	0	0	0	6
35	25.IOA73	Razvoj mobilnih aplikacija	7	SA	2	2	0	0	0	6
36	25.IOA74	Mašinsko učenje	7	NS	2	2	0	0	0	6
37	25.IOAI6	Izborni blok 6 (bira se 1 od 2): - 20.SOA45 Metodika vaspitno-obrazovnog rada - 25.IOA71 Testiranje softvera	7	TM / SA	2	2	0	0	0	6
38	25.IOAI7	Izborni blok 7 (bira se 1 od 2) - 20.IOA44 Sigurnost veb aplikacija - 20.IOA42 Elektronsko poslovanje	7	NS	2	2	0	0	0	6
39	20.IOA46	Softversko inženjerstvo	8	SA	3	3	0	0	0	7
40	25.IOA75	Internet pametnih uređaja	8	SA	2	2	1	0	0	5
41	25.IOA76	Veštačka inteligencija	8	NS	3	3	0	0	0	7

42	25.IOAI8	Izborni blok 8 (bira se 1 od 2): - 20.PIO49 Zaštita informacionih sistema - 25.IOA77 Metodika nastave informatike	8	SA	2	3 / 2	0	0	0	6
43	25.IOA78	Istraživački rad	8	SA	0	0	0	2	0	2
44	25.IOA79	**ZAVRŠNI RAD**	8	SA						**3**

IZBORNI PREDMETI:

R. Br.	**Šifra izborne korpe**	**Šifra predmeta**	**Predmet**	**SEM**	**TIP**	**P**	**V**	**DON**	**IR**	**Ostali časovi**	**ESPB**
Predmeti izbornog bloka 1	25.IOAI1	20.LOA10	Mediji i obrazovanje	2	AO	2	2	0	0	0	6
		20.BOA10	Kultura govora	2	AO	2	2	0	0	0	6
Predmeti izbornog bloka 2	25.IOAI2	25.IOA64	Preduzetništvo u IT	3	AO	2	2	0	0	0	6
		20.VOA01	Opšta pedagogija	3	TM	2	2	0	0	0	6
Predmeti izbornog bloka 3	25.IOAI3	20.LOA49	Akademsko pisanje	4	AO	2	2	0	0	0	6
		20.LOA06	Opšta psihologija	4	TM	2	2	0	0	0	6
Predmeti izbornog bloka 4	25.IOAI4	20.IOA29	Poslovni informacion sistemi	5	SA	2	2	0	0	0	6
		20.LOA26	Uvod u pedagošku psihologiju	5	AO	2	2	0	0	0	6
Predmeti izbornog bloka 5	25.IOAI5	20.IOA23	Upravljanje multimedijalnim sadržajem	6	TM	2	3	0	0	0	6
		25.IOA80	Upravljanje IT projektima	6	SA	2	2	0	0	0	6
Predmeti izbornog bloka 6	25.IOAI6	20.SOA45	Metodika vaspitno-obrazovnog rada	7	TM	2	2	0	0	0	6
		25.IOA71	Testiranje softvera	7	SA	2	2	0	0	0	6
Predmeti izbornog bloka 7	25.IOAI7	20.IOA44	Sigurnost veb aplikacija	7	NS	2	2	0	0	0	6
		20.IOA42	Elektronsko poslovanje	7	NS	2	2	0	0	0	6
Predmeti izbornog bloka 8	25.IOAI8	20.PIO49	Zaštita informacionih sistema	8	SA	2	3	0	0	0	6
		25.IOA77	Metodika nastave informatike	8	SA	2	2	0	0	0	6

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM INFORMATIKA

1. Najmanja jedinica informacije koju računar može razumjeti i obraditi je:

a) Cifra
b) Bajt
c) Bit
d) Kilobajt
e) Riječ

2. Koja od sljedećih aplikacija ne pripada Google kompaniji?

a) Meet
b) Skype
c) Kalendar
d) Učionica

3. Nad binarnim brojevima mogu se vršiti:

a) Samo aritmetičke operacije
b) Samo logičke operacije
c) I aritmetičke i logičke operacije
d) Ni aritmetičke ni logičke

4. Za predstavljanje decimalnih cifara od 0-9 potrebne su binarne kombinacije od najmanje:

a) 3 bita
b) 4 bita
c) 9 bita
d) 10 bita

5. Šta je tačno?

a) 32 bita < 3 bajta
b) 16 bita > 2 bajta
c) 8 bita < 2 bajta
d) 2 bajta < 15bita

6. Koji od sljedećih tipova podataka se koristi za čuvanje celobrojnih vrijednosti u jeziku Java?

a) double
b) int
c) char
d) boolean

7. RAM memorija je namijenjena za:

a) Isključivo čitanje podataka
b) Isključivo pisanje podataka
c) Čuvanje operativnog sistema u odsustvu napajanja
d) I čitanje i pisanje podataka

8. Oznaka za brzi serijski port na računaru je

a) UTP
b) PS/2
c) STP
d) SBB
e) USB

9. MS Access je namijenjen za:

a) Pristup programima na računaru
b) Rad sa bazama podataka
c) Rad sa grafikom
d) Antivirusnu zaštitu

10. Ekstenzija datoteke programa PowerPoint je:

a) *.pptx
b) *.ptt
c) *.doc
d) *.dot
e) *.dat

11. Komandom UNDO se:

a) Vraća u prethodni folder
b) Deinstalira se softver
c) Briše se željeni fajl
d) Sortiraju se dokumenta u folderu
e) Poništava prethodna radnja

12. Programi koji služe za testiranje i otklanjanje grešaka u programima nazivaju se:

a) linkeri
b) dibageri (debugger)
c) interpreteri

13. Jedan računar može istovremeno biti File server, e-mail server, Web server i server baza podataka.

a) Tačno
b) Netačno

14. Dio radne memorije u kojem se čuva sadržaj koji je kopiran ili isečen komandama Copy ili Cut, naziva se:

a) Control Panel
b) Taskbar
c) Clipboard
d) Dialog box

15. Programi koji se koriste za slanje velike količine neželjene elektronske pošte su:

a) virusi
b) crvi
c) spameri

16. PHP je:

a) tip memorije
b) mrežni protokol
c) programski jezik
d) Web browser

17. Smisao procesorske keš memorije je:

a) da transformiše informacije u podatke,
b) da premosti jaz između brzine procesora i operativne memorije,
c) da vrši transformaciju podataka u informacije

18. Protokol koji se koristi za prenos zaštićenog hipertekst dokumenta skraćeno se označava kao:

a) URL
b) HTTP
c) HTTPS
d) FTP

19. Iz kojih komponenti se sastoji procesor?

a) upravljačkog organa, aritmetičko-logičke jedinice, radnih registara, keš-memorije
b) upravljačkog organa, radnih registara, keš-memorije, generator takta
c) upravljačkog organa, aritmetičko-logičke jedinice, klastera, keš-memorije

20. Koja od sljedećih naredbi se koristi za instalaciju paketa u Python okruženju?

a) py install
b) pip install
c) python add
d) package install

21. Koji je najbrži način da postavite kursor na kraj teksta (dokumenta) pomoću tastature?

a) END
b) CTRL+END
c) HOME
d) ENTER

22. Koji od sljedećih je programski jezik visokog nivoa?

a) Assembly
b) C
c) Python
d) Machine code

23. Šta predstavlja skraćenica HTML?

a) HyperText Markup Language
b) High-Level Text Management Language
c) Hyperlink and Text Markup Language
d) Hyper Transfer Markup Language

24. Koji od sljedećih HTTP statusnih kodova označava uspješan zahtjev?

a) 200 OK

b) 404 Not Found
c) 500 Internal Server Error
d) 302 Found

25. Koja od sljedećih tvrdnji opisuje koncept "API"?

a) Alternativna putanja za pristup internetu
b) Set pravila za formatiranje teksta
c) Interfejs za komunikaciju između softverskih sistema
d) Metod za enkripciju podataka

26. Koji jezik se koristi za stilizovanje web stranica?

a) Java
b) HTML
c) CSS

27. Koja od sljedećih funkcija Python-a se koristi za otvaranje datoteke u režimu pisanja?

a) open("file.txt", "r")
b) open("file.txt", "w")
c) read("file.txt")
d) write("file.txt")

28. Koji HTML element se koristi za definisanje naslova najvišeg nivoa na web stranici?

a) <title>
b) <header>
c) <h1>
d) <heading>

29. Koja od sljedećih funkcija JavaScript-a se koristi za promjenu sadržaja HTML elementa?

a) getElementById()
b) selectElement()
c) changeContent()
d) modifyElement()

30. Koja od sljedećih nije vrsta operativnih sistema?

a) Windows

b) Photoshop
c) Linux
d) MacOS

31. Koja od navedenih tvrdnji za RAM (Random Access Memory) je tačna?

a) podaci iz ram-a se ne gube kada se računar isključi
b) ram je samo write memorija (samo za upis)
c) ram je read i write memorija (za čitanje i upis)

32. Koja od sljedećih komandi se koristi za kompilaciju programa napisanog u jeziku C++?

a) c++ compile
b) gcc -o
c) javac
d) make

33. Koja od sljedećih ekstenzija datoteka obično označava izvršnu datoteku na sistemima Linux?

a) .exe
b) .bin
c) .sh
d) .app

34. Klikom na opciju UPPERCASE slova u riječi postaju?

a) sva slova postaju velika
b) prvo slovo riječi postaje veliko, a ostala mala
c) sva slova postaju mala

35. Zbog čega je važno praviti rezervne kopije fajlova?

a) Provjera da li fajlovi imaju viruse
b) Da bi se fajlovi lakše pronalazili
c) Povećanje prostora na hard disku
d) Sprječavanje gubitka podataka

36. Računar koji omogućava dijeljenje svojih resursa drugim računarima u mreži naziva se:

a) Server

b) Klijent
c) Radna stanica
d) Domain

37. CPU:

a) Čuva podatke na računaru
b) Predstavlja ulazno/izlazni uređaj
c) Obezbjeđuje napajanje za računar
d) Izvršava program računara

38. Prikazivanje multimedijalnog sadržaja u toku njegovog preuzimanja naziva se:

a) starting
b) ashing
c) streaming
d) operating

39. Jedna vrsta zlonamjernog softvera je:

a) crv
b) puž
c) slon
d) mrav
e) miš

40. .ZIP je ekstenzija za:

a) Dokumenta
b) Arhivu
c) Izvršne fajlove
d) Video materijale

41. Program za pregledanje sadržaja diska na računaru pod Windows-om 10 zove se:

a) Microsoft Explorer
b) Browser
c) File Explorer
d) This PC

42. Koja od sljedećih tehnologija se koristi za izradu dinamičkih i interaktivnih web stranica?

a) HTML
b) CSS
c) JavaScript
d) XML

43. Koji od navedenih hard diskova ima najveći kapacitet skladištenja?

a) 1 TB hard disk
b) 300 GB hard disk
c) 10000 KB hard disk

44. Koja od sljedećih platformi se često koristi za razvoj mobilnih aplikacija?

a) Unity
b) Android Studio
c) Visual Studio Code
d) PyCharm

45. Koja od naredbi se koristi za kreiranje novog Git branch-a?

a) git branch create
b) git checkout -b
c) git new branch
d) git add branch

46. Šta od navedenog smanjuje veličinu foldera i svih fajlova koji se u njemu nalaze, kako bi zauzimalo manje prostora na hard disku?

a) softver za kompresiju
b) softver za raspakivanje
c) antivirus softver

47. Koja od navedenih karakteristika centralne procesorske jedinice (CPU) se mjeri u gigahertz-ima (GHz)?

a) dimenzije
b) cijena
c) brzina

48. Koja od sljedećih HTML oznaka se koristi za kreiranje hyperlinka?

a) <link>
b) <url>
c) <a>
d) <hyper>

49. Koji od navedenih pojmova opisuje fizičke komponente računarskog sistema?

a) shareware
b) hardware
c) software

50. Šta od navedenog predstavlja medijum za čuvanje trajnih podataka?

a) hard disk
b) matična ploča
c) centralna procesorska jedinica

51. Koja od navedenih komponenti je do računara koji je zadužen za kontrolisanje izvršavanja instrukcija?

a) matična ploča
b) central processing unit (cpu) - centralna procesorska jedinica
c) hard disk

52. Koju komandu treba zadati da bi napravili kopiju već sačuvanog dokumenta pod drugim nazivom?

a) SAVE
b) FILE/SAVE AS
c) FILE/SAVE

53. Termin: Source code označava:

a) Izvršni kod programa
b) Izvorni kod programa
c) Mašinski kod programa
d) Drajver uređaja
e) Proizvođača softvera

54. Šta označava skraćenica "VPN" u kontekstu mrežne sigurnosti?

a) Virtual Private Network
b) Very Personal Navigation
c) Volatile Public Network
d) Visual Processing Node

55. Koji od navedenih pojmova spada u grupu operativnih sistema za mobilne uređaje?

a) Linux
b) Motorola
c) Android
d) HTC
e) Nokia

56. .RAR je ekstenzija za:

a) Dokumenta
b) Arhivu
c) Izvršne fajlove
d) Zastarjele fajlove

57. Antivirusni programi

a) Prepoznavaju samo poznate viruse
b) Uvek prepoznavaju sve viruse
c) Predstavljaju dio operativnog sistema
d) Otklanjaju softverske greške

58. Binarni broj 11111111 preveden u dekadni format je:

a) 255
b) 128
c) 99

59. Koji od sljedećih SQL operatora se koristi za filtriranje rezultata na osnovu više uslova?

a) AND
b) OR
c) NOT
d) XOR

60. Android operativni sistem sadrži:

a) Windows kernel
b) Apple iOS kernel
c) Linux kernel

61. Editori teksta se mogu podijeliti na:

a) Linijske i grafičke
b) Laserske i matrične
c) Gornje i donje

62. Informacioni sistemi proučavaju:

a) Način čuvanja, prenosa, obrade i zaštite podataka i informacija
b) Samo računarski hardver
c) Samo računarski softver

63. Pod operativnim sistemom u užem smislu danas podrazumijeva se:

a) Mikrokod
b) Omotač (shell)
c) Jezgro (kernel)

64. Ulazni uređaj za računar je:

a) Monitor
b) Miš
c) Procesor

65. Izlazni uređaj za računar je:

a) Monitor
b) Miš
c) Procesor
d) Tastatura

66. Koji od navedenih uređaja je periferijski?

a) Ploter
b) RAM

c) EPROM
d) Matherboard

67. Računar koji je u lokalnoj mreži povezan sa serverom naziva se

a) Domen
b) Palm top
c) Notebook
d) Klijent

68. Koja od sljedećih ekstenzija datoteka se obično koristi za izvršne fajlove na sistemima macOS?

a) .exe
b) .app
c) .dmg
d) .bin

69. Učitavanje operativnog sistema se naziva:

a) starting
b) cashing
c) upping
d) operating
e) booting
f) maping

70. Koja vrsta podataka se često koristi za čuvanje niza karaktera u programskom jeziku Java?

a) int
b) char
c) string
d) float

71. Šta ubrzava rad računara?

a) Veće kućište (midi, tower, ...)
b) Kvalitetniji monitor
c) Bolje napajanje
d) Brži procesor

72. UPS je

a) Operativni sistem računara
b) Uređaj za neprekidno napajanje računara
c) Vrsta štampača
d) Standardni interfejs na računaru

73. Formatiranjem hard diska

a) Brišu se samo željeni podaci i programi
b) Briše se radna memorija računara
c) Briše se ROM u računaru
d) Brišu se svi podaci i programi

74. Internet je

a) Interna računarska mreža
b) Mala računarska mreža
c) Globalna računarska mreža
d) Računarska mreža jednog preduzeća

75. Koju ekstenziju imaju fajlovi koji predstavljaju program za izvršavanje?

a) EXE
b) DOC
c) IZV
d) PRG

76. Šta sadrže fajlovi sa ekstenzijom TXT?

a) Sliku
b) Video
c) Grafiku
d) Tekst

77. Internet kod za oznaku geografskog domena Srbija je:

a) rs
b) sr
c) se
d) yu

78. Šta je password ?

a) Program za rad sa tekstom
b) Lozinka
c) Priručnik za rad sa Internetom
d) Javno ime korisnika

79. Za poništavanje akcije koristi se:

a) Redo
b) Undo
c) Delete

80. Koji od navedenih programskih jezika ne koristi objektno-orjentisani koncept programiranja:

a) C++
b) C
c) Java

81. Šta predstavlja kontrolni panel (control panel)?

a) specijalni podsistem računara, koji obezbeđuje pristup ka svim sredstvima koja omogućavaju njegovo konfigurisanje
b) specijalnu komponentu računara, koja povezuje procesor i ram memoriju
c) specijalni podsistem računara, koji obezbeđuje pristup korisničkim nalozima

82. Koja od naredbi se koristi za promjenu trenutnog direktorijuma u Command Prompt-u (Windows)?

a) dir
b) cd
c) change
d) current

83. Koja od sljedećih tehnologija se koristi za kreiranje trodimenzionalnih modela?

a) SVG
b) OpenGL
c) JSON
d) CSV

84. Kojom tipkom sa tastature se pokreće prikaz prezentacije (slide show)?

a) F12
b) F5
c) F1

85. Domen .edu označava?

a) komercijalne organizacije
b) obrazovne organizacije
c) državne institucije

86. Koja od navedenih oznaka nije ime programskog jezika?

a) Java
b) C
c) CPU

87. Ocem prve računske mašine koja je mogla da sabira i oduzima unete brojeve, smatra se:

a) Blez Paskal
b) Lajbnic
c) Vilijem Barouz

88. Koja svojstva (atributi) karakterišu svaki fajl?

a) ime, ekstenzija, dužina, vreme i datum kreiranja
b) ime, dužina, vreme, sadržaj
c) ime, ekstenzija, dužina, i sadržaj

89. Koja od sljedećih vrsta napada je usmjerena na prevaru korisnika putem elektronske pošte?

a) SQL injection
b) Phishing
c) DDoS napad
d) Cross-site scripting

90. Koja tehnologija omogućava bežičnu komunikaciju između uređaja na kratkim udaljenostima?

a) Bluetooth
b) NFC
c) RFID
d) Wi-Fi

91. Koja od sljedećih funkcija se koristi za pronalaženje najvećeg broja u nizu u programskom jeziku Python?

a) max()
b) largest()
c) peak()
d) big()

92. Koji SQL ključni pojam se koristi za sortiranje rezultata upita u rastućem ili opadajućem redoslijedu?

a) GROUP BY
b) SORT BY
c) ORDER BY
d) FILTER BY

93. Koja od sljedećih HTML oznaka se koristi za kreiranje hyperlinka?

a) <link>
b) <url>
c) <a>
d) <hyper>

94. Koja od sljedećih tehnologija se koristi za izradu dinamičkih i interaktivnih web stranica?

a) HTML
b) CSS
c) JavaScript
d) XML

95. Šta označava skraćenica "API" u razvoju softvera?

a) Application Programming Interface
b) Advanced Programming Interface
c) Automated Processing Interface
d) Application Processing Interface

96. Šta od navedenog predstavlja „dvofaktorsku autentifikaciju“ (2FA)?

a) Korišćenje dvije različite lozinke za isti nalog
b) Sigurnosni proces koji zahtijeva dva različita oblika identifikacije za pristup nalogu
c) Dijeljenje lozinke sa još jednom osobom radi sigurnosti
d) Redovno mijenjanje lozinke svaka dva mjeseca

97. Koji se protokol koristi za siguran prenos datoteka između lokalnog računara i servera na mreži?

a) SMTP
b) SFTP
c) DHCP
d) DNS

98. Koja od sljedećih ekstenzija datoteka se obično koristi za izvršne fajlove na sistemima macOS?

a) .exe
b) .app
c) .dmg
d) .bin

99. Koja od sljedećih ekstenzija datoteka obično označava izvršnu datoteku na sistemima Linux?

a) .exe
b) .bin
c) .sh
d) .app

100. Koja od sljedećih funkcija JavaScript-a se koristi za promjenu sadržaja HTML elementa?

a) getElementById()
b) selectElement()
c) changeContent()
d) modifyElement()

STUDIJSKI PROGRAM: POSLOVNA EKONOMIJA

Osnovne akademske studije se izvode u toku četiri školske godine, odnosno osam semestara, a ukupan obim studija je 240 ESPB. Ukupno angažovanje studenta

sastoji se od aktivne nastave, samostalnog rada, kolokvija, ispita, stručne prakse i završnog rada.

Osnovne akademske studije Poslovne ekonomije sastoje se iz obaveznih i izbornih predmeta, čijim se savladavanjem obezbjeđuju neophodna znanja i vještine za stjecanje odgovarajućeg akademskog zvanja. U nastavi se primjenjuju savremene metode, koje uključuju interaktivno učenje, učenje na daljinu, korišćenje savremenih računarskih programa, mentorsko vođenje, posjete naučno-istraživačkim i privrednim organizacijama. Nastavnici i saradnici koriste pozitivna iskustva srodnih studijskih programa u nastavi, organiziraju predavanja gostujućih nastavnika i sl. Osnovne akademske studije ekonomije nude studentima široko obrazovanje iz raznih ekonomskih disciplina, neophodnih za stjecanje potrebnih kompetencija. Pri definisanju strukture studijskog programa vršene su konsultacije sa budućim poslodavcima i njihove potrebe su uzete u obzir, kao i želje studenata da steknu osnovno znanje i brže se osposobe za aktivan rad u praksi.

Osnovne akademske studije Poslovne ekonomije imaju svrhu da studentima pruže sve elemente potrebne da kvalitetno obavljaju poslove srednjeg i višeg nivoa upravljanja u različitim organizacijama, razumijevanje i analizu finansijskih izvještaja te primjenu teorijskih znanja iz preduzetništva i poslovne ekonomije u praksi. Svrha realizacije studija ekonomije jasno je formulisana i kroz strukturu programa, odnosno niz teorijskih i aplikativnih predmeta, od opšteobrazovnih do usko-specijalističkih. Student po završetku osnovnih studija stiče obrazovanje kojim je osposobljen da razumije probleme i rješava postavljene zadatke u savremenoj tranzicionoj ekonomiji primjenjujući nove ekonomske modele i iskorišćavajući potencijal savremenih informaciono-komunikacionih tehnologija na najbolji način. Na taj način studije ekonomije obezbjeđuju stjecanje znanja, vještina i kompetencija, koje su društveno opravdane i korisne.

Studije ekonomije omogućavaju uspješno obavljanje ekonomskih poslova u najširem spektru privrednih, naučnih, vladinih i nevladinih organizacija. Svrha osnovnih studija ekonomije je objedinjavanje aplikativnih i fundamentalnih znanja iz ekonomije, koja studentu omogućavaju zaposlenje u struci nakon završenih osnovnih studija ili nastavak obrazovanja na nivou master studija, u okviru iste ili neke od srodnih oblasti, na našem ili nekom drugom univerzitetu.

Studentima se pruža mogućnost da uključe svoje kreativne sposobnosti, razviju kritički pristup prema rezultatima rada i ovladaju različitim praktičnim vještinama, neophodnim za obavljanje profesije. Na taj način se ostvaruje osnovni cilj studijskog programa, koji se ogleda u obezbjeđivanju kvalitetnog obrazovnog procesa, tokom kog studenti stječu kompetencije i akademske vještine, neophodne za bavljenje ekonomskom profesijom ili za nastavak obrazovanja na višem nivou studija.

Ciljevi su jasno formulisani i preko ciljeva svakog predmeta, koji student pohađa. Ciljevi se realiziraju kroz izbalansiran odnos predavanja, praktične nastave, stručne prakse i samostalnog rada studenata.
Ciljevi osnovnih akademskih studija Poslovne ekonomije obuhvataju:

- usmjeravanje studenta ka sticanju znanja i vještina potrebnih za profesionalno obavljanje poslova iz oblasti ekonomije;
- stjecanje znanja i vještina na osnovu kojih će svršeni studenti biti osposobljeni za rad na odgovarajućim mjestima u javnom ili privatnom sektoru;
- omogućavanje studentima da prošire svoja znanja po sopstvenom izboru i da se na taj način uže specijalizuju;
- stručno osposobljava studenta da aktivno učestvuje u procesima ekonomske tranzicije i daju svoj doprinos ekonomskom razvoju zemlje;
- stjecanje znanja stranog (engleskog) jezika, koje omogućava lakše praćenje međunarodnih ekonomskih tokova kao i strane stručne i naučne literature i dalje usavršavanje u okviru različitih stručnih i naučnih programa, koji se izvode na engleskom jeziku;
- stjecanje teorijskih znanja iz različitih oblasti (statistika, matematika, informatika, mikroekonomija, makroekonomija, finansije, računovodstvo, bankarstvo, preduzetništvo, menadžment itd.), koja su neophodan preduvjet za savlađivanje teorijskih i praktičnih problema iz oblasti ekonomije;
- stjecanje teorijskih znanja i praktičnih vještina za izbor ideje o pokretanju biznisa po principima tržišne ekonomije;
- stjecanje teorijskih znanja i praktičnih vještina za rad i rukovođenje u poslovnim bankama;
- razvoj sposobnosti za rad u različitim vrstama ekipa ili timova (kroz zajedničke zadatke, nastavu i projekte grupa studenata), razvoj kreativnih sposobnosti i kritičkog odnosa prema rezultatima rada;
- stjecanje osnove za dalje obrazovanje na višim nivoima studija.

Savladavanjem studijskog programa Poslovne ekonomije student, ovisno o odabranom usmjerenju, stiče predmetno-specifične kompetencije:

- detaljno poznavanje i razumijevanje disciplina u okviru ekonomije,
- rješavanje ekonomskih problema upotrebom naučnih i praktičnih metoda,
- povezivanje osnovnih znanja iz različitih oblasti ekonomije i njihova primjena pri rješavanju konkretnih ekonomskih problema,
- praćenje i primjena savremenih dostignuća u struci,
- primjena stečenih znanja i ovladavanje novinama u struci kroz upotrebu inovacionih, informacionih i komunikacionih tehnologija.

STUDIJSKI PROGRAM – Poslovna ekonomija
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani ekonomista

R.Br.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem.	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA									
1	EOA01	Osnovi ekonomije	**TM**	**1**	**O**	2	3		6
2	EOA02	Matematika 1	**TM**	**1**	**O**	2	3		7
3	EOA03	Sociologija	**AO**	**1**	**O**	2	2		6
4	EOA04	Engleski jezik 1	**AO**	**1**	**O**	2	0		4
5	EOA05	Osnovi informatike	**AO**	**1**	**O**	2	2		6
6	EOA06	Statistika	**TM**	**2**	**O**	2	3		7
7	EOA07	Osnovi menadžmenta	**TM**	**2**	**O**	2	2		6
8	EOA08	Engleski jezik 2	**AO**	**2**	**O**	2	0		4
9	EOA09	Mikroekonomija	**TM**	**2**	**O**	2	3		6
10	BOA10	Kultura govora	**AO**	**2**	**O**	2	2		6
11	EOA11	Stručna praksa 1	**SA**	**2**	**O**	0	0		2
Ukupno ESPB									**60**
DRUGA GODINA									
12	EOA12	Makroekonomija	**TM**	**3**	**O**	2	2		6
13	EOA13	Osnovi marketinga	**NS**	**3**	**O**	2	2		6
14	EOA14	Finansijsko računovodstvo	**NS**	**3**	**O**	2	4		7
15	EOA15	Engleski jezik 3	**AO**	**3**	**O**	2	0		4
16	IB1	Predmet izbornog bloka 1	**AO**	**3**	**I**	2	2		6
17	EOA18	Kvantitativne metode	**TM**	**4**	**O**	2	2		6
18	EOA19	Upravljačko	**NS**	**4**	**O**	2	4		7

		računovodstvo							
19	EOA20	Engleski jezik 4	**AO**	**4**	**O**	2	0		4
20	EOA21	Istraživanje tržišta	**NS**	**4**	**O**	2	2		6
21	IB2	Predmet izbornog bloka 2	**NS/ TM**	**4**	**I**	2	2		6
22	EOA24	Stručna praksa 2	**SA**	**4**	**O**	0	0		2
Ukupno ESPB									**60**
TREĆA GODINA									
23	EOA25	Poslovni informacioni sistemi	**SA**	**5**	**O**	2	2		6
24	EOA26	Strategijski menadžment	**SA**	**5**	**O**	2	2		6
25	EOA27	Organizacija preduzeća	**TM**	**5**	**O**	2	2		6
26	IB3	Predmet izbornog bloka 3	**NS**	**5**	**I**	2	2		6
27	EOA30	Menadžment ljudskih resursa	**SA**	**5**	**O**	2	2		6
28	EOA31	Finansijski menadžment	**NS**	**6**	**O**	3	3		8
29	EOA32	Bankarski menadžment	**NS**	**6**	**O**	3	3		8
30	IB4	Predmet izbornog bloka 4	**SA/ NS**	**6**	**I**	2	2		6
31	IB5	Predmet izbornog bloka 5	**NS/ AO**	**6**	**I**	2	2		6
32	EOA37	Stručna praksa 3	**SA**	**6**	**O**	0	0		2
Ukupno ESPB									**60**
ČETVRTA GODINA									

33	EOA38	Preduzetništvo	**NS**	**7**	**O**	2	2		6
34	IB6	Predmet izbornog bloka 6	**NS/ SA**	**7**	**I**	2	2		6
35	IB7	Predmet izbornog bloka 7	**SA**	**7**	**I**	2	2		6
36	EOA43	Upravljanje investicijama	**NS**	**7**	**O**	3	2		6
37	EOA44	Računovodstveno informacioni sistemi	**NS**	**7**	**O**	2	2		6
38	EOA45	Projektni menadžment	**SA**	**8**	**O**	3	3		8
39	EOA46	Menadžment malih i srednjih preduzeća	**NS**	**8**	**O**	3	2		7
40	EOA47	Menadžment kvaliteta	**SA**	**8**	**O**	2	2		6
41	IB8	Predmet izbornog bloka 8	**SA**	**8**	**I**	2	3		6
42	20.EOA50	Završni rad	**SA**	**8**	**O**	0	0		3
Ukupno ESPB									**60**

Predmeti izbornih blokova:

R.Br.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Menadžment životne sredine	3	2	2	6
	Komunikologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Poslovno pravo	4	2	2	6
	Opšta psihologija	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Sigurnost veb aplikacija	5	2	2	6
	Monetarne finansije	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Odnosi s javnošću	6	2	2	6
	Akademsko pisanje	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	6	2	2	6
	Javne finansije	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Elektronsko poslovanje	7	2	2	6

	Radno pravo	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Berze i berzansko poslovanje	7	2	2	6
	Osnovi psihologije rada	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Menadžment prodaje i odnosa sa kupcima	8	2	3	6
	Poresko pravo	8	2	3	6

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM POSLOVNA EKONOMIJA

1. Carina je instrument kvalitativnog regulisanja:
a) Transporta
b) Uvoza
c) Poreskih prihoda države

2. Trampa je:
a) Oblik razmjene roba na tržištu
b) Najjednostavniji oblik razmjene roba
c) Razmjena robe za novac

3. Lična štednja je:
a) Dio dohotka na koji se plaća porez
b) Dio dohotka koji nije potrošen
c) Dio dohotka koji je potrošen

4. Ponuđena količina je:
a) Količina koju firme žele da prodaju u određenom periodu
b) Količina koju firme zaista prodaju
c) Količina koju domaćinstva očekuju

5. Fiksni troškovi u odnosu na obim proizvodnje su:
a) Zavisni
b) Djelimično zavisni
c) Nezavisni

6. Makroekonomski problemi su:
a) Inflacija, nezaposlenost, niska produktivnost
b) Pozitivna nula, gubitak
c) fiksni, varijabilni troškovi

7. "Ocem ekonomije" se smatra ekonomista:
a) Džon Majnard Kejnz
b) Karl Marks
c) Adam Smit

8. Elementi ekonomske teorije su:
a) Varijable, pretpostavke, hipoteze, verifikacije, predviđanja
b) Analiza i sinteza
c) Indukcija i dedukcija

9. Šta označava pojam "ponuda" u ekonomiji?
a) Količina dobara i usluga koje su spremne za prodaju po određenoj cijeni
b) Količina dobara i usluga koje su potrebne tržištu
c) Troškovi proizvodnje dobara
d) Broj proizvođača na tržištu

10. Koja vrsta tržišta karakteriše jedan prodavac i mnogo kupaca?
a) Oligopson
b) Monopol
c) Monopson

d) Monopolistička konkurencija

11. Osnovna ideja teorije komparativne prednosti je da:
a) Zemlje treba da se fokusiraju na proizvodnju dobara u kojima imaju apsolutnu prednost
b) Zemlje treba da se specijalizuju i trguju dobrima u kojima imaju niže oportunitetne troškove
c) Zemlje treba da se oslanjaju isključivo na domaću proizvodnju radi očuvanja ekonomije
d) Zemlje treba da primjene protekcionizam kako bi zaštitile svoju domaću industriju

12. Koje ponašanje se dešava kada cijena jednog dobra raste, a potrošnja drugog dobra pada?
a) Komplementarno
b) Substitucija
c) Elastično
d) Neelastično

13. Koji termin označava ukupan novčani iznos koji preduzeće ima nakon što oduzme sve troškove od ukupnih prihoda?
a) Profit
b) Rashod
c) Prihod
d) Dohodak

14. Koje od navedenih tržišta se karakteriše velikim brojem prodavaca i kupaca, slobodnim ulaskom i izlaskom sa tržišta?
a) Oligopol
b) Monopol
c) Monopson
d) Potpuna konkurencija

15. Koji termin označava ukupnu vrijednost dobara i usluga koje zemlja uvozi minus vrijednost dobara i usluga koje izvozi?
a) Bilans plaćanja
b) Trgovinski balans
c) Fiskalni deficit
d) Budžetski suficit

16. Koja ekonomska politika se odnosi na upotrebu državnih rashoda i poreza kako bi se regulisala ekonomska aktivnost?
a) Fiskalna politika
b) Monetarna politika
c) Trgovinska politika
d) Ekspanzionistička politika

17. Šta predstavlja “liberalizacija trgovine”?
a) Povećanje ograničenja u međunarodnoj trgovini
b) Smanjenje barijera u međunarodnoj trgovini

c) Povećanje carina na uvoz
d) Ograničenje izvoza robe

18. Šta predstavlja pojam "marža" u ekonomiji?
a) Razlika između ukupnih prihoda i ukupnih troškova
b) Procenat poreza koji se plaća na prihod
c) Procenat profita koji se reinvestira u poslovanje
d) Razlika između cijene prodaje i troška proizvodnje

19. Kako se definiše "profit" u ekonomiji?
a) Ukupni novčani tok koji preduzeće ima
b) Novčani iznos koji preduzeće ostvaruje od prodaje dobara
c) Prihod minus troškovi
d) Cijena po kojoj se roba prodaje na tržištu

20. Koja oblast ekonomije se bavi proučavanjem pojedinačnih subjekata (kupaca i prodavaca)?
a) Mikroekonomija
b) Makroekonomija
c) Institucionalna ekonomija
d) Nacionalna ekonomija

21. Koja oblast ekonomije proučava šira kretanja u ekonomiji kao što su inflacija, nezaposlenost i rast BDP-a?
a) Makroekonomija
b) Mikroekonomija
c) Ekonomija razmjene
d) Ekonomija tržišta

22. Kako se naziva situacija na tržištu kada postoji mali broj prodavaca koji dominiraju?
a) Oligopol
b) Monopol
c) Monopson
d) Monopolistička konkurencija

23. Šta je "inflacija" u ekonomiji?
a) Pad cijena dobara i usluga
b) Stalna cijena dobara i usluga
c) Rast cijena dobara i usluga
d) Stagnacija cijena dobara i usluga

24. Aktiva je?
a) Novac
b) Ukupna imovina preduzeća
c) Zalihe

25. Pasiva je?
a) Krediti
b) Izvori sredstava preduzeća
c) Kapital

26. Bilans stanja preduća je?
a) Finansijski izvještaj o stanju imovine preduzeća
b) Računovodstvena informacija
c) Računovodstveni podatak

27. Bilans uspjeha preduzeća je?
a) Finansijski izvještaj u kome se prikazuju prihodi
b) Finansijski izvještaj u kome se prikazuju prihodi i rashodi
c) Finansijski izvještaj u kome se prikazuju rashodi

28. Korisnici internih računovodstvenih informacija su?
a) Vlasnici kapitala
b) Organi upravljanja i rukovođenja
c) Stručne službe u preduzeću
d) Zaposleni
e) Svi od ponuđenih

29. Korisnici eksternih računovodstvenih informacija su?
a) Država i njeni organi
b) Banke (kao kreditori preduzeća)
c) Ostali poverioci (dobavljači i dr.)
d) Statistički zavodi, privredne komore i dr.
e) Potencijalni investitori
f) Svi od ponuđenih

30. Šta znači produktivnost ?
a) Gubitak u poslovanju
b) Odnos između proizvedenih dobara/usluga i uloženih resursa
c) Promet na berzi
d) Ukupan broj zaposlenih

31.Prodavanje robe na stranom tržištu ispod komercijalne cijene koštanja naziva se?
a) Monopol
b) Inflacija
c) Dumping
d) Ekonomija obima

32. Šta podrazumijeva likvidnost u poslovanju?
a) Poslovati s gubicima
b) Imati visok dug
c) Imati dovoljno gotovine za pokrivanje obaveza

d) Poslovati bez plana

33. Šta podrazumijeva ulogu žiranta?
a) Osoba koja prodaje akcije
b) Osoba koja uzima kredit
c) Osoba koja se obavezala platiti obaveze ukoliko to ne učini dužnik
d) Osoba koja štedi novac

34. Šta predstavlja javni suficit?
a) Višak rashoda u odnosu na prihode
b) Nula saldo u budžetu
c) Poslovni gubitak
d) Višak prihoda u odnosu na rashode

35. Šta označava pojam finansiranja?
a) Kupovina i prodaja akcija
b) Dobijanje novčanih sredstava za pokrivanje troškova
c) Ulaganje u nekretnine
d) Otplaćivanje dugova

36. Biti efikasan u poslovanju znači?
a) Trošiti više resursa nego što je potrebno
b) Postizati visoke rezultate s minimalnim resursima
c) Raditi sporo i pažljivo
d) Pratiti trendove na tržištu

37. Ko je osnovno odgovoran za upravljanje porezima?
a) Komercijalne banke
b) Država
c) Privatne kompanije
d) Međunarodne organizacije

38. Šta označava dividenda?
a) Kamata na kredit
b) Dio dobiti koji se isplaćuje akcionarima
c) Trošak proizvodnje
d) Cijena akcije na berzi

39. Akcije predstavljaju?
a) Otpis vrijednosti
b) Vlasnički udio u kapitalu kompanije
c) Kreditnu obavezu
d) Troškove proizvodnje

40. Šta predstavlja skraćenica PDV?

a) Proizvodnju dobara
b) Porez na dodatnu vrijednost
c) Planiranje i vođenje projekata
d) Profit, dobit i vlasnički kapital

41. Šta predstavlja subvencija?
a) Kamata na kredit
b) Finansijska pomoć ili podrška koju država pruža određenoj industriji ili sektoru
c) Trošak proizvodnje
d) Cijena akcije na berzi

42. Društvo sa ograničenom odgovornošću predstavlja?
a) Pravno lice s ograničenom odgovornošću čiji su vlasnici članovi društva
b) Neprofitnu organizaciju
c) Organizaciju s neograničenom odgovornošću
d) Javno preduzeće

43. Šta predstavlja siva ekonomija?
a) Legalno poslovanje
b) Poslovanje na berzi
c) Nelegalne poslove koji nisu prijavljeni državi
d) Monopolsko poslovanje

44. Šta se podrazumijeva privatizacijom?

a) Prenos vlasništva državnih preduzeća u privatne ruke
b) Nacionalizacija
c) Poslovanje sa stranim partnerima
d) Subvencioniranje državnih firmi

45. Otpis vrijednosti osnovnih sredstava naziva se?
a) Amortizacija
b) Deprecijacija
c) Investicija
d) Kapitalizacija
46. Šta podrazumijeva pojam "štednja"?
a) Kupovina akcija na berzi
b) Odlaganje novca u svrhu budućih potreba ili investicija
c) Trošenje novca bez plana
d) Poslovna dobit

47. Šta podrazumijeva elektronsko poslovanje?
a) Ručna proizvodnja tradicionalnih proizvoda
b) Obavljanje poslovnih aktivnosti putem elektronskih sistema i tehnologija
c) Fizičko prisustvo na tržištu

d) Korišćenje gotovine u svim transakcijama

48. Šta predstavlja biznis plan?
a) Plan za odmor i rekreaciju zaposlenih
b) Detaljan dokument koji opisuje poslovanje, ciljeve i strategiju preduzeća
c) Mesečni izvještaj o prihodima i rashodima
d) Planiranje radnog vremena zaposlenih

49. Šta znači bankrot u kontekstu preduzeća?
a) Finansijski uspjeh preduzeća
b) Nemogućnost izmirenja dugova i obaveza, što dovodi do prestanka poslovanja
c) Povećanje profita
d) Investiranje u nove tehnologije

50. Šta podrazumijeva korišćenje kredita u poslovne svrhe?
a) Finansijski instrument koji omogućava pozajmicu novca s obavezom vraćanja sa kamatom
b) Investiranje u akcije na berzi
c) Planiranje budžeta
d) Prodaja proizvoda ili usluga na kredit

51. Monetarna ravnoteža je usaglašenost između:
a) raspoložive i potrebne količine novca u jednoj zemlji
b) priliva i odliva deviza
c) akumulacije i investicija

52. Amortizacija je proces rabaćenja (trošenja):
a) sredstva za rad
b) predmeta rada
c) zemljišta

53. Kamata je:
a) finansijski prinos od akcija
b) finansijski prinos od novčanih fondova i pozajmljenih novčanih sredstava
c) finansijski prinos od gotovog novca u blagajni

54. Nacionalni dohodak se raspoređuje na:
a) ličnu potrošnju i akumulaciju
b) ličnu potrošnju i amortizaciju
c) amortizaciju i akumulaciju

55. Mjenica je pismena obaveza:
a) povjerioca
b) komisionara
c) dužnika

56. Ključni ekonomski principi su:

a) informalnost i pravednost
b) organizovanost, uravnoteženost i obuhvatnost
c) produktivnost, ekonomičnost i rentabilnost

57. Dividenda je dohodak od:
a) akcija
b) štedišnih uloga
c) nekretnina

58. Recesija je:
a) blaga ekonomska kriza
b) duboka ekonomska kriza
c) faza oživljavanja privredne aktivnosti

59. Efektivni strani novac je:
a) moneta
b) valuta
c) deviza.

60. Štednja stanovništva spada u:
a) finansijske investicije
b) realne investicije
c) proizvodne investicije
61. Direktna strana ulaganja mogu biti:
a) samo u obliku akcija
b) samo u obliku udjela
c) u obliku akcija i udjel
62. Broker je:
a) posrednik u trgovini koji zaključuje ugovore u svoje ime i za svoj račun
b) posrednik u trgovini koji zaključuje ugovore u tuđe ime, a za tuđ račun
c) trgovac hartijama od vrijednosti

63. Budžet je:
a) proračun državnih prihoda i rashoda za jednu fiskalnu godinu
b) količina novca kojim raspolaže jedno domaćinstvo
c) proračun prihoda i priliva preduzeća za jednu poslovnu godinu

64. Profitna stopa je pokazatelj:
a) produktivnosti
b) rentabilnosti
c) ekonomičnosti

65. Konkurentnost je:
a) sposobnost da se proizvede kvalitetan proizvod
b) borba robe na tržištu
c) sposobnost ponuđača robe da bude bolji od drugog na tržištu

66. Platni bilans čine:
a) finansijski i valutni bilans
b) bilans usluga i devizni bilans
c) bilans tekućih transakcija i bilans kapitalnih transakcija

67. Štednja stanovništva spada u:
a) finansijske investicije
b) realne investicije
c) proizvodne investicije

68. Efektivna tražnja je:
a) agregatna tražnja
b) investiciona potrošnja
c) zbir očekivane potrošnje i očekivanih investicija
69. Multiplikator je koeficijent koji pokazuje:

a) odnos štednje i investicija
b) odnos potrošnje i štednje
c) odnos investicija i nacionalnog dohotka

70. Fiksni troškovi su:
a) troškovi sredstava za rad
b) troškovi prometa
c) transportni troškovi

71. Monopol je stanje tržišta sa:
a) Jednim prodavcem
b) Jednim kupcem
c) Dva prodavca

72.Nominalna kamatna stopa jednaka je:
a) Realna kamatna stopa - očekivana stopa inflacije
b) Realna kamatna stopa + očekivana stopa inflacije
c) Očekivana stopa inflacije - realna kamatna stopa

73.Ravnoteža cijena je:
a) Cijena za sva dobra
b) Najmanja cijena koja se traži za dobra
c) Cijena za koju je ponuda jednaka potražnji

74.Inflacija se definiše kao:
a) Rast svih cijena
b) Porast opšteg nivoa cijena
c) Rast najvećeg broja cijena

75. Varijabilni troškovi su:
a) Troškovi predmeta rada i angažovane radne snage
b) Troškovi sredstava za rad
c) Troškovi alata i rezervnih dijelova

76. Moneta je:
a) Papirni novac
b) Kovani novac
c) Kreditni novac

77. Šta su FDI:
a) Strane Direktne Investicije (Foreign Direct Investment)
b) Federalne Devizne Investicije
c) Finansijske Dolarske Investicije

78. Makroekonomija proučava:
a) Ekonomske zakonitosti na nivou ukupne privrede
b) Pravila upravljanja velikim preduzećima
c) Najveća robna tržišta

79. Ponuda i tražnja su važni elementi:
a) Tržišta
b) Organizacije
c) Resursa

80. Potrošnja je:
a) Promet u maloprodaji
b) Proces zadovoljavanja određenih potreba
c) Upotreba berzanskih proizvoda

81. Prihod od akcija je:
a) Kamata
b) Dividenda
c) Renta

82. Akcije su:
a) Dužničke hartije od vrijednosti
b) Vlasničke hartije od vrijednosti
c) Derivatne hartije od vrijednosti

83. Mikroekonomija proučava:
a) Ponašanje pojedinačnih privrednih subjekata
b) Ponašanje neprivrednih subjekata
c) Javnu potrošnju

84. Proces razmjene odvija se:

a) U transportu
b) Na tržištu
c) U preduzeću

85. Tržišna cijena je:
a) Prosečna cijena proizvodnje
b) Cijena koštanja
c) Novčani izraz tržišne vrijednosti robe

86. Novac je opšti ekvivalent ako je:
a) Roba
b) Deviza
c) Od metala

87. Sa povećanjem ponude:
a) Raste ravnoteža cijena i količina
b) Raste cijena, pada količina
c) Pada cijena, raste količina

88. Siva ekonomija obuhvata:
a) Ekonomske aktivnosti koje se obavljaju na "crnom tržištu"
b) Skup ekonomskih aktivnosti koje se obavljaju van institucionalnog privrednog ambijent
c) Skup ekonomskih aktivnosti koje se obavljaju u "zelenoj zoni"

89. Recesija je:
a) Rast proizvodnje i zaposlenosti
b) Stagnacija proizvodnje i zaposlenosti
c) Opadanje proizvodnje i zaposlenosti

90. Berza je:
a) Stalno organizovano tržište vrijednosnim papirima
b) Stalno organizovano tržište robe iz robnih rezervi
c) Stalno organizovano tržište vrijednosnim papirima novcem, robom i tržištem

91. Šta je GDP:
a) General Devise Placemnet (Generalni položaj ulaganja)
b) Gross Domestic Product (Bruto domaći proizvod)
c) Gross Domestic Price (Prosečna domaća cijena)

92. Slobodna konkurencija je tržišno stanje sa:
a) Dva prodavca i dva kupca
b) Velikim brojem prodavaca i kupaca
c) Malim brojem prodavaca i kupaca

93. Trgovačka marža (rabat) je:
a) Maloprodajni popust za odloženo plaćanje

b) Razlika između prodajne i nabavne cijene trgovca namenjen ostvarivanju profita
c) Raspon nivelisanih cijena u maloprodaji

94. Prema dospijeću obveznice mogu biti:
a) Mesečne i godišnje
b) Dnevne i nedeljne
c) Kratkoročne, srednjoročne i dugoročne

95. Društveni proizvod je veći od nacionalnog dohotka za:
a) Vrijednost amortizacije
b) Vrijednost predmeta rada
c) Vrijednost materijala za reprodukciju

96. Ekonomija kao nauka istražuje:
a) Zakonitosti u ekonomskoj oblasti društvenog života
b) Indikatore ekonomičnosti
c) Organizacija društvenog života

97. Otvorena privreda je:
a) Privreda koja je uključena u međunarodnu trgovinu
b) Privreda koja sarađuje samo sa susjedima
c) Privreda koja samo sa svojim kontinentom

98. Troškovi poslovanja preduzeća su:
a) Izdaci i rashodi preduzeća
b) Podizanje kredita
c) Naplata potraživanja

99. Šta od navedenog nije funkcija novca:
a) Sredstvo proizvodnje
b) Mjerilo vrijednosti
c) Blago
100. Stagflacija je stanje u kome:
a) Inflacija raste, a nezaposlenost pada
b) Inflacija i nezaposlenost rastu
c) Inflacija i nezaposlenost padaju

STUDIJSKI PROGRAM – POSLOVNA INFORMATIKA

Studijski program Poslovna informatika pripada polju društveno-humanističkih nauka i daje stručni naziv diplomirani poslovni informatičar – dipl. posl. inform. Studije se izvode u toku četiri školske godine, odnosno osam semestara, a ukupan obim studija je 240 ESPB. Ukupno angažovanje studenta sastoji se od aktivne nastave, samostalnog rada, kolokvijuma, ispita, stručne prakse i završnog rada.

Svrha studijskog programa Poslovna informatika jeste obrazovanje studenata iz oblasti primijenjene informatike i poslovne ekonomije, koje obezbjeđuje stjecanje teorijskih i praktičnih znanja o primjeni savremenih informatičkih koncepata u oblastima računovodstva, finansija, bankarstva, menadžmenta, marketinga, preduzetništva, inovacija, kao i drugih brojnih oblasti u skladu s potrebama privrede, odnosno društva.

Studijski program ima jasne i prepoznatljive svrhe i društvene uloge:

- obrazovanje poslovnog informatičara koji će raditi na poslovima razvoja softvera i učestvovati u procesu dizajniranja, razvoja, testiranja i implementacije softverskih rješenja;
- obrazovanje poslovnog informatičara koji će raditi na poslovima konsultanta za poslovna softverska rješenja i koji će učestvovati u izboru i uvođenju, modifikaciji i administraciji poslovnih softverskih rješenja u kompanijama i javnim institucijama;
- obrazovanje poslovnog informatičara koji će raditi na poslovima sistem analitičara i učestvovati u procesu analize, dizajna i revizije poslovnih procesa u cilju unapređenja i modernizacije poslovanja u kompanijama i javnim institucijama;
- obrazovanje poslovnog informatičara koji će raditi na poslovima podrške menadžmentu u procesu odlučivanja korišćenjem modernih sistema za poslovnu analitiku;
- obrazovanje poslovnog informatičara koji će biti sposobni za samostalan nastup na tržištu - preduzetnik u području informacionih tehnologija.

Cilj studijskog programa jeste da student stekne sposobnost za kreativnu primjenu najnovijih tehnika računarstva i informatike u ekonomskim oblastima. Osim toga, cilj ovog programa je stvaranje diplomiranog poslovnog informatičara koji će biti sposoban i uspješan u primjeni stečenih znanja i vještina u oblasti informacionih tehnologija, programiranja i projektovanja i veb dizajna. Biće osposobljen za kreativno rješavanje problema, donošenje i sprovođenje odluka u različitim oblastima poslovanja u najširem smislu riječi, kroz primjenu poslovne informatike.

Ciljevi studijskog programa obuhvataju:

- osposobljavanje studenta za praktičan rad na poslovima razvoja softverskih rješenja od istraživanja tržišta preko dizajniranja, razvoja i testiranja do implementacije softverskih rješenja;
- osposobljavanje studenta za praktičan rad na poslovima menadžera IT projekata;
- osposobljavanje studenta za praktičan rad na poslovima konsultanta za poslovna softverska rješenja (integrisane informacione sisteme - ERP);

- osposobljavanje studenta za praktičan rad na poslovima poslovnog analitičara i analitičara poslovnih podataka;
- osposobljavanje studenta za praktičan rad na poslovima sistem analitičara;
- osposobljavanje studenta za samostalan nastup na tržištu – IT preduzetništvo;
- razvijanje svijesti studenta o neophodnosti permanentnog obrazovanja, razvoja društva u cjelini;
- obezbjeđivanje akademskog obrazovanja koje izlazi iz usko stručnog okvira i razvijanje svijesti o vrijednostima savremenog društva.

Savladavanjem studijskog programa student stiče opšte i predmetno-specifične sposobnosti koje su u funkciji kvalitetnog obavljanja stručne, naučne i umjetničke djelatnosti.

Savladavanjem Studijskog programa student stiče sljedeće opšte sposobnosti:

- sposobnost praćenja i primjenjivanja savremenih IT kretanja i dostignuća;
- sposobnost know-how poslovnog (preduzetničkog) razmišljanja;
- sposobnost komunikacije na profesionalnom nivou;
- sposobnost timskog rada;
- sposobnost za profesionalno napredovanje;
- sposobnost prezentovanja rezultata svog rada;
- sposobnost poštovanja profesionalne etike.

Savladavanjem Studijskog programa student stiče sljedeće predmetno-specifične sposobnosti:

- poznavanje procesa razvoja softvera i informacionih sistema;
- poznavanje i korišćenje postojećih komercijalnih i besplatnih softverskih rješenja za podršku različitim oblastima poslovanja;
- poznavanje i korišćenje sistema za upravljanje bazama podataka;
- sposobnost upravljanja IT projektima;
- sposobnost realizacije IT poslovnih ideja, od kreiranja i njihovog tržišnog testiranja pa do njihove implementacije;
- sposobnost rješavanja problema iz oblasti poslovne ekonomije: preduzetništva, menadžmenta, marketinga, istraživanja tržišta;
- sposobnost za uspješan nastavak školovanja na master akademskim studijama poslovne informatike i srodnih oblasti.

STUDIJSKI PROGRAM – Poslovna informatika
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani poslovni informatičar

R. Br.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem.	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESPB

PRVA GODINA									
1	EOA01	Osnovi ekonomije	**TM**	**1**	**O**	2	3		6
2	IOA02	Matematika 1	**AO**	**1**	**O**	2	3		7
3	IOA05	Strukture podataka i algoritmi	**TM**	**1**	**O**	3	3		8
4	GOA05	Engleski jezik 1	**AO**	**1**	**O**	2	0		4
5	EOA05	Osnovi informatike	**TM**	**1**	**O**	2	2		6
6	EOA06	Statistika	**AO**	**2**	**O**	2	3		7
7	EOA07	Osnovi menadžmenta	**TM**	**2**	**O**	2	2		6
8	GOA08	Engleski jezik 2	**AO**	**2**	**O**	2	0		4
9	IOA07	Osnovi računarske tehnike	**TM**	**2**	**O**	2	2		6
10	IOA08	Uvod u programiranje	**NS**	**2**	**O**	2	2		6
Ukupno ESPB									**60**
DRUGA GODINA									
11	IOA14	Baze podataka	**NS**	**3**	**O**	2	3		7
12	EOA13	Osnovi marketinga	**NS**	**3**	**O**	2	2		6
13	EOA14	Finansijsko računovodstvo	**TM**	**3**	**O**	2	4		7
14	GOA16	Engleski jezik 3	**AO**	**3**	**O**	2	0		4
15	PIOIB1	Predmet izbornog bloka 1	**TM/ SA**	**3**	**I**	2	2		6
16	GOA22	Engleski jezik 4	**AO**	**4**	**O**	2	0		4
17	EOA45	Projektni menadžment	**SA**	**4**	**O**	3	3		8
18	EOA19	Upravljačko računovodstvo	**NS**	**4**	**O**	2	4		7
19	IOA20	Uvod u informacione sisteme	**TM**	**4**	**O**	2	2		5
20	PIOAIB2	Predmet izbornog bloka 2	**NS**	**4**	**I**	2	2		6

Ukupno ESPB									**60**
TREĆA GODINA									
21	IOA29	Poslovni informacioni sistemi	**NS**	**5**	**O**	2	2		6
22	IOA42	Elektronsko poslovanje	**SA**	**5**	**O**	2	2		6
23	EOA27	Organizacija preduzeća	**TM**	**5**	**O**	2	2		6
24	EOA30	Menadžment ljudskih resursa	**NS**	**5**	**O**	2	2		6
25	PIOAIB3	Predmet izbornog bloka 3	**SA/ NS**	**5**	**I**	2	2		6
26	PIOAIB4	Predmet izbornog bloka 4	**NS/ SA**	**6**	**I**	2	2		6
27	IOA19	Objektno orijentisano programiranje 1	**SA**	**6**	**O**	2	3		7
28	EOA32	Bankarski menadžment	**NS**	**6**	**O**	3	3		8
29	PIO24	Stručna praksa 1	**SA**	**6**	**O**	0	0		2
30	PIO31	Finansijski menadžment	**NS**	**6**	**O**	3	3		7
Ukupno ESPB									**60**
ČETVRTA GODINA									
31	EOA38	Preduzetništvo	**NS**	**7**	**O**	2	2		6
32	EOA43	Upravljanje investicijama	**NS**	**7**	**O**	2	2		6
33	EOA44	Računovodstveno informacioni sistemi	**SA**	**7**	**O**	2	2		6
34	IOA26	Objektno orijentisano programiranje 2	**SA**	**7**	**O**	2	2		6
35	PIOIB5	Predmet izbornog bloka 5	**SA**	**7**	**I**	2	2		6
36	IOA47	Primjene informacino-komunikacionih	**NS**	**8**	**O**	3	3		7

		tehnologija							
37	PIOIB6	Predmet izbornog bloka 6	**SA**	**8**	**O**	2	3/2		6
38	PIOIB7	Predmet izbornog bloka 7	**SA/ TM**	**8**	**I**	2	3		6
39	PIOB8	Predmet izbornog bloka 8	**NS/ SA**	**8**	**I**	3	3		7
40	PIO36	Stručna praksa	**SA**	**8**	**O**	0	0		1
41	PIO50	Završni rad	**NS**	**8**	**O**	0	0		3
Ukupno ESPB									**60**

Predmeti izbornih blokova:

R.Br.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Strategijski menadžment	3	2	2	6
	Komunikologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Operativni sistemi	4	2	2	6
	Teorija informacija	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Internet programiranje	5	2	2	6
	Monetarne finansije	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Javne finansije	6	2	2	6
	Veb dizajn	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Berza i berzansko poslovanje	7	2	2	6
	Interakcija čovjek računar	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Menadžment prodaje i odnosa sa kupcima	8	2	3	6
	Menadžment kvaliteta	8	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Zaštita informacionih sistema	8	2	3	6
	Upravljanje multimedijalnim sadržajem	8	2	3	6
Predmeti izbornog bloka 8	Menadžment malih i srednjih preduzeća	8	3	2	7
	Softversko inženjerstvo	8	3	3	7

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM POSLOVNA INFORMATIKA

1. Najmanja jedinica informacije koju računar može razumjeti i obraditi je:

   a) Cifra
   b) Bajt

c) Bit
d) Kilobajt
e) Riječ

2. Koja od sljedećih aplikacija ne pripada Google kompaniji?

a) Meet
b) Skype
c) Kalendar
d) Učionica

3. Nad binarnim brojevima mogu se vršiti:

a) Samo aritmetičke operacije
b) Samo logičke operacije
c) I aritmetičke i logičke operacije
d) Ni aritmetičke ni logičke

4. Za predstavljanje decimalnih cifara od 0-9 potrebne su binarne kombinacije od najmanje:

a) 3 bita
b) 4 bita
c) 9 bita
d) 10 bita

5. Šta je tačno?

a) 32 bita < 3 bajta
b) 16 bita > 2 bajta
c) 8 bita < 2 bajta
d) 2 bajta < 15bita

6. Koji od sljedećih tipova podataka se koristi za čuvanje celobrojnih vrijednosti u jeziku Java?

a) double
b) int
c) char
d) boolean

7. RAM memorija je namijenjena za:

a) Isključivo čitanje podataka
b) Isključivo pisanje podataka
c) Čuvanje operativnog sistema u odsustvu napajanja
d) I čitanje i pisanje podataka

8.Oznaka za brzi serijski port na računaru je

a) UTP
b) PS/2
c) STP
d) SBB
e) USB

9. MS Access je namijenjen za:

a) Pristup programima na računaru
b) Rad sa bazama podataka
c) Rad sa grafikom
d) Antivirusnu zaštitu

10. Ekstenzija datoteke programa PowerPoint je:

a) *.pptx
b) *.ptt
c) *.doc
d) *.dot
e) *.dat

11. Komandom UNDO se:

a) Vraća u prethodni folder
b) Deinstalira se softver
c) Briše se željeni fajl
d) Sortiraju se dokumenta u folderu
e) Poništava prethodna radnja

12. Programi koji služe za testiranje i otklanjanje grešaka u programima nazivaju se:

a) linkeri
b) dibageri (debugger)

c) interpreteri

13. Jedan računar može istovremeno biti File server, e-mail server, Web server i server baza podataka.

a) Tačno
b) Netačno

14. Dio radne memorije u kojem se čuva sadržaj koji je kopiran ili isečen komandama Copy ili Cut, naziva se:

a) Control Panel
b) Taskbar
c) Clipboard
d) Dialog box

15. Programi koji se koriste za slanje velike količine neželjene elektronske pošte su:

a) virusi
b) crvi
c) spameri

16. PHP je:

a) tip memorije
b) mrežni protokol
c) programski jezik
d) Web browser

17. Smisao procesorske keš memorije je:

a) da transformiše informacije u podatke,
b) da premosti jaz između brzine procesora i operativne memorije,
c) da vrši transformaciju podataka u informacije

18. Protokol koji se koristi za prenos zaštićenog hipertekst dokumenta skraćeno se označava kao:

a) URL
b) HTTP

c) HTTPS
d) FTP

19. Iz kojih komponenti se sastoji procesor?

a) upravljačkog organa, aritmetičko-logičke jedinice, radnih registara, keš-memorije
b) upravljačkog organa, radnih registara, keš-memorije, generator takta
c) upravljačkog organa, aritmetičko-logičke jedinice, klastera, keš-memorije

20. Koja od sledećih naredbi se koristi za instalaciju paketa u Python okruženju?

a) py install
b) pip install
c) python add
d) package install

21. Koji je najbrži način da postavite kursor na kraj teksta (dokumenta) pomoću tastature?

a) END
b) CTRL+END
c) HOME
d) ENTER

22. Koji od sljedećih je programski jezik visokog nivoa?

a) Assembly
b) C
c) Python
d) Machine code

23. Šta predstavlja skraćenica HTML?

a) HyperText Markup Language
b) High-Level Text Management Language
c) Hyperlink and Text Markup Language
d) Hyper Transfer Markup Language

24. Koji od sljedećih HTTP statusnih kodova označava uspješan zahtjev?

a) 200 OK
b) 404 Not Found
c) 500 Internal Server Error

d) 302 Found

25. Koja od sljedećih tvrdnji opisuje koncept "API"?

a) Alternativna putanja za pristup internetu
b) Set pravila za formatiranje teksta
c) Interfejs za komunikaciju između softverskih sistema
d) Metod za enkripciju podataka

26. Koji jezik se koristi za stilizovanje web stranica?

a) Java
b) HTML
c) CSS

27. Koja od sljedećih funkcija Python-a se koristi za otvaranje datoteke u režimu pisanja?

a) open("file.txt", "r")
b) open("file.txt", "w")
c) read("file.txt")
d) write("file.txt")

28. Koji HTML element se koristi za definisanje naslova najvišeg nivoa na web stranici?

a) <title>
b) <header>
c) <h1>
d) <heading>

29. Koja od sljedećih funkcija JavaScript-a se koristi za promjenu sadržaja HTML elementa?

a) getElementById()
b) selectElement()
c) changeContent()
d) modifyElement()

30. Koja od sljedećih nije vrsta operativnih sistema?

a) Windows
b) Photoshop
c) Linux

d) MacOS

31. Koja od navedenih tvrdnji za RAM (Random Access Memory) je tačna?

a) podaci iz ram-a se ne gube kada se računar isključi
b) ram je samo write memorija (samo za upis)
c) ram je read i write memorija (za čitanje i upis)

32. Koja od sljedećih komandi se koristi za kompilaciju programa napisanog u jeziku C++?

a) c++ compile
b) gcc -o
c) javac
d) make

33. Koja od sljedećih ekstenzija datoteka obično označava izvršnu datoteku na sistemima Linux?

a) .exe
b) .bin
c) .sh
d) .app

34. Klikom na opciju UPPERCASE slova u riječi postaju?

a) sva slova postaju velika
b) prvo slovo riječi postaje veliko, a ostala mala
c) sva slova postaju mala

35. Zbog čega je važno praviti rezervne kopije fajlova?

a) Provjera da li fajlovi imaju viruse
b) Da bi se fajlovi lakše pronalazili
c) Povećanje prostora na hard disku
d) Sprječavanje gubitka podataka

36. Računar koji omogućava dijeljenje svojih resursa drugim računarima u mreži naziva se:

a) Server
b) Klijent
c) Radna stanica

d) Domain

37. CPU:

a) Čuva podatke na računaru
b) Predstavlja ulazno/izlazni uređaj
c) Obezbjeđuje napajanje za računar
d) Izvršava program računara

38. Prikazivanje multimedijalnog sadržaja u toku njegovog preuzimanja naziva se:

a) starting
b) ashing
c) streaming
d) operating

39. Jedna vrsta zlonamjernog softvera je:

a) crv
b) puž
c) slon
d) mrav
e) miš

40. .ZIP je ekstenzija za:

a) Dokumenta
b) Arhivu
c) Izvršne fajlove
d) Video materijale

41. Program za pregledanje sadržaja diska na računaru pod Windows-om 10 zove se:

a) Microsoft Explorer
b) Browser
c) File Explorer
d) This PC

42. Koja od sljedećih tehnologija se koristi za izradu dinamičkih i interaktivnih web stranica?

a) HTML
b) CSS

c) JavaScript
d) XML

43. Koji od navedenih hard diskova ima najveći kapacitet skladištenja?

a) 1 TB hard disk
b) 300 GB hard disk
c) 10000 KB hard disk

44. Koja od sljedećih platformi se često koristi za razvoj mobilnih aplikacija?

a) Unity
b) Android Studio
c) Visual Studio Code
d) PyCharm

45. Koja od naredbi se koristi za kreiranje novog Git branch-a?

a) git branch create
b) git checkout -b
c) git new branch
d) git add branch

46. Šta od navedenog smanjuje veličinu foldera i svih fajlova koji se u njemu nalaze, kako bi zauzimalo manje prostora na hard disku?

a) softver za kompresiju
b) softver za raspakivanje
c) antivirus softver

47. Koja od navedenih karakteristika centralne procesorske jedinice (CPU) se mjeri u gigahertz-ima (GHz)?

a) dimenzije
b) cijena
c) brzina

48. Koja od sljedećih HTML oznaka se koristi za kreiranje hyperlinka?

a) <link>

b) <url>
c) <a>
d) <hyper>

49. Koji od navedenih pojmova opisuje fizičke komponente računarskog sistema?

a) shareware
b) hardware
c) software

50. Šta od navedenog predstavlja medijum za čuvanje trajnih podataka?

a) hard disk
b) matična ploča
c) centralna procesorska jedinica

51. Carina je instrument kvalitativnog regulisanja:

a) Transporta
b) Uvoza
c) Poreskih prihoda države

52. Trampa je:

a) Oblik razmjene roba na tržištu
b) Najjednostavniji oblik razmjene roba
c) Razmjena robe za novac

53. Lična štednja je:

a) Dio dohotka na koji se plaća porez
b) Dio dohotka koji nije potrošen
c) Dio dohotka koji je potrošen

54. Ponuđena količina je:

a) Količina koju firme žele da prodaju u određenom periodu
b) Količina koju firme zaista prodaju
c) Količina koju domaćinstva očekuju

55. Fiksni troškovi u odnosu na obim proizvodnje su:

a) Zavisni
b) Djelimično zavisni

c) Nezavisni

56. Makroekonomski problemi su:

a) Inflacija, nezaposlenost, niska produktivnost
b) Pozitivna nula, gubitak
c) fiksni, varijabilni troškovi

57. "Ocem ekonomije" se smatra ekonomista:

a) Džon Majnard Kejnz
b) Karl Marks
c) Adam Smit

58. Elementi ekonomske teorije su:

a) Varijable, pretpostavke, hipoteze, verifikacije, predviđanja
b) Analiza i sinteza
c) Indukcija i dedukcija

59. Šta označava pojam "ponuda" u ekonomiji?

a) Količina dobara i usluga koje su spremne za prodaju po određenoj cijeni
b) Količina dobara i usluga koje su potrebne tržištu
c) Troškovi proizvodnje dobara
d) Broj proizvođača na tržištu

60. Koja vrsta tržišta karakteriše jedan prodavac i mnogo kupaca?

a) Oligopson
b) Monopol
c) Monopson
d) Monopolistička konkurencija

61. Osnovna ideja teorije komparativne prednosti je da:

a) Zemlje treba da se fokusiraju na proizvodnju dobara u kojima imaju apsolutnu prednost
b) Zemlje treba da se specijalizuju i trguju dobrima u kojima imaju niže oportunitetne troškove
c) Zemlje treba da se oslanjaju isključivo na domaću proizvodnju radi očuvanja ekonomije
d) Zemlje treba da primjene protekcionizam kako bi zaštitile svoju domaću industriju

62. Koje ponašanje se dešava kada cijena jednog dobra raste, a potrošnja drugog dobra pada?

a) Komplementarno
b) Substitucija
c) Elastično
d) Neelastično

63. Koji termin označava ukupan novčani iznos koji preduzeće ima nakon što oduzme sve troškove od ukupnih prihoda?

a) Profit
b) Rashod
c) Prihod
d) Dohodak

64. Koje od navedenih tržišta se karakteriše velikim brojem prodavaca i kupaca, slobodnim ulaskom i izlaskom sa tržišta?

a) Oligopol
b) Monopol
c) Monopson
d) Potpuna konkurencija

65. Koji termin označava ukupnu vrijednost dobara i usluga koje zemlja uvozi minus vrijednost dobara i usluga koje izvozi?

a) Bilans plaćanja
b) Trgovinski balans
c) Fiskalni deficit
d) Budžetski suficit

66. Koja ekonomska politika se odnosi na upotrebu državnih rashoda i poreza kako bi se regulisala ekonomska aktivnost?

a) Fiskalna politika
b) Monetarna politika
c) Trgovinska politika
d) Ekspanzionistička politika

67. Šta predstavlja "liberalizacija trgovine"?

a) Povećanje ograničenja u međunarodnoj trgovini
b) Smanjenje barijera u međunarodnoj trgovini
c) Povećanje carina na uvoz
d) Ograničenje izvoza robe

68. Šta predstavlja pojam "marža" u ekonomiji?

a) Razlika između ukupnih prihoda i ukupnih troškova
b) Procenat poreza koji se plaća na prihod
c) Procenat profita koji se reinvestira u poslovanje
d) Razlika između cijene prodaje i troška proizvodnje

69. Kako se definiše "profit" u ekonomiji?

a) Ukupni novčani tok koji preduzeće ima
b) Novčani iznos koji preduzeće ostvaruje od prodaje dobara
c) Prihod minus troškovi
d) Cijena po kojoj se roba prodaje na tržištu

70. Koja oblast ekonomije se bavi proučavanjem pojedinačnih subjekata (kupaca i prodavaca)?

a) Mikroekonomija
b) Makroekonomija
c) Institucionalna ekonomija
d) Nacionalna ekonomija

71. Koja oblast ekonomije proučava šira kretanja u ekonomiji kao što su inflacija, nezaposlenost i rast BDP-a?

a) Makroekonomija
b) Mikroekonomija
c) Ekonomija razmjene
d) Ekonomija tržišta

72. Kako se naziva situacija na tržištu kada postoji mali broj prodavaca koji dominiraju?

a) Oligopol
b) Monopol
c) Monopson
d) Monopolistička konkurencija

73. Šta je "inflacija" u ekonomiji?

a) Pad cijena dobara i usluga
b) Stalna cijena dobara i usluga
c) Rast cijena dobara i usluga
d) Stagnacija cijena dobara i usluga

74. Aktiva je?

a) Novac
b) Ukupna imovina preduzeća

c) Zalihe

75. Pasiva je?

a) Krediti
b) Izvori sredstava preduzeća
c) Kapital

76. Bilans stanja preduća je?

a) Finansijski izvještaj o stanju imovine preduzeća
b) Računovodstvena informacija
c) Računovodstveni podatak

77. Bilans uspjeha preduzeća je?

a) Finansijski izvještaj u kome se prikazuju prihodi
b) Finansijski izvještaj u kome se prikazuju prihodi i rashodi
c) Finansijski izvještaj u kome se prikazuju rashodi

78. Korisnici internih računovodstvenih informacija su?

a) Vlasnici kapitala
b) Organi upravljanja i rukovođenja
c) Stručne službe u preduzeću
d) Zaposleni
e) Svi od ponuđenih

79. Korisnici eksternih računovodstvenih informacija su?

a) Država i njeni organi
b) Banke (kao kreditori preduzeća)
c) Ostali povjerioci (dobavljači i dr.)
d) Statistički zavodi, privredne komore i dr.
e) Potencijalni investitori
f) Svi od ponuđenih

80. Šta znači produktivnost?

a) Gubitak u poslovanju
b) Odnos između proizvedenih dobara/usluga i uloženih resursa
c) Promet na berzi
d) Ukupan broj zaposlenih

81. Prodavanje robe na stranom tržištu ispod komercijalne cijene koštanja naziva se?

a) Monopol
b) Inflacija
c) Dumping
d) Ekonomija obima

82. Šta podrazumijeva likvidnost u poslovanju?

a) Poslovati s gubicima
b) Imati visok dug
c) Imati dovoljno gotovine za pokrivanje obaveza
d) Poslovati bez plana

83. Šta podrazumijeva ulogu žiranta?

a) Osoba koja prodaje akcije
b) Osoba koja uzima kredit
c) Osoba koja se obavezala platiti obaveze ukoliko to ne učini dužnik
d) Osoba koja štedi novac

84. Šta predstavlja javni suficit?

a) Višak rashoda u odnosu na prihode
b) Nula saldo u budžetu
c) Poslovni gubitak
d) Višak prihoda u odnosu na rashode

85. Šta označava pojam finansiranja?

a) Kupovina i prodaja akcija
b) Dobijanje novčanih sredstava za pokrivanje troškova
c) Ulaganje u nekretnine
d) Otplaćivanje dugova

86. Biti efikasan u poslovanju znači?

a) Trošiti više resursa nego što je potrebno
b) Postizati visoke rezultate s minimalnim resursima
c) Raditi sporo i pažljivo
d) Pratiti trendove na tržištu

87. Ko je osnovno odgovoran za upravljanje porezima?

a) Komercijalne banke
b) Država
c) Privatne kompanije
d) Međunarodne organizacije

88. Šta označava dividenda?
    a) Kamata na kredit
    b) Dio dobiti koji se isplaćuje akcionarima
    c) Trošak proizvodnje
    d) Cijena akcije na berzi

89. Akcije predstavljaju?

    a) Otpis vrijednosti
    b) Vlasnički udio u kapitalu kompanije
    c) Kreditnu obavezu
    d) Troškove proizvodnje

90. Šta predstavlja skraćenica PDV?

    a) Proizvodnju dobara
    b) Porez na dodatu vrijednost
    c) Planiranje i vođenje projekata
    d) Profit, dobit i vlasnički kapital

91. Šta predstavlja subvencija?

    a) Kamata na kredit
    b) Finansijska pomoć ili podrška koju država pruža određenoj industriji ili sektoru
    c) Trošak proizvodnje
    d) Cijena akcije na berzi

92. Društvo sa ograničenom odgovornošću predstavlja?

    a) Pravno lice s ograničenom odgovornošću čiji su vlasnici članovi društva
    b) Neprofitnu organizaciju
    c) Organizaciju s neograničenom odgovornošću
    d) Javno preduzeće

93. Šta predstavlja siva ekonomija?

    a) Legalno poslovanje
    b) Poslovanje na berzi
    c) Nelegalne poslove koji nisu prijavljeni državi
    d) Monopolsko poslovanje

94. Šta se podrazumijeva privatizacijom?

a) Prenos vlasništva državnih preduzeća u privatne ruke
b) Nacionalizaciju
c) Poslovanje sa stranim partnerima
d) Subvencioniranje državnih firmi

95. Otpis vrijednosti osnovnih sredstava naziva se?

a) Amortizacija
b) Deprecijacija
c) Investicija
d) Kapitalizacija

96. Šta podrazumijeva pojam "štednja"?

a) Kupovina akcija na berzi
b) Odlaganje novca u svrhu budućih potreba ili investicija
c) Trošenje novca bez plana
d) Poslovna dobit

97. Šta podrazumijeva elektronsko poslovanje?

a) Ručna proizvodnja tradicionalnih proizvoda
b) Obavljanje poslovnih aktivnosti putem elektronskih sistema i tehnologija
c) Fizičko prisustvo na tržištu
d) Korišćenje gotovine u svim transakcijama

98. Šta predstavlja biznis plan?

a) Plan za odmor i rekreaciju zaposlenih
b) Detaljan dokument koji opisuje poslovanje, ciljeve i strategiju preduzeća
c) Mesečni izvještaj o prihodima i rashodima
d) Planiranje radnog vremena zaposlenih

99. Šta znači bankrot u kontekstu preduzeća?

a) Finansijski uspjeh preduzeća
b) Nemogućnost izmirenja dugova i obaveza, što dovodi do prestanka poslovanja
c) Povećanje profita
d) Investiranje u nove tehnologije

100. Šta podrazumijeva korišćenje kredita u poslovne svrhe?

a) Finansijski instrument koji omogućava pozajmicu novca s obavezom vraćanja sa kamatom
b) Investiranje u akcije na berzi
c) Planiranje budžeta

d) Prodaja proizvoda ili usluga na kredit

DEPARTMAN
ZA PRAVNE NAUKE

STUDIJSKI PROGRAM: PRAVO

MODULI: OPŠTE PRAVO I PRAVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA (KRIMINALISTIKA)

Osnovne akademske studije Prava su organizovane kao četvorogodišnje studije sa ukupnim obimom od 240 ESPB.

Uslov za upis na studijski program Prava je završena četvorogodišnja srednja škola i položen prijemni ispit. Studijski program Pravo sastoji se od dva modula, modul opšte pravo i modul pravo unutrašnjih poslova (kriminalistika). Završetkom studijskog programa Pravo student stiče akademski naziv diplomirani pravnik, dok će u saplementu (dodatku) diplome biti navedene specifične kompetencije koje student stiče u zavisnosti od izabranog modula. Savremeno koncipiran studijski program Prava, sa dva modula, pruža mogućnost budućem diplomiranom pravniku da u zavisnosti od izabranog modula na kompetentan način učestvuje u modeliranju i analizi opštih i posebnih teorijskih i praktičnih znanja i vještina za samostalno obavljanje pravničkih poslova u sudstvu, tužilaštvu, advokaturi, policiji, privredi, bankama, službama bezbjednosti i drugim privatnim i državnim institucijama i organizacijama, kao i za polaganje pravosudnog i odgovarajućeg državnog ispita.

Predmeti na studijskom programu Prava nose od 4 do 10 ESPB bodova u zavisnosti od težine gradiva za određeni predmet, tempa i utrošenog vremena za ovladavanje predviđenom materijom. Po rasporedu predmeta u prvoj studijskoj godini na osnovnim studijama, po pravilu se izučavaju akademsko opšteobrazovni predmeti, u drugoj, trećoj i četvrtoj godini izučavaju se akademsko opšteobrazovni, teorijsko-metodološki, naučno-stručni i stručno-aplikativni predmeti u okviru kojih studenti nakon teorijskog upoznavanja, uče kako stečeno znanje da upotrebe na konkretnim slučajevima u sudovima, tužilaštvima, advokaturi, policiji, službama bezbjednosti, upravi, lokalnoj samoupravi i preduzećima. Pri tome se razvijaju individualne i timske aktivnosti i ostvaruju poduhvati i projekti različitog obima.
Nastava je potpuno interaktivna, izvodi se najsavremenijim metodama u vidu predavanja i vježbi, te praktičnim radom, prisustvom na suđenjima, posjetom forenzičkim centrima, kazneno-popravnim zavodima i drugim državnim organima. Vježbe se izvode u malim grupama, a akcenat je na praktičnom radu i ovladavanju vještinama potrebnim za samostalnost u radu. Posebna pažnja se poklanja sticanju sposobnosti kritične i praktične primjene stečenih znanja u rješavanju konkretnih pravnih problema, što se naročito realizuje kroz predmet Kliničko pravno obrazovanje.

Studijski program Pravo, sa dva modula, ima jasno definisanu svrhu i ulogu u obrazovnom sistemu, dostupnu javnosti. Svrha studijskog programa Pravo se ogleda u obrazovanju studenata iz oblasti pravnih nauka, na nivou osnovnih akademskih studija, koje obezbjeđuju stjecanje odgovarajućih kompetencija u oblasti pravne teorije, razvoja prava, funkcionisanja pravnog sistema, politike

građanskog, krivičnog, upravnog i finansijskog prava, ali i u okviru porodičnog i nasljednog prava, kriminologije, kriminalistike, forenzike, međunarodnog, krivičnog, radnog, evropskog i autorskog prava, međunarodnog javnog i privatnog, trgovinskog prava i dr. Svaki od modula ima posebno definisanu svrhu.

Svrha modula opšte pravo je obrazovanje studenata i obezbjeđivanje potrebnih kompetencija za sljedeće profesije:
sudije, tužioci, advokati;

- pravnici u drugim državnim organima i službama, fondovima i agencijama, ustanovama, udruženjima i preduzećima;
- sekretari škola, univerziteta, fondacija i zadužbina.

Konkretni ciljevi studijskog programa Pravo su:

- omogućavanje studentu da izborom predmeta aktivno učestvuje u oblikovanju svog obrazovanja;
- omogućavanje studentu savladavanje naučno-obrazovnog procesa;
- omogućavanje studentima koji uspješno završe prvostepene studije da se lahko uključe na drugi stepen akademskih studija koji je organiziran na Univerzitetu;
- omogućavanje studentu stjecanje praktičnih znanja kroz vježbe koje će biti organizirane u saradnji sa sudovima, tužilaštvima, centrima za socijalni rad, organima državne uprave i lokalne samouprave, preduzećima, ustanovama i slično.

Navedeni ciljevi će se ostvariti primjenom metoda interaktivne nastave, koji će omogućiti da studenti u toku izvođenja studijskog programa steknu praktična znanja i vještine.

Nakon završenog školovanja na studijskom programu Pravo studenti su potpuno osposobljeni da primjenjuju stečena znanja u svom daljem radu, realno procjenjuju informacije i argumente pri donošenju i rješavanju odluka, razmjenjuju informacije i ideje sa odgovarajućim stručnjacima unutar ili van struke, primjenjuju rezultate i savremene metode rada, strogo se pridržavaju zakona, standarda i etičkih normi struke, prihvataju permanentno obrazovanje u struci.
Savladavanjem studijskog programa studenti stječu opšta i posebna znanja, sposobnosti i vještine:

- sposobnost pravničkog razmišljanja o značaju prava za uređenje društvenih odnosa;
- komuniciranja sa javnošću;
- osnovnih načela profesionalne etike;
- sposobnost aktivnog uključivanja u pripremanju stručnog i pravosudnog ispita radi obavljanja važnih državnih funkcija;
- sposobnost rješavanja pravnih sporova primjenom procesnog i materijalnog prava;
- poznavanje organizacije i rada pravosudnih i drugih državnih organa;

- sposobnost izrade opštih pravnih akata i pojedinačnih odluka;
- sposobnost rješavanja radnih i međuljudskih odnosa;
- obavljanje najsloženijih poslova iz oblasti kriminalističko i policijsko-bezbednosnih djelatnosti;
- rukovođenje sistemom bezbjednosti u privatnim, državnim i javnim institucijama i organizacijama;
- korišćenja tehnike i metode kontrole poslova, mjera i procedura u oblasti bezbjednosti.

STUDIJSKI PROGRAM – Pravo
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani pravnik

R.Br.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem.	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA									
1. SEMESTAR									
1.	PO A01	Uvod u pravo	**TM**	**1**	**OZ**	2	3		7
2.	PO A02	Opšta istorija države i prava	**TM**	**1**	**OZ**	2	2		7
3.	PO A03	Engleski jezik 1	**AO**	**1**	**OZ**	2	0		4
4.	PO A04	Osnovi ekonomije	**TM**	**1**	**OZ**	2	3		6
5.	PO A05	Osnovi informatike	**AO**	**1**	**OZ**	2	2		6
2. SEMESTAR									
6.	PO A06	Ustavno pravo	**NS**	**2**	**OZ**	2	3		7
7.	PO A07	Rimsko pravo	**TM**	**2**	**OZ**	2	3		7
8.	PO A08	Engleski jezik 2	**AO**	**2**	**OZ**	2	0		4
9	PO A09	Izborni predmet 1 Kultura govora	**AO**	**2**	**IBZ**	2	2		6
	PO A10	Mediji i obrazovanje							

10		Izborni predmet 2	**AO**	**2**	**IBZ**	2	2		6
	PO A11	Socijalna patologija							
	PO A12	Opšta psihologija							
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini =						**20+20**			
Ukupno ESPB								**60**	
DRUGA GODINA									
3. SEMESTAR									
11	PO A13	Uvod u građansko pravo	**NS**	**3**	**OZ**	3	2		7
12	PO A14	Kriminologija	**TM**	**3**	**OZ**	2	2		5
13	PO A15	Krivično pravo-opšti dio	**NS**	**3**	**OZ**	3	2		8
14		Izborni predmet 3	**TM**	**3**	**IBZ**	2	2		6
	PO A18	Viktimologija							
	PO A19	Penologija							
MODUL - OPŠTE PRAVO									
15	PO A 17	Porodično pravo	**SA**	**3**	**OM**	2	2		5
MODUL - PRAVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA									
16	PO A16	Specijalno fizičko obrazovanje 1	**SA**	**3**	**OM**	2	2		5
4. SEMESTAR									
17	PO A20	Stvarno pravo	**NS**	**4**	**OZ**	2	2		6
18	PO A21	Krivično pravo - posebni dio	**NS**	**4**	**OZ**	2	2		5
19	PO A22	Osnovi kriminalistike	**TM**	**4**	**OZ**	2	2		5
20		Izborni predmet 4	**AO**	**4**	**IBZ**	2	2		6
	PO A25	Interkulturalno razumijevanje i komunikacija							
	PO A26	Politički sistemi	**TM**						
21	PO	Stručna praksa 1	**SA**	**4**	**OZ**				2

	A27								
MODUL – OPŠTE PRAVO									
22	PO A24	Nasledno pravo	**SA**	**4**	**OM**	2	2		5
MODUL – PRAVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA									
23	PO A23	Specijalno fizičko obrazovanje 2 – upotreba sredstava prinude	**SA**	**4**	**OM**	2	2		5
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 610						**22+20**			
Ukupno ESPB									**60**
TREĆA GODINA									
5. SEMESTAR									
24	PO A28	Krivično procesno pravo	**SA**	**5**	**OZ**	3	3		9
25	PO A29	Upravno pravo	**NS**	**5**	**OZ**	3	3		9
26		Izborni predmet 5	**SA**	**5**	**IBZ**	2	2		6
	PO A30	Međunarodno krivično pravo							
	PO A31	Maloletničko prestupništvo							
MODUL – OPŠTE PRAVO									
27	PO A32	Međunarodno javno pravo	**NS**	**5**	**OM**	3	2		7
MODUL – PRAVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA									
28	PO A 33	Kriminalistička taktika	**TM**	**5**	**OM**	3	2		7
6. SEMESTAR									
29	PO A34	Obligaciono pravo	**NS**	**6**	**OZ**	3	3		9
30		Izborni predmet 6	**NS**	**6**	**IBZ**	2	2		6
	PO A35	Javne finansije							
	PO A36	Prekršajno pravo	**SA**						
31	PO A37	Stručna praksa 2	**SA**	**6**	**OZ**				2

MODUL – OPŠTE PRAVO									
32	PO A 38	Ljudska prava	**SA**	**6**	**OM**	3	2		7
33	PO A39	Autorsko pravo	**SA**	**6**	**OM**	2	3		5
MODUL – PRAVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA									
34	PO A 40	Kriminalistička tehnika	**SA**	**6**	**OM**	3	2		7
35	PO A41	Kriminalistička operativa	**SA**	**6**	**OM**	2	3		5
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini =						**21+20**			
Ukupno ESPB									**60**
ČETVRTA GODINA									
7. SEMESTAR									
36	PO A42	Građansko procesno pravo	**NS**	**7**	**OZ**	3	3		9
37		Izborni predmet 7	**SA**	**7**	**IBZ**	2	2		6
	PO A43	Prevencija kriminaliteta							
	PO A44	Osnovi forenzike							
MODUL – OPŠTE PRAVO									
38	PO A45	Radno pravo	**NS**	**7**	**OM**	2	2		6
39	PO A46	Međunarodno privatno pravo	**NS**	**7**	**OM**	3	3		8
MODUL – PRAVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA									
40	PO A47	Kriminalistička metodika	**NS**	**7**	**OM**	2	2		6
41	PO A48	Nacionalna bezbijednost	**NS**	**7**	**OM**	3	3		8
8. SEMESTAR									
42	PO A49	Pravo Evropske unije	**NS**	**8**	**OZ**	3	2		6
43		Izborni predmet 8	**NS**	**8**	**IBZ**	2	2		6
	PO A50	Organizovani kriminal							

	PO A51	Kliničko pravno obrazovanje	**SA**						
44	PO A56	Stručna praksa 3	**SA**	**8**	**OZ**				2
45	PO A57	Završni rad	**SA**						**3**
MODUL – OPŠTE PRAVO									
46	PO A52	Poresko pravo	**SA**	**8**	**OM**	2	2		**6**
47	PO A53	Trgovinsko pravo	**NS**	**8**	**OM**	3	3		**8**
MODUL – PRAVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA									
48	PO A54	Savremeni obavještajni sistemi	**NS**	**8**	**OM**	2	2		**6**
49	PO A55	Privredni kriminalitet	**SA**	**8**	**OM**	3	3		**8**
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini =						**20+20**			
Ukupno ESPB									**60**

Predmeti izbornih blokova:

R.Br.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Kultura govora	2	2	2	6
	Mediji i obrazovanje	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Socijalna patologija	2	2	2	6
	Opšta psihologija	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Viktimologija	3	2	2	6
	Penologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	4	2	2	6
	Politički sistem	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Međunarodno krivično pravo	5	2	2	6
	Maloletničko prestupništvo	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Javne finansije	6	2	2	6
	Prekršajno pravo	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Prevencija kriminaliteta	7	2	2	6
	Osnovi forenzike	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Organizovani kriminal	8	2	2	6
	Kliničko pravno obrazovanje	8	2	2	6

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM PRAVO

1. Osnovni elementi države su:
a) teritorija, stanovništvo, vlast
b) kulturno nasleđe, historija, stanovništvo
c) institucije, teritorija, tradicija

2. Šta od navedenog ne predstavlja subjekte prava:
a) fizička lica
b) stvari
c) pravna lica

3. Kada su necentralni organi u punoj zavisnosti od centralnih organa radi se o:
a) decentralizaciji
b) centralizaciji
c) autonomiji

4. Dva glavna oblika vladavine su:
a) monarhija i republika
b) demokratija i autokratija
c) logika i analogija

5. Evropski kontinentalni sistem prava se temelji na:
a) kineskom pravu
b) šerijatskom pravu
c) rimskom pravu

6. *Common law, Equity law* i *Statute law* je podjela prava u:
a) anglosaksonskom pravu
b) evropskom kontinentalnom pravu
c) pravu Evropske unije

7. Kada počinje *doba principata* u Rimskoj državi?
a) dolaskom Avgusta na vlast
b) dolaskom Justinijana na vlast
c) dolaskom Hamurabija na vlast

8. Prvi naučnik koji se u srednjem vijeku počeo baviti rimskim pravom je:
a) Irnerije
b) Hugo Grocije
c) Karl Fridrih

9. Brak je:
a) Zajednica života muškarca i žene
b) Zajednički život skupine ljudi
c) Emotivna veza partnera

10. Šta predstavlja tužba *rei vindicatio?*
a) zahtjev vlasnika za povraćaj stvari
b) zaštita civilnog prava vlaništva
c) povraćaj duga

11. Riječ demokratija potiče od dve riječi demos i kratos što znači:
a) narod i vladavina
b) prava i sloboda
c) pravda i narod

12. Šta se ne smatra autorskim djelom:
a) pozorišna režija
b) geografske karte
c) zakoni i podzakonski akti

13. Koliko traju imovinska prava autora?
a) za vrijeme života autora
b) za vrijeme života autora i sedamdeset godina nakon njegove smrti
c) za vrijeme života autora i deset godina nakon njegove smrti

14. Naknada štete predstavlja:
a) sankciju za prekršaj
b) vraćanje stvari u prvobitno stanje
c) obavezu nadoknade zbog povrede prava

15. Ugovor je:
a) hartija od vrijednosti
b) jednostrana izjave volje
c) saglasna izjava volja dva ili više lica

16. Ko odgovara za štetu koju izazovu maloljetna lica:
a) roditelji maloljetnih lica
b) maloljetna lica
c) lokalna samouprava

17. Elementi demokratije su:
a) standard stanovništva
b) ekonomski napredak države
c) ustavne garancije za ostvarivanje osnovnih ljudskih prava i sloboda

18. Načelo *reciprociteta* u pravu predstavlja:

a) načelo autonomije
b) načelo slobodne volje
c) načelo uzajmne primjene pravnih normi

19. *Ad hoc* organi su:
a) stalni organi
b) privremeni organi
c) odlučujući organi

20. *Arbitraža* predstavlja:
a) alternativno rješavanje sporova
b) vanparnični postupak
c) izvršni postupak

21. Brak prestaje:
a) sporazumom
b) smrću, razvodom i poništenjem
c) odlaskom jednog supružnika

22. Društvo lica je:
a) preduzetnik
b) ortačko društvo
c) akcionarsko društvo

23. Privredno društvo prestaje:
a) gašenjem
b) zatvaranjem
c) stečajem i likvidacijom

24. Ugovor o prevozu može biti:
a) ugovor o prevozu robe i putnika
b) ugovor o prevozu starijih i djece
c) ugovor o prevozu prtljaga i torbi

25. Nasljeđivanje je:
a) prenos duhovnih i materijalnih dobara sa predaka na potomke
b) prelazak imovine sa oca na sina
c) prenos sredstava sa bankovnog računa

26. Ostavilac je:
a) lice koja ostavlja testament
b) umrli koji nema imovinu
c) umrlo lice koje se nasljeđuje

27. Herodota nazivamo i:
a) ocem istorije

b) kraljem prava
c) ocem države

28. Zaokruži tačnu tvrdnju.
a) Hamurabijev zakonik donijet je u Egiptu 1730 g. p. n. e.
b) Hamurabijev zakonik donijet je u Vavilonu 1680 g. p. n. e.
c) Hamurabijev zakonik donijet je u Atini 1560 g. p. n. e.

29. Srednji vijek je trajao:
a) od V do XV veka
b) od XV do XX veka
c) od pojave pisma do V veka

30. Potpuna poslovna sposobnost stiče se sa?
a) 15 god.
b) 21 god.
c) 18 god.

31. Koji se postupak vodi za lišavanje poslovne sposobnosti?
a) parnični
b) vanpranični
c) krivični

32. Najznačajniji dvostrani pravni posao je :
a) testament
b) ugovor
c) izdavanje HOV

33. Punomoćnik preuzima pravne poslove:
a) u ime i za račun vlastodavca
b) u svoje ime i za svoj račun
c) u svoje ime, a za račun vlastodavca

34. Kojim aktom se odlučuje u upravnom postupku:
a) presudom
b) rješenjem

35. „Ćutanjem uprave“ smatra se da je zahtjev:
a) usvojen
b) odbijen

36. Pred kojim sudom se vodi upravni spor?
a) Vrhovni sud
b) Upravni sud
c) Apelacioni sud

37. Austrijski građanski zakonik donijet je:
a) 1800. godine,
b) 1811. godine,
c) 1900. godine.

38. Koji zakon reguliše upravni postupak?
a) Zakon o upravnom sporu
b) Zakon o državnoj upravi
c) Zakon o upravnom postupku

39. Koje privredno društvo može biti jednočlano?
a) ortačko društvo
b) akcionarsko društvo
c) komanditno društvo

40. Akcionarsko društvo pored osnivačkog akta donosi i:
a) Uredbu
b) Statut
c) Naredbu

41. Zakonodavnu vlast u Republici Srbiji vrši:
a) Vlada
b) Narodna skupština

42. Vlada je nosilac:
a) Zakonodavne vlasti
b) Izvršne vlasti
c) Sudske vlasti

43. Koje godine je donijet Ustav Sjedinjenih Američkih Država?
a) 1800. godine
b) 1787. godine
c) 1750. godine

44. Važeći Ustav Republike Srbije donijet je:
a) 1992. godine
b) 1999. godine
c) 2006. godine

45. Kada je i u okviru koje nauke nastala nauka o bezbjednosti ?
a) između dva svjetska rata u okviru nauke o međunarodnim odnosima
b) prije prvog svjetskog rata u okviru kriminalističkih nauka
c) nakon drugog svjetskog rata u okviru pravnih nauka

46. Koje su konvencionalne prijetnje nacionalnoj bezbjednosti?

a) oružana agresija, oružana intervencija, vojni pritisci, oružana pobuna, građanski rat, diverzija, sabotaža i subverzivna dejstva
b) globalni terorizam
c) transnacionalni organizovan kriminal i širenje oružja za masovno uništenje

47. Koje su osnovne vrste zavereničko-prevratničkog djelovanja?
a) pobune, ustanci, državni udari, pučevi, revolucije i kontrarevolucije
b) terorizam, sabotaža i diverzija
c) transnacionalni organizovani kriminalitet

48. Kada je osnovan KEPS i kada je prerastao u OEBS?
a) KEPS je osnovan 1. avgusta 1975. a prerastao je u OEBS 1994. godine
b) KEPS je osnovan 1. septembra 1984. a prerastao u OEBS 1998. godine
c) KEPS je osnovan 10. 01. 1989. a prerastao u OEBS 2001. godine

49. Utvrditi identitet nekog lica znači utvrditi:
a) pravna, faktička i fizička svojstva
b) pravna i fizička svojstva
c) pravna svojstva

50. Vrste potraga po području traganja:
a) potjernica, objava, raspis o traganju
b) lokalna, centralna i međunarodna potjernica
c) crvena, žuta i narandžasta INTERPOL-ova potjernica

51. Kriminalistička kontrola u odnosu na lice se sprovodi kada postoji:
a) opšta sumnja
b) osnovi sumnje
c) osnovana sumnja

52. Kriminalistička obrada u odnosu na lica se sprovodi kada postoji:
a) osnovana sumnja
b) dokazi
c) pokrenut krivični postupak

53. Po načinu vršenja praćenje može biti:
a) avionom, brodom i automobilom
b) pješice, trčanjem
c) pješice, prevoznim sredstvom i u javnim lokalima

54. Poligrafsko ispitivanje u krivičnom postupku se može koristiti kao:
a) indicija
b) dokaz

55. Pod dokazima podrazumijevamo:
a) izjave lica, predmete i tragove

b) izjave policije, pisanje medija
c) rezultate poligrafskog ispitivanja

56. Vrste alibija:
a) pozitivan i negativan; istinit i neistinit, potpun i djelimičan
b) tačan i lažan
c) djelimičan i potpuno lažni alibi

57. Društvo naroda osnovano je----------godine.

58. Diplomatski odnosi su:
a) službeni odnosi između država koji se odvijaju putem stalnih diplomatskih misija uz obostranu saglasnost država
b) službeni odnosi koji ne podrazumijevaju međunarodno priznanje država između kojih se uspostavljaju

59. EU je nastala potpisivanjem----------godine----------.

60. Organi EU su:
a) Evropska komisija, Evropski parlament
b) Savet Evrope
c) OEBS

61. Evropsko građanstvo je uvedeno ----------.

62. Načelo superiornosti prava EU podrazumijeva sljedeće obaveze država članica:
a) ne usvajati propise koji nisu u skladu sa pravom EU
b) obavezu nacionalnih sudova da u slučajevima kada u nacionalnim i propisima EU postoje različita rješenja primjene nacionalnih propisa

63. Sud pravde EU odlučuje o tužbama koje podnose države članice, institucije, pravna ili fizička lica:
a) DA
b) NE

64. Kontrolu spoljnih granica vrši agencija EU ----------

65. Šengenski sporazumi su dio pravnog sistema EU:
a) DA
b) NE

66. Sjedište Evropske policije-EUROPOL je u----------

67. Carinska unija EU podrazumijeva:
a) zabranu carina na uvoz i izvoz između država članica, uvođenje zajedničke carinske tarife prema trećim državama

b) odvijanje trgovine samo između država članica EU

68. Ništavi ugovori:
a) ne proizvode pravno dejstvo
b) ograničavaju ispunjenje obaveza
c) proizvode uslovno pravno dejstvo

69. Međunarodna organizacija rada je specijalizovana agencija OUN koja se bavi:
a) ljudskim pravima
b) unaprjeđenjem uslova rada u svetu
c) očuvanjem mira u svetu, kako bi se stekli uslovi za rad

70. Dopuni rečenicu: radni odnos se može zaključiti na ----------ili ----------vrijeme, kao i uz----------rad.

71. Radno vrijeme je---------časova dnevno.

72. Ugovor o prodaji mora biti:
a) strogo formalan ugovor (forma ad solemnitatem)
b) neformalan ugovor
c) usmen ugovor

73. Štrajk je (odgovorite zaokruživanjem ponuđenih odgovora):
a) oblik nasilnog postizanja dogovora sa poslodavcem
b) kolektivna privremena obustava rada zaposlenih radi organizovanog pritiska na poslodavca
c) pravo radnika da bez prethodne najave i odluke obustave rad

74. Ukoliko zaposleni odbije promjenu visine ličnih primanja i odbije zaključenje aneksa ugovora o radu:
a) pristupiće se pregovaranju
b) otkazaće se ugovor o radu od strane poslodavca
c) pokrenuće se disciplinski postupak protiv zaposlenog

75. Agencija za mirno rješavanje radnih sporova je organ sudske vlasti:
a) DA
b) NE

76. Tužba u radnom sporu podnosi se u roku od----------dana.

77. Nadzor nad primjenom propisa o radu vrši:
a) policija
b) sud
c) inspekcija rada

78. Osiguranje za slučaj nezaposlenosti ostvaruje se kod----------

79. Posebna zaštita na radu žena je zaštita:
a) trudnica i porodilja
b) moralnog integriteta žena
c) zaštita od mobinga

80. Jemstvo predstavlja:
a) vid osiguranja ispunjenja obaveze
b) ugovornu kaznu zbog neispunjenja obaveze
c) kompenzaciju povjeriocu za materijalnu štetu

81. Prosjačenje je prekršaj:
a) protiv javnog reda i mira
b) komunalni prekršaj
c) saobraćajni prekršaj

82. Kakva je služba BIA?
a) obaveštajno-bezbjednosna
b) administrativna
c) služba za urbanističke poslove

83. Ko je bio Džon Edgar Huver?
a) britanski nobelovac
b) ragbi igrač iz Australije
c) čuveni direktor FBI

84. Šta je to "Bullyng"?
a) nasilničko ponašanje
b) zehnika koju koriste Matadori
c) filozofski pravac u Grčkoj
d) vrsta špijunske tehnike

85. Čedomorstvo je?
a) posebna metoda u pedijatriji
b) udruženje za pomoć prerano rođenim bebama
c) ubistvo djeteta pri porođaju

86. Šta predstavlja izraz "Maloljetnička delinkvencija"?
a) čuveni zatvor za maloljetnike
b) pravac u vaspitanju mladih
c) devijantno ponašanje maloljetnika

87. U kom gradu u Srbiji se nalazi kazneno-popravni zavod (zatvor) za maloljetnike?
a) Novom Pazaru
b) Beogradu

c) Nišu
d) Valjevu

88. Maloljetnik je lice koje je u vrijeme izvršenja krivičnog dela navršilo…?
a) četrnaest, a nije navršilo osamnaest godina
b) navršilo šesnaest, a nije navršilo osamnaest godina
c) navršilo deset, a nije navršilo osamnaest godina

89. Samoubistvo i pokušaj samoubistva spadaju u…?
a) krivična djela
b) medicinski fenomen
c) socio-patološke pojave

90. Šta pročava socijalna patologija?
a) teška krivična djela
b) obrazovanje i prevaspitanje
c) devijacije u društvu i predkriminalne radnje
d) društvene i statusne razlike

91. INTERPOL je:
a) sudski organ
b) međunarodna kriminalističko- policijska organizacija

92. Koja je najzastupljenija alternativna sankcija?
a) Kućni pritvor
b) Smrtna kazna
c) Novčana kazna

93. Šta je BND i u kojoj državi se nalazi?
a) Bezbjednosna služba u Engleskoj
b) Savezna obavještajna služba u Njemačkoj
c) Služba za avio prevoz u Francuskoj
d) Centralna banka u Švajcarskoj

94. Pritvor je vrsta kazne.
a) DA
b) NE

95. Utaja poreza je:
a) krivično djelo protiv života i tijela
b) krivično djelo protiv imovine
c) krivično djelo protiv privrede

96. U Republici Srbiji smrtna kazna je ukinuta:
a) 1992. godine

b) 2002. godine
c) 2012. godine

97. Krivična prijava se može podnijeti protiv NN lica.
a) DA
b) NE

98. Uslovna osuda je:
a) kazna
b) mjera bezbjednosti
c) mjera upozorenja

99. Umišljaj može biti:
a) direktni i eventualni
b) svjesni i nesvjesni

100. Genocid je:
a) krivično djelo protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom
b) krivično djelo protiv života i tijela
c) krivično djelo protiv slobode i prava čovjeka i građanina

UNIVERZITET
U NOVOM PAZARU

DEPARTMAN ZA UMJETNOST I FILOLOŠKE NAUKE

STUDIJSKI PROGRAM: BOSANSKI JEZIK I BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST

Osnovne akademske studije Bosanskog jezika i bošnjačke književnosti traju četiri godine (osam semestara). Za završetak studija na ovom nivou potrebno je ostvariti 240 ESPB čime se stiče stručni naziv *diplomirani filolog (bosnista)*, dok će u dodatku diplome biti navedene specifične kompetencije koje student stiče.

Nastava na studijskom programu Bosanski jezik i bošnjačka književnost se izvodi uz primjenu savremenih audio-vizuelnih sredstava, a vježbe su po potrebi predmeta podržane korišćenjem računara u najsavremenijoj jezičkoj laboratoriji. Nastava je potpuno interaktivna, izvodi se najsavremenijim metodama u savremeno opremljenim kabinetima. Vježbe se izvode u malim grupama, naglasak je na praktičnom radu i savladavanju vještina potrebnih za ovladavanje osnovnim jezičkim vještinama, razvoj govornih sposobnosti u cjelini. Posebna pažnja se poklanja sticanju sposobnosti kritičke primjene stječenih znanja u primjeni jezika, savremenih metoda i tehnika u nastavnom procesu, informacionih sistema u izradi različitih vrsta stručnih radova.

Predmeti su bodovani u rasponu od 2 do 9 bodova (ESPB), u skladu sa radnim opterećenjem studenata, ishodom učenja, časovima kontakata, sadržajem predmeta.

Nastavni plan i program obuhvata obavezne i izborne predmete. Obavezni predmeti obuhvataju sve temeljene naučne discipline iz oblasti lingvistike i nauke o književnosti na kojima se zasniva određeni jezik kao nauka o tom jeziku i njegovoj književnosti, kao i predmete koji tretiraju osnovna teorijska znanja iz oblasti književnosti i jezika, metodike nastave jezika i književnosti te predmete od posebnog regionalnoga značaja. Izborni predmeti omogućavaju studentu da stekne uvid u osnove mnogih disciplina koje su u direktnoj korelaciji sa datim jezikom i njegovom književnošću, teorijom jezika i književnosti, metodikom nastave, metodologijom naučno-istraživačkog rada, kao i nizom stručnih vještina. Osnovne kompetencije koje student stiče savladavanjem ovog studijskog programa su:

a) nastavnik bosanskog jezika i bošnjačke književnosti u osnovnim, srednjim stručnim školama i gimnazijama, kao i specijaliziranim filološkim gimnazijama (nakon okončanih master studija),
b) lektor i redaktor jezika u medijskim i izdavačkim kućama i institucijama kulture,
c) nastavnik bosanskog jezika kao stranog,
d) stjecanje preduvjeta za dobijanje licence za sudskog tumača, vještaka i prevodioca bosanskog jezika,
e) istraživački i drugi rad u pisanim i elektronskim medijima.

Ovladavanjem studijskog programa student stiče sljedeće opšte kompetencije, koje su u funkciji kvalitetnog obavljanja stručne i naučne djelatnosti:

- osnovna teorijska znanja iz oblasti filoloških nauka (lingvistike i nauke o književnosti);
- osnovna znanja o metodama filoloških istraživanja, sposobnosti primjene filoloških metoda i postupaka u istraživanju, sposobnost kritičkog mišljenja i pristupa u istraživačkom procesu, sposobnost razumijevanja, izlaganja, kritičke analize, sinteze i rješavanja problema u oblasti filoloških nauka;
- sposobnost primjene teorijskih filoloških znanja u praksi, sposobnost komunikacije i saradnje s užim i širim okruženjem.

Svrha studijskog programa Bosanski jezik i bošnjačka književnost je da studenti pokažu znanje i razumijevanje naučnog polja *nauke o jeziku* koje se nadograđuje na prethodno obrazovanje, uključujući i poznavanja iz domena teorijskih, praktičnih, konceptualnih, komparativnih i kritičkih perspektiva iz naučnih polja prema odgovarajućoj metodologiji, te da osposobi studente za:

- realizaciju i organiziranje vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama,
- da posjeduju sposobnost za naučno-istraživački rad iz oblasti jezika uz primjenu stečenih znanja iz oblasti teorije i metodologije,
- da umiju da primjene stečena znanja u nastavnom procesu,
- poznaju metodologiju vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama,
- koriste komparativna iskustva u funkciji razvoja nastavnih sadržaja iz predmeta jezika,
- posjeduju stručno-profesionalne sposobnosti za provjeru i ocjenjivanje znanja i postignuća učenika. Odgovorno i stručno učestvuju u kreiranju nastavnih planova i programa iz predmeta jezika,
- posjeduju medijatorske sposobnosti i osposobljeni su za individualni i timski rad kao i sposobnost za rad sa roditeljima, sa vaspitno-obrazovnim institucijama i sl.,
- posjeduju vještine za kreativno dizajniranje i redizajniranje vaspitno-obrazovne sredine,
- raspolažu znanjem za individualni pristup u realizaciji aktivnosti sa učenicima,
- poštuju multikulturalnost i multijezičnost,
- umiju stručno i kvalitetno da primjene stečena znanja iz oblasti normiranog jezika na tekstove sa raznim funkcionalnim stilovima,
- umiju da korigiraju, lektorišu i da vrše jezičku redakciju u različitim vrstama tekstova savremenog jezika,
- raspolaganje književno-teorijskim, književno-historijskim kompetencijama kao i kulturološkim i sociolingvističkim kompetencijama u kontekstu jezika i književnosti,
- za naučno-istraživački rad i izradu stručnih i naučnih radova iz oblasti jezika i književnosti i komparativnih radova iz oblasti dva jezička i književna područja,
- raspolažu vještinama za interdisciplinarna proučavanja u korelaciji i integraciji sadržaja iz nauke o književnosti sa saznanjima iz drugih kompatibilnih

disciplina: lingvistike, antropologije, sociologije, filozofije, psihologije, historije, historije umjetnosti, kulturologije i srodnih studija.

Cilj i zadatak studija jezika i književnosti jeste da svršeni student bude osposobljen za samostalan rad u svim obrazovnim, naučnim, istraživačkim i drugim institucijama kojima je neophodan kadar ovog profila, kao i da studentu omogući dalje naučno usavršavanje kroz master i doktorske studije.

STUDIJSKI PROGRAM – BOSANSKI JEZIK I BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani filolog (bosnista)

R.Br.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem.	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA									
1.	BO A01	Uvod u svetsku književnost	TM	1	O	2	3		9
2.	BO A02	Osnovi informatike	AO	1	O	2	2		6
3.	BO A03	Uvod u teoriju književnosti	NS	1	O	2	3		6
4.	BO A04	Uvod u opštu lingvistiku	SA	1	O	2	0		6
5.	BO A05	Engleski jezik 1	AO	1	O	2	0		4
6.	BO A06	Historija književnog jezika sa staroslovenskim jezikom	SA	2	O	2	4		6
7.	BO A07	Fonetika i fonologija	SA	2	O	2	4		7
8.	BO A08	Engleski jezik 2	AO	2	O	2	0		4
9.	BO A09	Norma i kultura standardnog jezika	SA	2	O	2	2		6

10.	IB1	Predmeti izbornog bloka 1	NS	2	I	2	2		6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						**20+20**			
Ukupno ESPB									**60**
DRUGA GODINA									
11.	BO A13	Morfologija 1	SA	3	O	2	3		7
12.	BO A14	Uvod u bosnistiku i starija bošnjačka književnost	NS	3	O	2	3		7
13.	BO A15	Usmena književnost	AO	3	O	2	2		6
14.	BO A16	Engleski jezik 3	AO	3	O	2	0		4
15.	IB2	Predmeti izbornog bloka 2	TM	3	I	2	2		6
16.	BO A19	Morfologija 2	SA	4	O	2	3		7
17.	BO A20	Novija bošnjačka književnost	SA	4	O	2	3		6
18.	BO A21	Historijska gramatika južnoslovenskih jezika	NS	4	O	2	2		5
19.	BO A22	Engleski jezik 4	AO	4	O	2	0		4
20.	IB3	Predmeti izbornog bloka 3	AO	4	I	2	2		6
21.	BO A25	Stručna praksa 1	SA	4	O	0	0		2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						**20+20**			

Ukupno ESPB									**60**
TREĆA GODINA									
22.	BO A26	Sintaksa 1	SA	5	O	2	4		7
23.	BO A27	Savremena bošnjačka književnost prve polovine 20.vijeka	NS	5	O	2	2		6
24.	BO A28	Metodika nastave 1	TM	5	O	2	2		6
25.	BO A29	Uvod u književne teorije	NS	5	O	2	0		5
26.	IB4	Predmeti izbornog bloka 4	TM	5	I	2	2		6
27.	BO A32	Sintaksa 2	SA	6	O	2	2		5
28.	BO A33	Savremena bošnjačka književnost druge polovine 20.vijeka	NS	6	O	2	2		6
29.	BO A34	Književnost za djecu	NS	6	O	2	2		5
30.	BO A35	Metodika nastave 2	TM	6	O	2	2		6
31.	IB5	Predmeti izbornog bloka 5	NS	6	I	2	2		6
32.	BO A38	Stručna praksa 2	SA	6	O	0	0		2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						**20+20**			
Ukupno ESPB									**60**
ČETVRTA GODINA									

33.	BO A39	Semantika	SA	7	O	2	2		6
34.	BO A40	Lingvistička stilistika	NS	7	O	2	2		6
35.	BO A41	Sandžačko-bošnjačka književnost	NS	7	O	2	2		5
36.	IB6	Predmeti izbornog bloka 6		7	I	2	2		6
37.	IB7	Predmeti izbornog bloka 7		7	I	2	2		6
38.	BO A46	Dijalektologija sa akcentologijom	SA	8	O	2	2		4
39.	BO A47	Uvod u komparativno proučavanje južnoslovenskih književnosti	NS	8	O	2	2		5
40.	BO A48	Akademsko pisanje	NS	8	O	2	2		6
41.	IB8	Predmeti izbornog bloka 8		8	I	2	2		6
42.	BO A51	Savremena svetska književnost	NS	8	O	2	2		5
43.	BO A52	Stručna praksa 3	SA		O	2	2		2
44.	BO A52	Završni rad	SA	8	O	0	0		3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						**20+20**			
Ukupno ESPB									**60**

Predmeti izbornih blokova:

R.Br.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Kultura govora	2	2	2	6
	Revolucionarna književnost	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Opšta pedagogija	3	2	2	6
	Osnovi marketinga	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Opšta psihologija	4	2	2	6
	Razvoj kurikuluma	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Uvod u pedagošku psihologiju	5	2	2	6
	Socijalna patologija	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Uloga medija u vaspitanju dece	6	2	2	6
	Jezici u kontaktu	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Savremeni sistemi javnog komuniciranja	7	2	2	6
	Komunikologija	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Elektronska nastava i učenje	7	2	2	6
	Metodika vaspitno-obrazovnog rada	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Inkluzivno obrazovanje	8	2	2	6
	Menadžment kvaliteta	8	2	2	6

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA ZA STUDIJSKI PROGRAM BOSANSKI JEZIK I BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST – Bosanski jezik

1. Prvo slavensko pismo je:
   a) ćirilica
   b) glagoljica
   c) latinica

2. Najstariji spomenik napisan bosančicom nastao u X vijeku naziva se _____

3. Kojim je pismom napisana Povelja Kulina bana?
   a) bosanskom ćirilicom / bosančicom
   b) glagoljicom
   c) arebicom

4. Dopunite rečenicu:
   Prvi rječnik na području današnje Bosne napisao je _____, godine _____, te ga nazvao _____.

5. Koje godine je postignut Bečki književni dogovor:
   a) 1830.
   b) 1840.
   c) 1850.

6. Navedite akcente bosanskog jezika:_____.

7. Jednosložne riječi mogu imati samo _____ akcent.

8. Akcentirajte sljedeće riječi: *vrt, tetiva, kost, sloboda*.

9. U sljedećem nizu zaokružite sonante: *k, l, lj, o, p, r, s, n, nj*

10. Koje glasovne promjene su izvršene u imenici *pedeset*?
    _____

11. Navedite koje glasovne promjene se vrše u komparativu pridjeva *blag* i *tih.*
    _____

12. Riječi *mački, seki, omladinki, Sarajki* predstavljaju izuzetke od:
    a) prve palatalizacije

b) druge palatalizacije/sibilarizacije
c) jotovanja

13. Iz rečenice *Brže je pisala od druge djece* izdvojite riječ u kojoj je izvršena glasovna promjena jotovanje: _____

14. Zaokruži naziv glasovne promjene koja je izvršena u riječi *oči*:
a) jotovanje
b) prva palatalizacija
c) druga palatalizacija

15. Podvuci riječ u kojoj je nosilac sloga sonant r: *sir, leptir, trn, radnik.*

16. Promjena glagola po licima zove se:
a. Deklinacija
b. Konjugacija

17. U kojem padežnom obliku je napisana riječ *druže*?
a) dativ
b) vokativ
c) lokativ

18. Nominativ i genitiv množine imenice *čitalac* glasi:
a) N čitaoci, G čitaoca
b) N čitaoci, G čitalaca
c) N čitaoci, G čitaocima

19. Pravilan oblik futura I glagola *nositi* glasi:
a) nosit ću b) nositću
c) nositi ću d) nositiću

20. Napisati (slovima) brojeve u zagradi:
a) Rekao sam _____(5) muškaraca da istupe
b) Očekivao sam veću ocjenu od _____(3) učenica

21. Napisati komparativ pridjeva: *lijen, mehak, crn*
22. Podvucite priloge za vrijeme u datom nizu: *tamo, danas, zato, iznad, jučer*.
23. Podvucite augmentative u datom nizu: *sobetina, djetence, loptica, glavurina, ljudina, ručica.*
24. Oblik *pročitana* je:
a) glagolski pridjev radni
b) glagolski prilog sadašnji
c) glagolski pridjev trpni

25. U kojoj rečenici je predikat u prezentu?

a) Uradili smo domaću zadaću
b) Dobit ću knjigu na poklon
c) Danas pišemo pismenu vježbu

26. Napiši koju službu u navedenoj rečenici vrši podvučena riječ: *Kupila sam poklon <u>sestri</u>*:
    a) subjekat
    b) predikat
    c) objekat

27. Suprotni veznici su:
    a) ili
    b) a, ali, nego, već
    c) i, pa, te, ni, niti

28. Podvuci atribute u rečenicama:
    a) Emina je lijepa i mudra djevojka.
    b) Vrijedni pekar mijesi ukusan hljeb.

29. Nesamostalni rečenični članovi su:
    a) atribut i apozicija
    b) subjekt i predikat
    c) objekt i atribut

30. U složenoj rečenici *Budući da niste ispoštovali dogovor, moramo prekinuti saradnju*, zavisna klauza je:
    a) objekatska
    b) uzročna
    c) vremenska

31. Zaokruži tačan odgovor. Rečenica: *Grad se polako budio, a on je tonuo u sve dublju tišinu* je:
    a) suprotna rečenica
    b) rastavna rečenica
    c) sastavna rečenica

32. Napiši koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši podvučena riječ *Mali dječak <u>brzo</u> trči*
    a) adverbijalna odredba načina
    b) atribut
    c) apozicija

33. U složenoj rečenici *Sreo sam čovjeka kojeg sam ranije upoznao* zavisna klauza je:
    a) objekatska
    b) mjesna
    c) atributska

34. Šta su sinonimi? Navedite primjere _____

35. Lekseme *bijelo* i *crno* su:
    a) homofoni
    b) sinonimi
    c) antonimi

36. Kako nazivamo posuđenice iz turskog jezika, a kako posuđenice iz njemačkog jezika?
    _____ i _____

37. Stilska figura redanja pjesničkih izraza i slika po jačini (uzlazna ili silazna) naziva se:
    a) gradacija
    b) hiperbola
    c) sinegdoha

38. Zaokruži slovo ispred stilske figure koja je zastupljena u rečenici *Šuma je duboko uzdahnula pod težinom snijega*.
    a) onomatopeja
    b) personifikacija
    c) asonanca

39. Podvucite pravilno napisane oblike u vezi s pisanjem glasa *h*: *gruhati, promaja, mahrama, istorija, mehko, muva, rđa.*

40. Napisati navedene riječi uz pravilnu upotrebu *i*, *je*, *ije*, *e*:
    vreme _____
    deo _____
    rečenica_____
    vera_____

41. Zaokruži tačan odgovor u vezi sa pisanjem velikog slova:
    a) Vrelo Bune, Studentski trg, Ulica šehida
    b) Vrelo bune, studentski Trg, ulica Šehida

42. Riječi koje u bosanskom jeziku počinju sa *auto*, *foto* i *radio* pišu se kao:
    a) složenice
    b) polusloženice

43. Navedene glagole upotrijebiti u obliku kako se koriste u bosanskom jeziku:
    reagovati _____;
    koncentrisati _____;
    kritikovati _____.

44. Pravilno upotrijebiti imenicu *Mujo* u sljedećim rečenicama:
    Nije dobro _____.
    Dolazim od _____.
    Želim vidjeti _____.

45. Podvucite pravilan niz:
    a) Ne učim, ne mogu, nebriga
    b) Ni sam, ne ću, ne moj
    c) Ne sloga, neznam, nemam

46. Pravilno napisati sljedeće prisvojne pridjeve:
    a) mostarski _____
    b) sandžaklijin _____
    c) novopazarkin_____

47. Napisati skraćenice sljedećih riječi: doktor _____, hafiz _____, profesor _____, prevodilac _____.

48. Zaokruži pravilno napisani niz riječi:
    a) nazovi majstor, C-dur, klimauređaj
    b) mini pauza, plejbek, bajram-namaz
    c) gala ručak, žiro-račun, auto put

49. Zaokruži slovo ispred slovima tačno napisanog broja:
    a) 8 (osmi)
    b) 1208. (hiljadu dvjesta osam)
    c) 2026. (dvije hiljade dvadeset šesta)
    d) 21 (dvadeset prvi)

50. Zaokruži slovo ispred rečenice u kojoj su pravilno upotrijebeni pravopisni (interpunkcijski) znaci:

a) „Siguran sam“, obrati se Sanjin svojoj drugarici: „Da ćemo sve zadatke uspješno riješiti.“

b) Siguran sam, obrati se Sanjin svojoj drugarici: „Da ćemo sve zadatke uspješno riješiti.“

c) „Siguran sam“, obrati se Sanjin svojoj drugarici, „da ćemo sve zadatke uspješno riješiti.“

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA ZA STUDIJSKI PROGRAM BOSANSKI JEZIK I BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST - Bošnjačka književnost

1. Književnost pisana na bosanskome jeziku, a arapskim pismom zove se:
    a) narodna književnost
    b) arapska književnost
    c) alhamijado književnost

2. Zaokruži slovo ispred tačne tvrdnje:
   a) Arebica je arapska književnost.
   b) Humačka ploča je najstariji pisani spomenik bosanskog jezika.
   c) Povelja Kulina bana spada u crkvenu književnost

3. Nadgrobni spomenici pisani bosančicom nazivaju se:
   a) stećci
   b) povelje
   c) hronogrami

4. Jedini poznati ženski autor bošnjačke alhamijado književnosti je bila _____.

5. Roman Uhode je napisao:
   a) Derviš Sušić
   b) Skender Kulenović
   c) Ivo Andrić

6. Roman Bihorci napisao je:
   a) Ćamil Sijarić
   b) Muhamed Abdagić
   c) Enes Halilović

7. Zbirku poezije Kameni spavač napisao je:
   a) Mehmedalija Mak Dizdar
   b) Musa Ćazim Ćatić
   c) Osman Đikić

8. Na kojim jezicima je pisana divanska književnost:
   a) bosanski, turski, arapski
   b) turski, arapski, perzijski
   c) turski, iranski, arapski

9. Ko je autor Mesnevije?
   a) Abdurrahman Džami
   b) Šerif-paša Bajazidagić
   c) Dželaludin Rumi

10. Šta su hićaje?
   a) historijsko-religiozna predanja o Božijim poslanicima
   b) kratke prozne vrste o natprirodnim bićima
   c) poučne priče iz svakodnevnog života

11. Koje godine je napisana Kulinova povelja?
   a) 1631.

b) 1819.
c) 1189.

12. Najpoznatija bošnjačka lirska pjesma nastala u gradovima tokom prvih stoljeća osmanske vlasti u Bosni zove se:
    a) elegija
    b) sevdalinka
    c) oda

13. Najstariji i najobimniji zbornik narodnih pjesama sa južnoslavenskih prostora naziva se:
    a) Hvalov zbornik
    b) Povelja kralja Tvrtka
    c) Erlangenski rukopis

14. Avdo Međedović ispjevao je poznati ep:
    a) Ženidba Smailagić Meha
    b) Ilijada i Odiseja
    c) Pjesmu o Rolandu

15. Poznati Ljetopis djelo je:
    a) Muhameda H. Uskufija
    b) Mula Mustafe Bašeskije
    c) Mehmed-bega Kapetanovića Ljubuškog

16. Časopis pokrenut 1900. godine namijenjen bosanskim muslimanima s podnaslovom List za pouku i zabavu, čiji su pokretači bili Edhem Mulabdić, Safvet-beg Bašagić, Osman Nuri Hadžić, Hilmi efendija Muhibić i Riza-beg Kapetanović, nosi naziv:
    a) Behar
    b) Biser
    c) Gajret

17. Misao ili ideja koju pisac posredno, putem svog djela upućuje čitaocima je:
    a) književna poruka
    b) ideja

18. Retorička figura kojom se na neobičan način izražava nešto što je protivurečno neziva se:
    a) slovenska antiteza
    b) paradoks

19. Roman „Derviš i smrt“ napisao je _____.

20. Navedi autore nabrojanih djela
    a) Tvrđava – _____
    b) Pobune – _____

c) Tuđe gnijezdo – _____

21. Enciklopedija sandžačko-bošnjačke književnosti autorsko-priređivačko je djelo autora:
    a) Jahje Fehratovića
    b) Sanjina Kodrića
    c) Jasmine Ahmetagić

22. Knjiga koja se bavi tumačenjem etnogeneze bošnjačkog naroda *Drevna Bosna* djelo je akademika:
    a) Fatmira Bačija
    b) Muamera Zukorlića
    c) Muhameda Filipovića

23. Pripovijetku *U bosanskoj kafani* napisao je
    a) Isak Samokovlija
    b) Zija Dizdarević
    c) Meša Selimović

24. Koji od navedenih književnih pokreta ne pripada avangardi
    a) ekspresionizam
    b) nadrealizam
    c) gongorizam

25. Nakon humanizma i renesanse slijedi
    a) barok
    b) klasicizam
    c) realizam

26. Etape u razvoju dramske radnje su ekspozicija, zaplet, kulminacija, peripetija i rasplet.
    a) da
    b) ne

27. Nauka o književnosti dijeli se na teoriju književnosti, historiju književnosti, književnu kritiku.
    a) ne
    b) da

28. Jedini bosanskohercegovački dobitnik Nobelove nagrade za književnost je
    a) Ivo Andrić
    b) Dževad Karahasan
    c) Nedžad Ibrišimović

29. *Sinoć kad se vraćah iz topla hamama,*

Prođoh pokraj bašče staroga imama. – uvodni su stihovi pjesme *Emina*. Ko je autor te pjesme?

a) Hamza Humo
b) Aleksa Šantić
c) Svetozar Ćorović

30. Sonetni vijenac je:

a) skup četrnaest soneta sa završnim petnaestim sonetom koji je sastavljen od početnih stihova svih prethodnih soneta

b) trop koji označava stupnjevanje, nizanje riječi ili predodžbi od slabije do najjače i obrnuto

c) vrsta epske pjesme u kojoj se fabularni elementi prepliću s neposrednim lirskim izricanjem

31. Glavni lik romana *Grozdanin kikot* je:

a) Grozdan
b) Grozdana
c) Ozren

32. Kako se zove Ahmedov prijatelj u romanu Derviš i smrt:

a) Hasan
b) Ishak
c) Harun

33. Koje djelo ne pripada navedenom autoru:

a) *U bosanskoj kafani* Zija Dizdarević
b) *K. und K. goveda* Hasan Kikić
c) *Pobune* Meša Selimović

34. Ahmet i Aiša nesretni su zaljubljenici iz kojeg romana:

a) Pod drugim suncem
b) Minka
c) Zeleno busenje

35. Sklonost prema književnom radu prvi put je pokazao je u gimnazijskim danima. Tada je napisao zbirku soneta „Ocvale primule“.O kom autoru je riječ?

a) Skender Kulenović
b) Alija Dubočanin
c) Muhamed Abdagić

36. Koje godine je postignut Bečki književni dogovor?

a) 1830.
b) 1850.
c) 1840.

37. Nakon folklornog romantizma i prosvjetiteljskog realizma pod utjecajem turskih modernista i Matoša uvodi modernu u bošnjačku književnost. O kom piscu je riječ?
    a) Musa Ćazim Ćatić
    b) Safet-beg Bašagić
    c) Edhem Mulabdić

38. *Mevlud* Saliha Gaševića pripada:
    a) alhamijado književnosti;
    b) književnosti na orijentalnim jezicima;
    c) epistolarnoj književnosti.

39. Koji roman Nedžada Ibrišimovića je objavljen 1968. godine?
    a) *Vječnik*
    b) *Ugursuz*

40. Hasan-dedo i Alija su junaci kog romana:
    a) *Minka*
    b) *Istočni divan*
    c) *Legenda o Ali-paši*

41. Radnja romana Dževada Karahasana smeštena u srednji vek prati tri zasebne, ali tematski i motivski povezane priče o islamskim misticima različitih epoha: El-Mukaffi, El-Halladžu i El-Tevhidiju. O kom romanu je riječ?
    a) Istočni divan
    b) Što pepeo priča
    c) Noćno vijeće

42. Irfan Horozović smatra se začetnikom postmodernističke poetike bosanskohercegovačke književnosti kao pjesnik, dramatičar i pripovjedač. Pisao je različite književne žanrove koji uključuju i književnost za djecu. Roman koji govori o neobičnom psu nosi naziv:
    a) *Talhe ili šedrvanski vrt*
    b) *Vauvan*

43. Minja i Dinko, junaci su kog romana Nure Bazdulj-Hubijar?
    a) *Ruža*
    b) *Amanet*

44. Kada govorimo o osnovnoj, preovlađujućoj temi, ideji koja se ponavlja, koja je misao vodilja onda govorimo o:
    a) simbolu
    b) metonimiji
    c) lajtmotivu

45. Ostao je poznat po divnim zbirkama pripovijedaka i svojim romanima u kojima slika narod svog rodnog kraja, a jedan od nadimaka mu je i Ćamilion. O kom autoru je riječ?
    a) S. Gudževiću
    b) Ć. Sijariću
    c) H. Bašiću

46. Emina Zuhrić Minka glavna je junakinja romana koji potpisuje:
    a) Abdurezak Hivzi Bjelevac
    b) Petar Kočić
    c) Safet-beg Bašagić

47. Pjesmu Teubei-nesuh napisao je _____.

48. Ekspresionizam se javlja početkom:
    a) 18. vijeka
    b) 19. vijeka
    c) 20. vijeka
    d) 16. vijeka

49. Narodno predanje kaže da je Kazivar tajna knjiga u kojoj se kazuje sve o svemu. Istoimenu pjesmu napisao je:
    a) Sinan Gudžević
    b) Šaban Šarenkapić
    c) Ismet Rebronja

50. Glavne karakteristike ovih pjesama su naracija, postojanje naratora, opširnost, objektivnost, vremenska distanca, retrospektiva. O kojoj vrsti pjesama je riječ?
    a) ljubavne
    b) rodoljubive
    c) epske
    d) elegije

STUDIJSKI PROGRAM: SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Osnovne akademske studije Srpskog jezika i književnosti traju četiri godine (osam semestara). Za završetak studija na ovom nivou potrebno je ostvariti 240 ESPB čime se stiče stručni naziv *diplomirani filolog (srbista)*, dok će u dodatku diplome biti navedene specifične kompetencije koje student stiče.

Predmeti su bodovani u rasponu od 2 do 9 bodova (ESPB), u skladu sa radnim opterećenjem studenata, ishodom učenja, časovima kontakata, sadržajem predmeta.

Nastavni plan i program obuhvata obavezne i izborne predmete. Obavezni predmeti obuhvataju sve temeljne naučne discipline iz oblasti lingvistike i nauke o književnosti na kojima se zasniva srbistika kao nauka o srpskome jeziku i srpskoj književnosti, kao i predmete koji tretiraju osnovna teorijska znanja iz oblasti književnosti i jezika, metodike nastave jezika i književnosti. Izborni predmeti omogućavaju studentu da stekne uvid u osnove mnogih disciplina koje su u direktnoj korelaciji sa srpskim jezikom i književnošću, teorijom jezika i književnosti, metodikom nastave, metodologijom naučno-istraživačkog rada, kao i nizom stručnih veština koje student usvaja kroz realizaciju „Stručne prakse“.

Osnovne kompetencije koje student stiče savladavanjem ovog studijskog programa su:

a) nastavnik srpskoga jezika i književnosti (srpski kao maternji) u osnovnim, srednjim stručnim školama i gimnazijama, kao i specijalizovanim filološkim gimnazijama (nakon okončanih master studija),
b) lektor i redaktor srpskog jezika u medijskim i izdavačkim kućama i institucijama kulture,
c) nastavnik srpskog jezika kao stranog,
d) stjecanje preduvjeta za dobijanje licence za sudskog tumača, veštaka i prevodioca srpskoga jezika,
e) istraživački i drugi rad u pisanim i elektronskim medijima.

Savladavanjem studijskog programa student stiče sledeće opšte kompetencije, koje su u funkciji kvalitetnog obavljanja stručne i naučne delatnosti:

- osnovna teorijska znanja iz oblasti filoloških nauka (lingvistike i nauke o književnosti);
- osnovna znanja o metodama filoloških istraživanja, sposobnosti primjene filoloških metoda i postupaka u istraživanju, sposobnost kritičkog mišljenja i pristupa u istraživačkom procesu, sposobnost razumijevanja, izlaganja, kritičke analize, sinteze i rešavanja problema u oblasti filoloških nauka;
- sposobnost primjene teorijskih filoloških znanja u praksi, sposobnost komunikacije i saradnje s užim i širim okruženjem.

Svrha studijskog programa Srpski jezik i književnost je da studenti pokažu znanje i razumijevanje naučnog polja *nauke o jeziku* koje se nadograđuje na

prethodno obrazovanje, uključujući i poznavanja iz domena teorijskih, praktičnih, konceptualnih, komparativnih i kritičkih perspektiva iz naučnih polja prema odgovarajućoj metodologiji, te da osposobi studente za:

- realizaciju i organizovanje vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama (nakon okončanih master studija),
- da posjeduju sposobnost za naučno-istraživački rad iz oblasti jezika uz primenu stečenih znanja iz oblasti teorije i metodologije,
- da umiju da primjene stečena znanja u nastavnom procesu,
- poznaju metodologiju vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama,
- planiraju i programiraju sopstveni rad,
- koriste komparativna iskustva u funkciji razvoja nastavnih sadržaja iz predmeta jezika,
- posjeduju stručno-profesionalne sposobnosti za provjeru i ocjenjivanje znanja i postignuća učenika, odgovorno i stručno učestvuju u kreiranju nastavnih planova i programa iz predmeta jezika,
- posjeduju medijatorske sposobnosti i osposobljeni su za individualni i timski rad kao i sposobnost za rad sa roditeljima, sa vaspitno-obrazovnim institucijama i sl.,
- posjeduju vještine za kreativno dizajniranje i redizajniranje vaspitno-obrazovne sredine,
- raspolažu znanjem za individualni pristup u realizaciji aktivnosti sa učenicima,
- poštuju multikulturalnost i multijezičnost,
- umiju stručno i kvalitetno da primjene stečena znanja iz oblasti normiranog jezika na tekstove sa raznim funkcionalnim stilovima,
- umeju da koriguju, lektorišu i da vrše jezičku redakciju u različitim vrstama tekstova savremenog jezika,
- raspolažu književno-teorijskim, književno-istorijskim kompetencijama kao i kulturološkim i sociolingvističkim kompetencijama u kontekstu jezika i književnosti,
- za naučno-istraživački rad i izradu stručnih i naučnih radova iz oblasti jezika i književnosti i komparativnih radova iz oblasti dva jezička i književna područja,
- raspolažu vještinama za interdisciplinarna proučavanja u korelaciji i integraciji sadržaja iz nauke o književnosti sa saznanjima iz drugih kompatibilnih disciplina: lingvistike, antropologije, sociologije, filozofije, psihologije, istorije, istorije umetnosti, kulturologije i srodnih studija.

Cilj i zadatak studija jezika i književnosti jeste da svršeni student bude osposobljen za samostalan rad u svim obrazovnim, naučnim, istraživačkim i drugim institucijama kojima je neophodan kadar ovog profila, kao i da studentu omogući dalje naučno usavršavanje kroz master i doktorske studije.

STUDIJSKI PROGRAM – SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani filolog (srbista)

R.Br.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem.	Status O/I	P	V	Laboratorija/ Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA									
1.	SOA01	Uvod u svetsku književnost	TM	1	O	2	3		9
2.	SOA02	Osnovi informatike	AO	1	O	2	2		6
3.	SOA03	Uvod u teoriju književnosti	NS	1	O	2	3		6
4.	SOA04	Uvod u opštu lingvistiku	SA	1	O	2	0		6
5.	SOA05	Engleski jezik 1	AO	1	O	2	0		4
6.	SOA06	Istorija književnog jezika sa staroslovenskim jezikom	SA	2	O	2	4		6
7.	SOA07	Fonetika i fonologija	SA	2	O	2	4		7
8.	SOA08	Engleski jezik 2	AO	2	O	2	0		4
9.	SOA09	Norma i kultura standardnog jezika	SA	2	O	2	2		6
10.	IB1	Predmet izbornog bloka 1	NS	2	I	2	2		6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						**20+20**			

Ukupno ESPB									**60**
DRUGA GODINA									
11.	SOA13	Morfologija 1	SA	3	O	2	3		7
12.	SOA14	Srednjovekovna srpska književnost	NS	3	O	2	3		7
13.	SOA15	Usmena književnost	AO	3	O	2	2		6
14.	SOA16	Engleski jezik 3	AO	3	O	2	0		4
15.	IB2	Predmeti izbornog bloka 2	TM	3	I	2	2		6
16.	SOA19	Morfologija 2	SA	4	O	2	3		7
17.	SOA20	Književnost od renesanse do racionalizma	SA	4	O	2	3		6
18.	SOA21	Istorijska gramatika južnoslovenskih jezika	NS	4	O	2	2		5
19.	SOA22	Engleski jezik 4	AO	4	O	2	0		4
20.	IB3	Predmeti izbornog bloka 3	AO	4	I	2	2		6
21.	SOA25	Stručna praksa 1	SA	4	O	0	0	0	2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						**20+20**			
Ukupno ESPB									**60**

TREĆA GODINA

22.	SOA26	Sintaksa 1	SA	5	O	2	4		7
23.	SOA27	Srpska književnost 18. i 19. veka	NS	5	O	2	2		6
24.	SOA28	Metodika nastave 1	TM	5	O	2	2		6
25.	SOA29	Uvod u književne teorije	NS	5	O	2	0		5
26.	IB4	Predmeti izbornog bloka 4	TM	5	I	2	2		6
27.	SOA32	Sintaksa 2	SA	6	O	2	2		5
28.	SOA33	Srpska književnost prve polovine 20. veka	NS	6	O	2	2		6
29.	SOA34	Književnost za decu	NS	6	O	2	2		5
30.	SOA35	Metodika nastave 2	TM	6	O	2	2		6
31.	IB5	Predmeti izbornog bloka 5	NS	6	I	2	2		6
32.	SOA38	Stručna praksa 2	SA	6	O	0	0		2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						**20+20**			
Ukupno ESPB									**60**
ČETVRTA GODINA									
33.	SOA39	Semantika	SA	7	O	2	2		6
34.	SOA4	Lingvistička stilistika	NS	7	O	2	2		6

	0								
35.	SOA41	Srpska književnost druge polovine 20. Veka	NS	7	O	2	2		5
36.	IB6	Predmeti izbornog bloka 6		7	I	2	2		6
37.	IB7	Predmeti izbornog bloka 7		7	I	2	2		6
38.	SOA46	Dijalektologija sa akcentologijom	SA	8	O	2	2		4
39.	SOA47	Uvod u komparativno proučavanje južnoslavenskih jezika	NS	8	O	2	2		5
40.	SOA48	Akademsko pisanje	NS	8	O	2	2		6
41.	IB8	Predmeti izbornog bloka 8		8	I	2	2		6
42.	SOA51	Savremena svetska književnost	NS	8	O	2	2		5
43.	SOA52	Stručna praksa 3	SA	8	O	0	0		2
44.	SOA53	Završni rad	SA	8	O	0	0		3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						**20+20**			
Ukupno ESPB								**60**	

Predmeti izbornih blokova:

R.Br.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Sociologija	2	2	2	6
	Revolucionarna književnost	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Opšta pedagogija	3	2	2	6

	Osnovi marketinga	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Opšta psihologija	4	2	2	6
	Osnovi menadžmenta	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Metodika razvoja govora	5	2	2	6
	Poslovni engleski jezik	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	6	2	2	6
	Pedagoška psihologija	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Komunikologija	7	2	2	6
	Socijalna patologija	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Elektronska nastava i učenje	7	2	2	6
	Metodika vaspitno-obrazovnog rada	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Inkluzivno obrazovanje	8	2	2	6
	Menadžment kvaliteta	8	2	2	6

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA ZA STUDIJSKI PROGRAM:
SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST – Srpski jezik

1. Koji dijalekat je u osnovici srpskog književnog jezika ijekavskog izgovora:
   a. kosovsko-resavski dijalekat
   b. zetsko-južnosandžački dijalekat
   c. istočnohercegovački dijalekat

2. Staroslovenski jezik je bio:
   a. samo pisani
   b. samo izgovoreno
   c. i napisano i izgovoreno

3. Koja dva dijalekta čine osnovicu današnjeg srpskog književnog jezika?

4. Koji dijalekat srpskog jezika opisuje sledeći odeljak?

   > Zastupljen je u centralnom području Srbije, zahvatajući zemljište od Metohije preko Kosova i Kopaonika, severoistočnu Srbiju, prelazeći delimično i preko Dunava u Banat. Obično ima samo dva silazna akcenta (devôjka, motïka), ali se u novije vreme javlja i dugouzlazni (gláva). Stari glas jat dosledno je zamenjen vokalom e (dobrema, zdravej).

   _____

5. Zaokružite slovo ispred naziva rečnika koji je napisao Đura Daničić:
   a. Rečnik srpskohrvatskoga književnog jezika
   b. Srpski rječnik
   c. Rječnik iz književnih starina srpskih

6. Kojoj grupi slovenskih jezika pripadaju ukrajinski i beloruski jezik?

7. Podela glasova prema zvučnosti (na zvučne i bezvučne) zasnovana je na:
   a. treperenju glasnih žica
   b. položaju jezika u usnoj duplji
   c. položaju mekog nepca

8. Kako se naziva književni jezik Srba koji nastaje oko sredine 18. veka?

   _____

9. Iz sledeće grupe suglasnika izdvojte usnene (labijalne) suglasnike: D, B, Z, S, P, C, T, Ć, Ž

   _____.

10. U sledećim oblicima reči pojavljuju se različite glasovne alternacije. Izdvojte primere u kojima se javlja sibilarizacija: jutrošnji, vrapca, knjizi, iščupati, radosna, orasi, Novosađanin, nošen

    _____

11. Podvucite reči u kojima je izvršeno jotovanje: hvaljen, učeniče, ruci, vežem, iščupati, brži, izljubiti

12. Napišite sledeće glasove srpskog jezika:

    a. zubni eksplozivni _____

    b. tvrdi prednjonepčani _____

13. Sledeću rečenicu napišite pisanim slovima tako da odgovara pravopisnim pravilima:

    KAKO JE IZJAVIO VRŠIOC DUŽNOSTI PRETSEDNIKA OPŠTINE PRVI NADZEMNI PEŠAČKI PRELAZI TREBALO BI DA BUDU SAGRAĐENI U BULEVARU VOJVODE MIŠIĆA I U RADNIČKOJ ULICI KOD ADE CIGANLIJE.

14. Zaokružite bezvučne suglasnike u stihu:

    S t a v i h z e c a u t o r b a k p a p o ž u r i h s v o j o j k u ć i.

15. Navedite kako glase oba oblika glagolskog prideva trpnog u muškom rodu jednine glagola doneti.

16. Napišite koje glasovne alternacije su izvršene u sledećim rečima:

    a. *oblačan*

    _____

    b. *pripoveci*

    _____

    c. *iščupati*

    _____

17. Odredite u kom se padežu, broju i rodu nalazi podvučena imenica u rečenici:

    Kad je otvorila <u>vrata</u>, ugledala je mačije oči u mraku.

18. Iz sledeće rečenice izdvojte i ispišite na liniji zamenice:

    Ništa od tih reči dečak nije mogao razumeti, ali te reči su ga ispunile nerazumljivom srećom celog dana.

19. Kojoj vrsti reči pripada podvučena reč u rečenici?

    Zadatak odeljenja je preuzimanje <u>stalnih</u> mera protiv lutajućih pasa.

20. Prepišite i akcentujte sledeće reći prema prozodijskim pravilima standardnog srpskog jezika:
    a. *jezik* _____
    b. *književnost* _____

21. Napišite u kom padežu i broju se nalaze podvučene imenice u rečenici:
    Svirale rastu na vrbi kraj reke.
    a. svirale –
    b. vrbi –
    c. reke –

22. Odredite kojim vrstama reči pripadaju podvučene reči u sledećoj rečenici:
    Posle savijem i zapečatim pismo, pa legnem u naš krevet.
    a. Posle:
    b. pa:
    c. u:
    d. naš:

23. Napišite u kom se padežu i broju nalaze podvučene imenice u sledećoj rečenici:
    Mlad jedan čovek izda na javnost zbirku svojih pesama.
    Padež: Broj:
    a. čovek:
    b. zbirku:
    c. pesama:

24. Napišite kojim vrstama reči pripadaju reči izdvojene iz sledeće rečenice:
    Da li bi se i ti kukavički poneo na njegovom mestu?
    a. da _____
    b. kukavički _____
    c. njegovom _____
    d. mestu _____

25. Odredi kojeg su glagolskog vida i u kojem su glagolskom obliku podvučeni glagoli.
    Još pre nego što otvorim oči, osećam miris naše sobe.
    _____
    _____
    _____

26. Razvrstajte sledeće prideve prema značenju:
    sinovljev (sat), prošlogodišnji (dohodak), modro (nebo), Ivanova (korita), današnji (hleb), kristalna (vaza), nasmejana (devojka):
    a. opisni:
    b. prisvojni:

c. gradivni:
d. vremenski:

27. U kojim glagolskim oblicima se nalaze sledeći glagoli:
    a. pišući –
    b. konektuj se –
    c. svira –
    d. pođosmo –
    e. propevaće –

28. Odredite glagolski oblik (lice, gramatički broj i vreme/način) sledećih glagolskih reči:
    a. dadoše
    _____
    b. ste bile otvarale
    _____
    c. bude radilo
    _____

29. Glagole leteti, crtati, plivati, blistati, slušati, maštati, i presecati razvrstajte na:
    a. prelazne:
    b. neprelazne:

30. U sledećoj rečenici podvucite glagole svršenog vida:
    Marija pomisli na letovanje koje dolazi, pa razmišljajući još malo, diže se i ode da traži neku turističku agenciju.
31. Napišite kako glasi prvo lice množine aorista sledećih glagola:
    učiti: _____ sresti: _____ leći: _____ izaći: _____

32. Sledeće reči podelite na tvorbene i gramatičke morfeme:

    a. naslonjače _____

    b. podugačkom _____

    c. iskrcati _____

33. Odredite u kojim oblicima je glagol biti u rečenici:

    Voleo bih da budem učitelj.

34. Prema osnovnom broju pet odredite:
    a. redni broj:
    b. zbirni broj:
    c. brojnu imenicu (koja označava pet muškaraca):

35. U sledećoj rečenici podvucite reči koje imaju funkciju predloga:
    Na drugoj strani mosta, duž leve obale, proteže se Maluhino Polje, raštrkano predgrađe oko druma koji vodi put Sarajeva.

36. Odredite iz kojih jezika vode poreklo sledeće pozajmljenice:
    a. boja _____
    b. zapeta _____

37. Reč Podunavlje nastala je:
    a. izvođenjem (derivacijom, sufiksacijom)
    b. slaganjem (kompozicijom)
    c. kombinovanom tvorbom (Zaokružite slovo ispred tačnog odgovora.)

38. Razvrstajte sledeće reči prema načinu tvorbe: krasnorečiv, kišovit, postojan, gluvonem, krivonog, crvenkast.

39. Pored svake reči napišite sufiks kojim je ona izvedena: Nišlija Valjevac Kraljevčanin

40. Koju sintaksičku službu imaju izdvojeni članovi sledeće rečenice:

    Komšija sa trećeg sprata svake noći pijan pušta preglasnu muziku.

    a. *sa trećeg sprata* _____

    b. *svake noći* _____

    c. *pijan* _____

41. Podvucite atribute (kongruentne i padežne) imeničkih sintagmi: školski raspust, kafa bez šećera, romani Miloša Crnjanskog, ljubav prema domovini, sjenički sir, strah od letenja

42. Podvucite zavisnu rečenicu i odredite njenu značenjsku vrstu:
    a. Kad sam pokušao da potrčim, okliznuh se i tresnuh na nos.
    b. Ako još ikada navratiš u ovu njivu, bićeš zatvoren u veliku pčelinju košnicu.

43. Podvucite zavisnu rečenicu i odredite njenu značenjsku vrstu:
    a. U kasabu su stizali novi listovi koji su pokretani u Sarajevu.
    b. Mada se već prvi sumrak hvata, razabiru se između drveća kućice.

44. Odredite kojoj vrsti zavisnih rečenica pripadaju sledeće složene rečenice:
    a. Marija se pomerila da bi Ana mogla da prođe. _____

    b. Pomogli su kolegama koliko su mogli. _____

    c. Premda je padala kiša, napolju nije bilo hladno. _____

45. U sledećoj rečenici podvucite apoziciju:
    To je zaselak Velji Lug, lepo i bogato tursko naselje na uzvisini.

46. Napišite slovima sledeće brojeve:
    64
    603.
    XXIX

47. Podvučena zavisna rečenica u okviru složene: Otišla je u Beograd da bi prijavila ispite. jeste: a) načinska b) dopusna c) namerna
    (Zaokružite slovo ispred tačnog odgovora.)

48. Zaokružite tačan odgovor!
    A) Podelu celokupnog područja ljudskog jezika (jezik u opštem smislu) na **jezik** kao sistem znakova koji pripada određenoj društvenoj zajednici i **govor** kao sumu individualnih ostvarenja tog sistema načinio je:
    a) Vilhelm fon Humbolt b) Noam Čomski c) Ferdinand de Sosir d) Edvard Sapir e) Roman Jakobson f) Bendžamin Li Vorf
    B) Za gramatiku kao naučnu disciplinu pravila su postupci kojima se jezički elementi i strukture dovode u međusobnu vezu u procesu proizvođenja iskaza; nju interesuje ceo raspon mogućnosti koje dopušta jezički sistem, a ne samo onaj izbor koji se iz društvenih razloga ocenjuje kao dobar i preporučljiv, te tako gramatika operiše:
    a) deskriptivnim pravilima b) inskriptivnim pravilima c) preskriptivnim pravilima d) supskriptivnim pravilima

49. Nazive sledećih pojmova napišite pravilno, vodeći računa o upotrebi velikog i malog slova
    MATICA SRPSKA
    ETIOPLJANKA
    RUSKA FEDERACIJA

50. Napišite skraćenice za zadate reči:
    na primer _____ jednina _____ gospođa _____

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA ZA STUDIJSKI PROGRAM: SRPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST – Srpska književnost

1. Zbirku pesama Đulići napisao je:
    a. Aleksandar Vučo
    b. Jovan Jovanović Zmaj
    c. Vasko Popa

2. Pripovetku Pilipenda napisao je:
    a. Sima Matavulj
    b. Laza Lazarević
    c. Stevan Sremac

3. Napiši ime i prezime narodnog epskog junaka o kom je reč:
    On je među braćom bio pošten i držao se dogovora da supruzi ne kaže da će biti uzidana u temelje ako odnese majstorima ručak. Kad mu se nesreća dogodi, on govori da je imao od zlata jabuku koja mu je pala u Bojanu. On se zove _____.

4. Pesma *Veče na Školju* po svojoj vrsti je:
    a. Socijalna
    b. Ljubavna
    c. Balada

5. Koji motiv dominira u narodnoj pesmi *U Milice duge trepavice*?

    a. Pakost devojke
    b. Udaja devojke
    c. Skromnost i lepota devojke

6. U središtu dramskog zbivanja u Sofoklovoj „Antigoni“ je (zaokruži tačan odgovor):
    a. nesklad između sna i jave
    b. čežnja za mladošću i podmlađivanju
    c. sestrinska ljubav
    d. nesklad između vladajućih i nepisanih zakona

7. Pripovetka *Sve će to narod pozlatiti* ima
    a. Socijalni karakter
    b. Deskriptivni ton

8. Ko je napisao pripovetku *Anikina vremena*?
    a. Bora Stanković
    b. Ivo Andrić
    c. Branko Ćopić

9. Prepoznajte odlike epskih narodnih pesama (zaokruži tačne odgovore):
    a. pripovedanje o prošlim događajima
    b. tragičan završetak
    c. dominacija statičkih motiva
    d. razvijena fabula
    e. razvijanje rodoljubivih osećanja

10. Pesma *Oda praznoj kesi*, autora J. J. Zmaja, po svojoj vrsti je:
    a. Misaona
    b. Rodoljubiva
    c. Satirična

11. Ko je autor romana *Unutrašnja strana vetra*?
    a. Miodrag Bulatović
    b. Goran Petrović
    c. Milorad Pavić

12. *Erlangenski rukopis* je (zaokruži tačan odgovor):
    a. rukopis nekog putopisca
    b. najstariji i najobimniji zbornik narodne pjesme sa južnoslavenskih prostora
    c. najstariji i najobimniji zbornik narodnih bajki sa južnoslavenskih prostora

13. Ivo Andrić je napisao *Pripovetku o vezirovom*
    a. *slonu*
    b. *psu*
    c. *tigru*

14. Stilska figura zastupljena u stihu *Očiju tvojih da nije* naziva se
    a. eufemizam
    b. elipsa
    c. inverzija

15. Samo jedan pisac pripada realizmu (zaokruži tačan odgovor):
    a. Stendal
    b. Taso
    c. Rable
    d. Rasin

16. Roman *Besnilo* napisao je:
    a. Milorad Pavić
    b. Oskar Davičo
    c. Borislav Pekić

17. Motiv pesme *Ostajte ovde* Aleke Šantića je:
    a. poziv muslimanima da ostanu u Bosni
    b. poziv pravoslavcima da ostanu u Bosni

18. Jozef K. je glavni lik u romanu (zaokruži tačan odgovor):
    a. Sto godina samoće
    b. Proces
    c. Tvrđava
    d. Čarobni brijeg

19. Roman *Tvrđava* delo je poznato pisca:
    a. Petra Kočića
    b. Meše Selimovića
    c. Ranka Veselinovića

20. Stihove *Poeziju će svi pisati* napisao je:
    a. Stanislav Vinaver
    b. Vasko Popa
    c. Branko Miljković

21. Manifest je:
    a. vrsta kratke lirske pesme
    b. proglas koji proklamuje osnovna načela književnog stvaranja neke nove grupe pisaca
    c. postupak u oblikovanju likova u književnom delu

22. Jedan od glavnih predstavnika srpskog romantizma bio je:
    a. Branko Radičević
    b. Aleksa Šantić
    c. Momo Kapor

23. Nobelovu nagradu za književnost dobio je poznati srpski pisac
    a. Meša Selimović
    b. Ivo Andrić
    c. Kosta Trifunović

24. *Lament nad Beogradom* napisao je:
    a. Svetislav Basara
    b. Goran Petrović
    c. Miloš Crnjanski

25. Ko iz epske narodne pesme Banović Strahinja prepoznaje glavnog junaka po čelu i očima?
    a. derviš
    b. ljuba
    c. derviš i ljuba

26. Roman *Magareće godine* napisao je:
    a. Branko Ćopić

b. Branisav Nušić
c. LjubivojeRšmović

27. Ako je tvrdnja tačna napiši T, ako je netačna napiši N:
    a. Vojislav Ilić pripada stvaraocima srpske avangardne književnosti.
    b. Ahmed Nurudin i Ćamil su likovi iz Proklete avlije Ive Andrića.
    c. Pesme „Tamnica", „Nirvana", „Možda spava" pripadaju zbirci pesama Utopljene duše.
    d. Pesnici književnosti srpske moderne pisali su uglavnom u formi slobodnog stiha.

28. Nakon objavljivanja romana *Grobnica za Borisa Davidoviča* na meti kritika našao se poznati srpski pisac:
    a. Danilo Kiš
    b. Radomir Konstatinović
    c. Mihajlo Lalić

29. Monahinja Jefimija je *Posvetu knezu Lazaru*:
    a. Izvezla crvenim koncem
    b. Napisala crvenim mastilom

30. Odredi oblik pripovedanja u odlomku iz romana *Seobe* Miloša Crnjanskog:

    „Magloviti vrbaci isparavaju se još od prošlog dana, oblaci se kovitlaju sve naniže. Dubina, kroz koju protiče reka, mutna je i neprohodna. Zemlja je tamna, nevidljiva i kišovita."

    Oblik pripovedanja je:

31. Hroniku *Palanačkog groblja* napisala je:
    a. Vida Ognjenović
    b. Desanka Maksimović
    c. Isidora Sekulić

32. *Gromobran svemira* napisao je:
    a. Anton Isaković
    b. Stanislav Vinaver
    c. Miodrag Bulatović

33. Iz Savinog Žitija Svetog Simeona saznajemo da je monah Simeon tražio da mu pred smrt donesu ikonu:
    a. Isusa Hrista
    b. Presvete Bogorodice
    c. Svetoga Đorđa

34. Dramu *Zona Zamfirova* napisao je:
    a. Branisav Nušić
    b. Stevan Sremac
    c. Kosta Trifunović

35. Komedija *Gospođa ministarka* je komedija:
    a. Komedija naravi
    b. Komedija karaktera
    c. Komedija intrige

36. Koji od navedenih događaja je opevan u epu *Osman* dubrovačkog pesnika Ivana Gundulića:
    a. Mohačka bitka
    b. smrt Osmana II
    c. Pad Smedereva
    d. opsada Budima

37. Autor romana *Enciklopedija mrtvih* je:
    a. David Albahari
    b. Radomir Konstatinović
    c. Danilo Kiš

38. Pesmu *Emina* napisao je:
    a. Aleksandar Vučo
    b. Sima Pandurović
    c. Aleksa Šantić

39. Koji su motivi prisutni u narodnoj bajci *Zlatna jabuka i devet paunica*?
    a. potraga za zlatnom pticom
    b. zahvalne životinje
    c. junak u potrazi za otetom ženom
    d. progonjena pastorka
    e. zla maćeha

40. Autor romana *Upotreba čoveka* je:
    a. Dušan Kovačević
    b. Aleksandar Tišma
    c. Momčilo Nastasijević

41. Narodna poezija često počinje stilskom figurom:
    a. Slovenska antiteza
    b. Elipsa
    c. Retoričko pitanje

42. Artur Rembo je za svoju pesmu „Ofelija” preuzeo junakinju iz tragedije:

a. Vilijema Šekspira Romeo i Julija
b. Vilijema Šekspira Magbet
c. Vilijema Šekspira Hamlet

43. Pesma *Možda spava* je pesma srpske:
    a. moderne
    b. romantizma
    c. srednjovekovne književnosti

44. Pripovetku *Uvela ruža* napisao je:
    a. Milovan Glišić
    b. Svetolik Ranković
    c. Bora Stanković

45. U Epu o Gilgamešu bogovi su prikazani sa ljudskim osobinama. Taj postupak naziva se:
    a. logomorfizam
    b. antropomorfizam
    c. deimorfizam

46. Pesmu *Nirvana* napisao je:
    a. Zaharije Orfelin
    b. Vladislav Petković Dis
    c. Branko Miljković
47. Slovo ljubve je poznato po:
    a. Motivu svetovne ljubavi
    b. Motivu duhovne ljubavi
    c. Motivima iz narodne književnosti
48. Za najpoznatijeg satiričara srpskog realizma važi:
    a. Rade Drainac
    b. Oskar Davičo
    c. Radoje Domanović
49. Delo Princ vatre napisao je:
    a. Enes Halilović
    b. Rastko Petrović
    c. Filip David
50. Najpoznatija pesma srpskog romantičara Branka Radičevića zove se:
    a. Kad mlidijah umreti
    b. Zalazak sunca
    c. Pretpraznička veče

STUDIJSKI PROGRAM: ENGLESKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Osnovne akademske studije Engleskog jezika i književnosti traju četiri godine (osam semestara). Za završetak studija na ovom nivou potrebno je ostvariti 240 ESPB čime se stiče stručni naziv *diplomirani filolog (anglista)*, dok će u dodatku (saplementu) diplome biti navedene specifične kompetencije koje student stiče.

Predmeti su bodovani u rasponu od 2 do 7 bodova (ESPB), u skladu sa radnim opterećenjem studenata, ishodom učenja, časovima kontakata, sadržajem predmeta.

Nastavni plan i program obuhvata obavezne i izborne predmete. Obavezni predmeti obuhvataju sve temeljne naučne discipline iz oblasti lingvistike i nauke o književnosti na kojima se zasniva anglistika kao nauka o engleskom jeziku i književnosti, kao i predmete koji tretiraju osnovna teorijska znanja iz oblasti književnosti i jezika, metodike nastave jezika i književnosti.

Izborni predmeti omogućavaju studentu da stekne uvid u osnove mnogih disciplina koje su u direktnoj korelaciji sa engleskim jezikom i književnošću, teorijom jezika i književnosti, metodikom nastave, metodologijom naučno-istraživačkog rada, kao i nizom stručnih vještina koje student usvaja kroz realizaciju „Stručne prakse“.

Cilj studijskog programa Engleski jezik i književnost je obrazovanje studenata iz oblasti engleskog jezika i književnosti, koji su osposobljeni:

a) da predaju engleski jezik i književnost u državnim i privatnim obrazovnim ustanovama – predškolskim ustanovama, osnovnim školama i srednjim školama (nakon okončanih master studija);
b) da rade u profesijama koje zahtijevaju visok nivo poznavanja engleskog jezika: turističke i prevodilačke djelatnosti, komunikacije i odnosi sa javnošću, angažovanost u različitim kulturnim centrima;
c) da nastave obrazovanje na diplomskim akademskim studijama engleskog jezika i književnosti, kulture, komunikologije i srodnih disciplina;
d) da nastave proces doživotnog obrazovanja iz oblasti engleskog jezika i književnosti, kulture, komunikacije i srodnih disciplina.

Svrha studijskog programa Engleski jezik i književnost je da studenti pokažu znanje i razumijevanje naučnog polja *nauke o jeziku* koje se nadograđuje na prethodno obrazovanje, uključujući i poznavanja iz domena teorijskih, praktičnih, konceptualnih, komparativnih i kritičkih perspektiva iz naučnih polja prema odgovarajućoj metodologiji, te da osposobi studente za:

- realizaciju i organizovanje vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama;
- da posjeduju sposobnost za naučno-istraživački rad iz oblasti jezika uz primjenu stečenih znanja iz oblasti teorije i metodologije;
- da umiju da primjene stečena znanja u nastavnom procesu;

- poznaju metodologiju vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama,
- planiraju i programiraju sopstveni rad;
- koriste komparativna iskustva u funkciji razvoja nastavnih sadržaja iz predmeta jezika;
- posjeduju stručno-profesionalne sposobnosti za provjeru i ocjenjivanje znanja i postignuća učenika; odgovorno i stručno učestvuju u kreiranju nastavnih planova i programa iz predmeta jezika;
- posjeduju medijatorske sposobnosti i osposobljeni su za individualni i timski rad kao i sposobnost za rad sa roditeljima, sa vaspitno-obrazovnim institucijama i sl;
- posjeduju vještine za kreativno dizajniranje i redizajniranje vaspitno-obrazovne sredine;
- raspolažu znanjem za individualni pristup u realizaciji aktivnosti sa učenicima;
- poštivaju multikulturalnost i multijezičnost;
- umiju stručno i kvalitetno da primjene stečena znanja iz oblasti normiranog jezika na tekstove sa raznim funkcionalnim stilovima;
- umiju da koriguju, da lektorišu i da vrše jezičku redakciju u različitim vrstama tekstova savremenog jezika;
- raspolažu književno-teorijskim, književno-historijskim kompetencijama kao i kulturološkim i sociolinvističkim kompetencijama u kontekstu jezika i književnosti;
- za naučno-istraživački rad i izradu stručnih i naučnih radova iz oblasti jezika i književnosti i komparativnih radova iz oblasti dva jezička i književna područja;
- raspolažu vještinama za interdisciplinarna proučavanja u korelaciji i integraciji sadržaja iz nauke o književnosti sa saznanjima iz drugih kompatibilnih disciplina: lingvistike, antropologije, sociologije, filozofije, psihologije, historije, historije umjetnosti, kulturologije i rodnih studija.

Cilj i zadatak studija jezika i književnosti jeste da svršeni student bude osposobljen za samostalan rad u svim obrazovnim, naučnim, istraživačkim i drugim institucijama kojima je neophodan kadar ovog profila, kao i da studentu omogući dalje naučno usavršavanje kroz master i doktorske studije.

STUDIJSKI PROGRAM – ENGLESKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani filolog (anglista)

R.Br.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem.	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA									
1.	AO A01	Savremeni engleski jezik 1	SA	1	O	2	6		7
2.	AO A02	Uvod u studije engleske književnosti	NS	1	O	2	0		3
3.	AO A03	Fonetika i fonologija engleskog jezika	NS	1	O	2	2		5
4.	GO A04	Uvod u opštu lingvistiku	TM	1	O	2	2		6
5.	EO A05	Osnovi informatike	AO	1	O	2	2		6
6	AO A04	Nemački jezik 1	AO	1	O	2	0		4
7	AO A05	Savremeni engleski jezik 2	SA	2	O	2	6		7
8	AO A06	Engleska književnost 1	NS	2	O	2	2		6
9	AO A07	Nemački jezik 2	AO	2	O	2	0		4
10	BO A09	Norma i kultura standardnog jezika	AO	2	O	2	2		6
11	IB1	Predmeti izbornog bloka 1		2	I	2	2		6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 690						**22+24**			
Ukupno ESPB									**60**
DRUGA GODINA									

12	AO A08	Savremeni engleski jezik 3	SA	3	O	2	6		7
13	AO A09	Engleska književnost 2	NS	3	O	2	2		6
14	AO A10	Nemački jezik 3	AO	3	O	2	0		4
15	GO A03	Uvod u teoriju književnosti	TM	3	O	2	3		6
16	IB2	Predmeti izbornog bloka 2		3	I	2	2		6
17	AO A11	Savremeni engleski jezik 4	SA	4	O	2	6		7
18	AO A12	Engleska književnost 3	NS	4	O	2	2		6
19	AO A13	Morfologija engleskog jezika	NS	4	O	2	2		5
20	AO A14	Nemački jezik 4	AO	4	O	2	0		4
21	IB3	Predmeti izbornog bloka 3	TM	4	I	2	2		6
22	AO A15	Stručna praksa 1	SA	4	O	0	0		3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 675						**20+25**			
Ukupno ESPB									**60**
TREĆA GODINA									
23	AO A16	Savremeni engleski jezik 5	SA	5	O	2	6		7
24	AO A17	Uvod u studije američke književnosti	NS	5	O	2	0		3
25	AO A18	Sintaksa engleskog jezika 1	NS	5	O	2	2		5
26	GO A29	Metodika nastave stranih jezika 1	TM	5	O	2	2		6
27	IB4	Predmeti izbornog bloka 4		5	I	2	2		6
28	AO A20	Savremeni engleski jezik 6	SA	6	O	2	6		7
29	AO A21	Američka književnost	NS	6	O	2	2		6

30	AO A22	Sintaksa engleskog jezika 2	NS	6	O	2	1		5
31	GO A35	Metodika nastave stranih jezika 2	TM	6	O	2	2		6
32	IB5	Predmeti izbornog bloka 5		6	I	2	2		6
33	AO A24	Stručna praksa 2	SA	6	O	0	0		3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 675						**20+25**			
Ukupno ESPB									**60**
ČETVRTA GODINA									
34	AO A25	Savremeni engleski jezik 7	SA	7	O	2	6		6
35	AO A26	Engleska književnost 4	NS	7	O	2	2		4
36	IB6	Predmeti izbornog bloka 6		7	I	2	2		6
37	IB7	Predmeti izbornog bloka 7		7	I	2	2		6
38	AO A29	Leksikologija	NS	7	O	2	2		4
39	AO A34	Stručno-prevodilačka praksa	SA	7	O	0	0		3
40	AO A28	Savremeni engleski jezik 8	SA	8	O	2	6		6
41	AO A30	Uvod u književne teorije	TM	8	O	2	0		3
42	IB8	Predmeti izbornog bloka 8		8	I	2	2		6
43	LO A49	Akademsko pisanje	SA	8	O	2	2		6
44	AO A27	Poslovni engleski jezik	SA	8	O	2	0		2
45	AO A31	Stručna praksa 3	SA	8	O	0	0		3
46	AO A32	Istraživački rad	SA	8	O	0	0		2

47	AO A33	Završni rad	SA	8	O	0	0		3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						**20+24**			
Ukupno ESPB								**60**	

Predmeti izbornih blokova:

R.Br.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Mediji i obrazovanje	2	2	2	6
	Moralni razvoj	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Opšta pedagogija	3	2	2	6
	Komunikologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Opšta psihologija	4	2	2	6
	Razvoj kurikuluma	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Kultura govora	5	2	2	6
	Usmena književnost	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Revolucionarna književnost	6	2	2	6
	Jezici u kontaktu	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Uvod u psihologiju ličnosti	7	2	2	6
	Metodika vaspitno-obrazovnog rada	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Psihologija darovitosti	7	2	2	6
	Sociologija obrazovanja	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	8	2	2	6
	Inkluzivno obrazovanje	8	2	2	6

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA STUDIJSKI PROGRAM: ENGLESKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

1. Maria enjoys _____poetry in her free time.

   a) read
   b) reading
   c) to read

2. Peter suggested _____to the countryside for the weekend.

   a) go
   b) going
   c) to go

3. I miss_____ with my classmates after school.

   a) talking
   b) talk
   c) to talk

4. Where did you learn _____French so fluently?

   a) speak
   b) speak
   c) to speak

5. Do you mind _____me carry these heavy bags?

   a) helping
   b) help
   c) to help

6. She asked _____to the head teacher about the issue.

   a) talking
   b) to talk
   c) talk

7. You've never mentioned _____in Canada before.

   a) living

b) live
c) to live

8. If he keeps _____ late to class, the professor will be angry.

a) coming
b) to come
c) come

9. Anna plans _____ her master's degree in linguistics.

a) study
b) studying
c) to study

10. I agreed _____ my brother with his homework.

a) to help
b) helping
c) help

11. I hope _____ my thesis by the end of May.

a) to finish
b) finish
c) finishing

12. The dancers practiced _____ across the stage gracefully.

a) walk
b) walking
c) to walk

13. James promised _____ care of the plants while we are away.

a) taking
b) take
c) to take

14. Mr. Brown chose _____ the scholarship offer from Oxford.

a) accept
b) accepting

c) to accept

15. I don't know what she wants _____ for dinner tonight.

a) making
b) make
c) to make

16. Michael offered _____ us to move the furniture.

a) helping
b) help
c) to help

17. Clara decided _____ philosophy at university.

a) studying
b) study
c) to study

18. Witnesses reported _____ the accident near the bridge.

a) seeing
b) see
c) to see

19. David dislikes _____early in the morning.

a) working
b) work
c) to work

20. The candidate appears _____ the most suitable for the position.

a) being
b) be
c) to be

21. There was a letter _____ the drawer.

a) inside
b) beneath
c) among

22. While John was speaking, the man _____him kept interrupting.

    a) behind
    b) beneath
    c) inside

23. There was not a single person _____the group who agreed.

    a) among
    b) near
    c) in front of

24. The cottage is _____ the river, so you can walk there easily.

    a) near
    b) beneath
    c) in front of

25. In English, the word “attic” means a room located _____ a house.

    a) behind
    b) beneath
    c) above

26. There was a notice _____ the shop window saying “Closed for lunch.”

    a) in front of
    b) against
    c) inside
    d) beneath

27. A bicycle was leaning _____ the wall of the garage.

    a) against
    b) behind
    c) near

28. The apartment was _____ a busy street, so it was noisy.

    a) on
    b) behind
    c) beneath

29. The children stayed warm _____ their thick coats.

    a) in
    b) beneath
    c) behind

30. We saw a café at the corner, so we walked _____ it to check it out.

    a) down
    b) up
    c) down to
    d) up to

31. She parked the car by pulling _____ the driveway.

    a) into
    b) out
    c) in
    d) out of

32. When the teacher saw the boys climbing the tree, she shouted, “Come _____ immediately!”

    a) down from
    b) down
    c) down to

33. You may go _____ now; the doctor is waiting.

    a) in
    b) into
    c) out
    d) out of

34. While hiking _____ the valley, they saw wildflowers everywhere.

    a) through
    b) across
    c) around

35. The bus passed _____ three tunnels on the way to the city.
    a) over
    b) through

c) under
d) around

36. I have _____ terrible cold.
    a) a
    b) an
    c) the

37. She's _____ artist.
    a) an
    b) a
    c) the

38. He bought _____ pair of shoes.
    a) a
    b) an
    c) the

39. It takes about _____ hour and a half.
    a) a
    b) an
    c) the

40. _____ television remote is missing.
    a) A
    b) The
    c) An

41. She doesn't own _____ car.
    a) a
    b) an
    c) the

42. Don’t worry, _____ wallet is safe in my bag.
    a) a
    b) the
    c) an

43. You should buy _____ English grammar book.
    a) an
    b) the
    c) a

44. Mark is _____ professor at the university.
    a) a
    b) an
    c) the

45. I need _____ umbrella because it’s raining.
    a) an
    b) a
    c) the

46. Sarah wants _____ new laptop.
    a) a
    b) an
    c) the

47. That is _____ interesting article.
    a) an
    b) a
    c) the

48. I ate _____ delicious sandwich for lunch.
    a) a
    b) an
    c) the

49. I saw _____ deer in the forest.
    a) a
    b) the
    c) /

50. There is _____ pen on the desk.
    a) a
    b) an
    c) the

51. The receiver shows understanding of the message through _____.
    a) decoding
    b) feedback
    c) reading
    d) receiving
    e) encoding

52. He _____ committed the crime, but the jury is still uncertain.
    a) undoubtedly
    b) possibly
    c) honestly
    d) deliberately
    e) clearly

53. _____ she is a talented singer, but I've never heard her perform live.
    a) Doubtfully
    b) Apparently
    c) Luckily
    d) Fortunately
    e) Gradually

54. The lecturer explained the concept so _____ that only specialists could follow.
    a) technically
    b) directly

c) carefully
d) slowly
e) clearly

55. Historical records _____ confirm that wars have been part of human history.
a) reluctantly
b) elaborately
c) unfortunately
d) deliberately
e) luckily

56. The distinction between fact and opinion _____ discourages people from questioning what they read.
a) extensively
b) merely
c) unpleasantly
d) recently
e) briefly

57. Dr. Smith, _____ respected historian, has published widely on medieval Europe.
a) really
b) highly
c) absolutely
d) very
e) pretty

58. At first, she refused, but later she had a change of _____.
a) head
b) heart
c) mind
d) thought
e) feeling

59. Out of 400 applicants, only 12 were _____ for the final interview.
a) short-sighted

b) shortcut
c) shortlisted
d) short-staffed
e) short-changed

60. The kitchen had everything except _____.
a) gadgets
b) cutlery
c) crockery
d) utensils
e) tools

61. Thick smoke was _____ out of the factory windows.
a) choking
b) billowing
c) clouding
d) blowing
e) pushing

62. She dislikes partners who are too _____.
a) clutchy
b) clingy
c) huggy
d) grippy
e) graspy

63. I was surprised when my neighbors suddenly _____ without warning.
a) came along
b) went through
c) came by
d) came down with
e) went down

64. I appreciate the offer, but I don't really _____ giving a lecture.
a) feel for
b) feel up to

c) feel down
d) feel by
e) feel on to

65. Scientists study how many stages butterflies _____ before adulthood.
a) put through
b) go through
c) made up of
d) become of
e) turn down

66. After hours of discussion, the confusion was finally _____.
a) cheered up
b) cleared up
c) carried for
d) called for
e) cared for

67. I missed yesterday's seminar, but the professor promised to repeat it so I can _____.
a) keep up with
b) make up for
c) hold up
d) put off
e) make out

68. He is always a bit _____ in the mornings.
a) irritable
b) infuriated
c) angry
d) indignant
e) irate

69. The couple had a _____ argument in front of everyone.
a) smouldering
b) blazing

c) stormy
d) heated
e) fierce

70. Considering the harsh conditions, the chances of survival are very _____.
a) lean
b) shallow
c) remote
d) narrow
e) small

71. I was in a real _____ about whether to accept the job.
a) hitch
b) dilemma
c) complexity
d) doubt
e) quandary

72. When you reach the end of the road, you _____ the cathedral.
a) have seen
b) will see
c) are seeing
d) had seen
e) were seen

73. He locked the door the moment I _____ the building.
a) leave
b) had left
c) have left
d) would leave
e) had been leaving

74. We ought _____ a guidebook if we want to understand the city.
a) being taken
b) to take
c) taken

d) take
e) took

75. She felt tired and _____ on the bed all afternoon.
a) lay
b) laid
c) lied
d) was lying
e) had laid

76. In modern plants, most of the work _____ by robots.
a) has done
b) is done
c) was done
d) is doing
e) being done

77. We regret _____ that the meeting has been cancelled.
a) saying
b) to say
c) for saying
d) to be said
e) is said

78. If you had studied harder, you _____ the exam.
a) may work
b) might have worked
c) may be working
d) might be working
e) may have worked

79. Please have the essay _____ before tomorrow.
a) finishing
b) finished
c) to finish

d) being finished
e) finish

80. The guests will arrive soon; we had better _____ ready.
a) to be
b) be
c) being
d) been
e) were

81. This tool _____ useful if there _____ more assignments.
a) will be / was
b) would be / were
c) was being / were
d) is being / would be
e) will have been / are

82. Why didn't you stay longer? I _____ if I _____ more money.
a) would stay / have
b) would have stayed / had
c) will stay / had
d) will have stayed / have had

83. After the party, there was hardly _____ left on the plates.
a) nothing
b) anything
c) none
d) something
e) everything

84. At this hour, there are _____ people in the square than in the morning.
a) less
b) few
c) fewer
d) little
e) some

85. There is a pen on the desk. Do you know _____ pen it is?
    a) whom
    b) whose
    c) which
    d) who
    e) of whom

86. He asked where _____.
    a) her brother is working
    b) her brother was working
    c) was her brother working
    d) has her brother worked
    e) had her brother worked

87. There's a film on TV tonight. I hope we'll get home _____ to watch it.
    a) early
    b) early enough
    c) early so
    d) so early
    e) enough early

88. She has been living in Madrid _____ 2010.
    a) unless
    b) since
    c) though
    d) until
    e) for

89. He _____ spent so much money without asking his wife.
    a) didn't need to
    b) mustn't have
    c) shouldn't have
    d) needn't
    e) mightn't

90. _____ for being late, she explained the traffic jam.
    a) Apologised
    b) Apologising
    c) To apologise
    d) Having apologised
    e) Have apologized

91. Mary thinks she _____ exercise more.
    a) would
    b) must
    c) should
    d) could
    e) ought

92. _____ stop overeating if she _____ how harmful it is?
    a) Did she / knew
    b) Would she / knew
    c) Will she / know
    d) Is she / knows
    e) Does she / knows

93. The doctor hopes John _____ better by the time his parents arrive.
    a) will have felt
    b) will be feeling
    c) is feeling
    d) has felt
    e) will be felt

94. When we arrived, they _____ chess for over an hour.
    a) were playing
    b) had been playing
    c) have been playing
    d) are playing
    e) were being played

95. She was late because she had _____ her notebook at home.
    a) forgotten
    b) has forgotten
    c) having to forget
    d) having forgotten
    e) forgetting

96. The students wanted to know how much time _____ before the exam ended.
    a) it was
    b) there was
    c) was it
    d) was there
    e) there were

97. It's unkind to look _____ classmates who struggle.
    a) down upon
    b) back on
    c) down with
    d) over to
    e) over with

98. As people age, they often forget _____ they learned when younger.
    a) few
    b) little
    c) the little
    d) a few
    e) the few
99. He dialed the number _____ he had written in his notebook.
    a) whose
    b) –
    c) what
    d) whom
    e) who
100. Peter is _____ ambitious _____ intelligent _____.
    a) not only … but … as well
    b) neither … nor … as well
    c) either … or … as well
    d) not only … but … either

STUDIJSKI PROGRAM: NEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Osnovne akademske studije Nemačkog jezika i književnosti traju četiri godine (osam semestara). Za završetak studija na ovom nivou potrebno je ostvariti 240 ESPB čime se stiče stručni naziv *diplomirani filolog (germanista)*, dok će u dodatku diplome biti navedene specifične kompetencije koje student stiče.

Predmeti su bodovani u rasponu od 2 do 7 bodova (ESPB), u skladu sa radnim opterećenjem studenata, ishodom učenja, časovima kontakata, sadržajem predmeta.

Nastavni plan i program obuhvata obavezne i izborne predmete. Obavezni predmeti obuhvataju sve temeljne naučne discipline iz oblasti lingvistike i nauke o književnosti na kojima se zasniva germanistika kao nauka o njemačkom jeziku i književnosti, kao i predmete koji tretiraju osnovna teorijska znanja iz oblasti književnosti i jezika, metodike nastave jezika i književnosti.

Izborni predmeti omogućavaju studentu da stekne uvid u osnove mnogih disciplina koje su u direktnoj korelaciji sa njemačkim jezikom i književnošću, teorijom jezika i književnosti, metodikom nastave, metodologijom naučno-istraživačkog rada, kao i nizom stručnih vještina koje student usvaja kroz realizaciju „Stručne prakse“.

Cilj studijskog programa Nemački jezik i književnost je obrazovanje studenata iz oblasti njemačkog jezika i književnosti, koji su osposobljeni:

a) da predaju njemački jezik i književnost u državnim i privatnim obrazovnim ustanovama – predškolskim ustanovama, osnovnim školama i srednjim školama (nakon okončanih master studija);
b) da rade u profesijama koje zahtijevaju visok nivo poznavanja nemačkog jezika: turističke i prevodilačke djelatnosti, komunikacije i odnosi sa javnošću, angažovanost u različitim kulturnim centrima;
c) da nastave obrazovanje na diplomskim akademskim studijama njemačkog jezika i književnosti, kulture, komunikologije i srodnih disciplina;
d) da nastave proces doživotnog obrazovanja iz oblasti njemačkog jezika i književnosti, kulture, komunikacije i srodnih disciplina.

Svrha studijskog programa Nemački jezik i književnost je da studenti pokažu znanje i razumijevanje naučnog polja *nauke o jeziku* koje se nadograđuje na prethodno obrazovanje, uključujući i poznavanja iz domena teorijskih, praktičnih, konceptualnih, komparativnih i kritičkih perspektiva iz naučnih polja prema odgovarajućoj metodologiji, te da osposobi studente za:

- realizaciju i organizovanje vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama;
- da posjeduju sposobnost za naučno-istraživački rad iz oblasti jezika uz primjenu stečenih znanja iz oblasti teorije i metodologije;
- da umiju da primjene stečena znanja u nastavnom procesu;

- poznaju metodologiju vaspitno-obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama;
- planiraju i programiraju sopstveni rad;
- koriste komparativna iskustva u funkciji razvoja nastavnih sadržaja iz predmeta jezika;
- posjeduju stručno-profesionalne sposobnosti za provjeru i ocjenjivanje znanja i postignuća učenika. Odgovorno i stručno učestvuju u kreiranju nastavnih planova i programa iz predmeta jezika;
- posjeduju medijatorske sposobnosti i osposobljeni su za individualni i timski rad kao i sposobnost za rad sa roditeljima, sa vaspitno-obrazovnim institucijama i sl;
- posjeduju vještine za kreativno dizajniranje i redizajniranje vaspitno-obrazovne sredine;
- raspolažu znanjem za individualni pristup u realizaciji aktivnosti sa učenicima;
- poštivaju multikulturalnost i multijezičnost;
- umiju stručno i kvalitetno da primjene stečena znanja iz oblasti normiranog jezika na tekstove sa raznim funkcionalnim stilovima;
- umiju da koriguju, lektorišu i da vrše jezičku redakciju u različitim vrstama tekstova savremenog jezika;
- raspolažu književno-teorijskim, književno-historijskim kompetencijama kao i kulturološkim i sociolinvističkim kompetencijama u kontekstu jezika i književnosti;
- za naučno-istraživački rad i izradu stručnih i naučnih radova iz oblasti jezika i književnosti i komparativnih radova iz oblasti dva jezička i književna područja;
- raspolažu vještinama za interdisciplinarna proučavanja u korelaciji i integraciji sadržaja iz nauke o književnosti sa saznanjima iz drugih kompatibilnih disciplina: lingvistike, antropologije, sociologije, filozofije, psihologije, historije, historije umjetnosti, kulturologije i rodnih studija.

Cilj i zadatak studija jezika i književnosti jeste da svršeni student bude osposobljen za samostalan rad u svim obrazovnim, naučnim, istraživačkim i drugim institucijama kojima je neophodan kadar ovog profila, kao i da studentu omogući dalje naučno usavršavanje kroz master i doktorske studije.

.

STUDIJSKI PROGRAM – NEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani filolog (germanista)

R.Br.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem.	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA									
1.	GO A01	Savremeni njemački jezik 1	NS	1	O	2	6		7
2.	GO A02	Nemački jezik 1 – morfofonologija	SA	1	O	2	2		4
3.	GO A03	Uvod u teoriju književnosti	TM	1	O	2	3		6
4.	GO A04	Uvod u opštu lingvistiku	TM	1	O	2	2		6
5.	GO A05	Engleski jezik 1	AO	1	O	2	0		4
7	EO A05	Osnovi informatike	AO	1	O	2	2		6
8	GO A06	Savremeni nemački jezik 2	NS	2	O	2	6		7
9	GO A07	Nemački jezik 2 – morfologija	SA	2	O	2	2		4
10	GO A08	Engleski jezik 2	AO	2	O	2	0		4
12	BO A09	Norma i kultura standardnog jezika	TM	2	O	2	2		6
13	GO AIB 1	Predmeti izbornog bloka 1		2	I	2	2		6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 705						**22+27**			
Ukupno ESPB								**60**	
DRUGA GODINA									
14	GO A13	Savremeni njemački jezik 3	NS	3	O	2	6		7
15	GO A14	Nemački jezik 3 - sintaksa 1	SA	3	O	2	2		6

16	GO A15	Nemačka književnost 1	NS	3	O	2	2		6
17	GO A16	Engleski jezik 3	AO	3	O	2	0		4
18	GO AIB 2	Predmeti izbornog bloka 2		3	I	2	2		6
19	GO A19	Savremeni njemački jezik 4	NS	4	O	2	6		7
20	GO A20	Nemački jezik 4 - sintaksa 2	SA	4	O	2	2		6
21	GO A21	Nemačka književnost 2	NS	4	O	2	2		6
22	GO A22	Engleski jezik 4	AO	4	O	2	0		4
23	GO AIB 3	Predmeti izbornog bloka 3		4	I	2	2		6
24	GO A12	Stručna praksa 1	SA	4	O	0	0		2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						**20+24**			
Ukupno ESPB									**60**
TREĆA GODINA									
25	GO A26	Savremeni njemački jezik 5	NS	5	O	2	6		7
26	GO A27	Nemački jezik 5 - tvorba riječi	SA	5	O	2	2		5
27	GO A28	Nemačka književnost 3	SA	5	O	2	2		6
28	GO A29	Metodika nastave stranih jezika 1	TM	5	O	2	2		6
29	GO AIB 4	Predmeti izbornog bloka 4		5	I	2	2		6
30	GO A32	Savremeni njemački jezik 6	NS	6	O	2	6		7
31	GO A33	Germanska kultura	SA	6	O	2	0		3
32	GO A34	Nemačka književnost 4	NS	6	O	2	2		6
33	GO	Metodika nastave	TM	6	O	2	2		6

	A35	stranih jezika 2							
34	GO AIB 5	Predmeti izbornog bloka 5		6	I	2	2		6
35	GO A25	Stručna praksa 2	SA	6	O	0	0		2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						**20+26**			
Ukupno ESPB									**60**
ČETVRTA GODINA									
36	GO A39	Savremeni njemački jezik 7	NS	7	O	2	6		7
37	GO A40	Njemačka književnost 5	SA	7	O	2	2		5
38	GO A47	Njemački jezik 6 - kontrastivna gramatika	SA	7	O	2	0		3
39	GO AIB 6	Predmeti izbornog bloka 6		7	I	2	2		6
40	GO AIB 7	Predmeti izbornog bloka 7		7	I	2	2		6
41	GO A46	Savremeni nemački jezik 8	NS	8	O	2	6		7
42	AO A30	Uvod u književne teorije	NS	8	O	2	0		3
43	GO A48	Teorija prevođenja	NS	8	O	2	2		6
44	GO AIB 8	Predmeti izbornog bloka 8		8	I	2	2		6
45	LO A 49	Akademsko pisanje	NS	8	O	2	2		6
46	GO A38	Stručna praksa 3	SA	8	O	0	0		2
47	GO A53	Završni rad	SA	8	O	0	0		3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						**20+24**			

Ukupno ESPB		**60**

Predmeti izbornih blokova:

R.Br.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Mediji i obrazovanje	2	2	2	6
	Moralni razvoj	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Opšta pedagogija	3	2	2	6
	Komunikologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Opšta psihologija	4	2	2	6
	Razvoj kurikuluma	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Kultura govora	5	2	2	6
	Usmena književnost	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Revolucionarna književnost	6	2	2	6
	Jezici u kontaktu	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Uvod u psihologiju ličnosti	7	2	2	6
	Metodika vaspitno - obrazovnog rada	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Psihologija darovitosti	7	2	2	6
	Sociologija obrazovanja	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	8	2	2	6
	Inkluzivno obrazovanje	8	2	2	6

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM: NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

1. Ergänzen Sie die fehlende Konjunktion im Satz?
Ich hoffe, _____ wir uns bald sehen.
a) dass
b) weil
c) damit

2. In welchem Fall schreibt man „ß“?
a) nach einem kurzen Vokal
b) nach einem langen Vokal oder eines Diphthongs
c) am Satzanfang

3. Welche Schreibweise ist korrekt?
a) Fluss
b) Fluß
c) Flus

4. Wie schreibt man die Infinitivform korrekt?
a) kennen lernen
b) kennenlernen
c) kennen-lernen

5. Welcher Satz ist richtig geschrieben?
a) Ich weiß das er kommt.
b) Ich weiß, dass er kommt.
c) Ich weiß dass, er kommt.

6. Wann setzt man ein Komma im Deutschen?
a) zwischen Subjekt und Prädikat
b) vor dem Nebensatz
c) nach jedem Nomen

7. Was ist hier korrekt geschrieben?
a) vieleicht
b) viel leicht
c) vielleicht

8. Welche Schreibweise ist korrekt?
a) im allgemeinen
b) im Allgemeinen
c) im allgemeinenen

9. Wie schreibt man den folgenden Ausdruck richtig?
a) zu Hause
b) zuhause
c) zu haus

10. Welcher Satz ist korrekt?
a) Ich hoffe dass, du kommst.
b) Ich hoffe, dass du kommst.
c) Ich, hoffe dass du kommst.

11. Welche Schreibweise der Zahl 21 ist richtig?
a) ein und zwanzig
b) einundzwanzig
c) ein-und-zwanzig

12. Welches Nomen wird vom Verb *lesen* abgeleitet?
a) lesen → lesen
b) lesen → Lesen
c) lesen → lesung

13. Welche Schreibweise ist korrekt?
a) so wie so
b) sowieso
c) so-wieso

14. Welcher Satz ist richtig geschrieben?
a) Heute Abend gehen wir essen.
b) heute Abend gehen wir Essen.
c) Heute abend gehen wir essen.

15. Was ist ein Synonym?
a) ein Wort mit gleicher Bedeutung
b) ein Wort mit entgegengesetzter Bedeutung
c) ein Wort mit gleicher Form

16. Was ist ein Antonym?
a) Wort mit gleicher Bedeutung
b) Wort mit gleicher Form
c) Wort mit entgegengesetzter Bedeutung

17. Welche der folgenden Wortpaare sind Synonyme?
a) groß – klein
b) anfangen – beginnen
c) alt – jung

18. Welche der folgenden Wortpaare sind Antonyme?
a) sagen – sprechen
b) kommen – gehen
c) lernen – studieren

19. Was ist ein Homonym?
a) ein Wort mit gleicher Bedeutung
b) ein Wort mit gleicher Form, aber unterschiedlicher Bedeutung
c) ein Fremdwort

20. Welches der folgenden Wörter ist ein Fremdwort?
a) Haus
b) Fenster
c) Telefon

21. Was sind Komposita?
a) zusammengesetzte Wörter
b) Kurzwörter
c) Lehnwörter

22. Welches Wort ist ein Kompositum?
a) schön
b) Haustur
c) laufen

23. Unter *Polysemie* versteht man . . .
a) die Bedeutung des Wortes.
b) dass ein Wort mehrere, miteinander zusammenhängende Bedeutungen hat.
c) ein Wort, das keine Bedeutung hat.

24. Welches Wort hat mehrere Bedeutungen?
a) Tisch
b) Bank
c) Stuhl

25. Was sind Idiome?
a) wörtliche Ausdrücke
b) Redewendungen mit übertragener Bedeutung
c) Fachbegriffe

26. Was ist hier ein Idiom?
a) den Kopf verlieren
b) den Kopf stoßen
c) den Kopf halten

27. Was sind Lehnwörter?
a) völlig neue Wörter oder Wortschatz
b) aus anderen Sprachen übernommene Wörter
c) Dialektwörter

28. Was ist hier ein Lehnwort?
a) Brot
b) Schule
c) Computer

29. Welcher Satz ist grammatisch korrekt?
a) Er fragte mich ob ich Zeit habe.
b) Er fragte mich, ob ich Zeit habe.
c) Er fragte, mich ob ich Zeit habe.
d) Er fragte mich ob, ich Zeit habe.

30. Woher stammt das Wort *Kindergarten*?
a) aus dem Englischen
b) aus dem Französischen
c) aus dem Deutschen
d) aus dem Lateinischen

31. In welchem Satz ist die Wortstellung richtig?
a) Morgen ich gehe zur Uni.
b) Morgen gehe ich zur Uni.
c) Morgen gehe zur Uni ich.
d) Gehe ich morgen zur Uni.

32. Was ist die richtige Komparativform des Adjektivs *gut*?
a) guter
b) guterer
c) besser
d) am besten

33. Welcher Deutsche hat im 15. Jahrhundert die Druckerpresse erfunden?
a) Johann Gutenberg

b) Albert Einstein

c) Immanuel Kant

34. In welcher Stadt befindet sich die älteste Universität Deutschlands?
a) Heidelberg

b) Köln

c) Leipzig

35. In welcher Stadt befindet sich der Hauptsitz von Volkswagen (VW)?
a) München

b) Stuttgart

c) Wolfsburg

36. Welche Stadt war die erste Hauptstadt der Bundesrepublik Deutschland?
a) München

b) Berlin

c) Bonn

37. Wo befindet sich der größte internationale Flughafen Deutschlands?
a) Frankfurt am Main

b) München

c) Berlin

38. Wie viele Bundesländer hat die Bundesrepublik Deutschland?
a) 12

b) 16

c) 14

39. Wo befindet sich der größte Seehafen Deutschlands?

a) Kiel

b) Bremen

c) Hamburg

40. Wer hat *Die Räuber* geschrieben?

a) Johann Wolfgang von Goethe
b) Gotthold Ephraim Lessing
c) Friedrich Schiller

41. Wie heißt die Hauptfigur des Romans *Das Parfum*?

a) Jean Valjean
b) Jean-Baptiste Grenouille
c) Victor Frankenstein
d) Heinrich Faust

42. Von wem wurden die *Kinder- und Hausmärchen* geschrieben?

a) Hans Christian Andersen
b) Jacob und Wilhelm Grimm
c) E. T. A. Hoffmann

43. Für welches Werk bekam Thomas Mann den Nobelpreis?

a) *Der Zauberberg*
b) *Tod in Venedig*
c) *Buddenbrooks*

44. Welches Werk stammt von Hermann Hesse?

a) *Die Blechtrommel*
b) *Siddhartha*
c) Der *Zauberberg*

45. Welcher Roman gilt als das bekannteste Werk von Günter Grass?

a) *Der Steppenwolf*
b) *Im Westen nichts Neues*
c) *Die Blechtrommel*

46. Wann findet das Oktoberfest statt?

a) im Juni und Juli
b) von Mitte September bis Anfang Oktober
c) den ganzen Oktober

47. Wie viele neue Bücher veröffentlichen deutsche Verlage ungefähr pro Jahr?
a) 25.000
b) 50.000
c) 94.000
d) 150.000

48. Welche Buchveranstaltung gilt als die wichtigste der Welt?
a) Leipziger Buchmesse
b) London Book Fair
c) Frankfurter Buchmesse

49. Welcher Philosoph spielte eine zentrale Rolle in der Geschichte der Philosophie?
a) Georg Wilhelm Friedrich Hegel
b) Immanuel Kant
c) Friedrich Engels

50. Welche beiden Komponisten markieren den Übergang von klassischer zur romantischen Musik?
a) Johann Sebastian Bach und Ludwig van Beethoven
b) Mozart und Haydn
c) Brahms und Schubert

51. Welche Bauwerke erzählen besonders die Geschichte Deutschlands?
a) Wolkenkratzer und Fabriken
b) Paläste, Burgen, Kathedralen und Denkmäler
c) Einkaufszentren

52. Welche Stile erforschten deutsche Künstler nach der Gotik besonders intensiv?
a) Realismus und Impressionismus
b) Barock, Rokoko und Neoklassizismus
c) Jugendstil und Bauhaus

53. Wie werden Karnevale heute hauptsächlich gefeiert?

a) mit Gottesdiensten
b) mit Theateraufführungen
c) mit Straßenparaden, Kostümen und Masken

54. Wie viele Deutsche sind ungefähr Mitglied in einem Sportverein?
a) 18 Millionen
b) 27 Millionen
c) 40 Millionen

55. Wie viele Fußball-Weltmeisterschaften hat die deutsche Nationalmannschaft gewonnen?
a) zwei
b) drei
c) vier

56. Was machen Menschen in Deutschland manchmal mit verlorenen Gegenständen?
a) Sie bringen sie sofort zur Polizei**.**
b) Sie nehmen sie mit nach Hause**.**
c) Sie hängen sie an Bäume**.**

57. Wie wird Deutschland oft genannt?
a) Land der Dichter und Denker
b) Land der Künstler
c) Land der Philosophen

58. Was sind laut Text zutreffende Stereotypen über Deutsche?
a) Sie sind unpünktlich und faul**.**
b) Sie arbeiten wenig**.**
c) Sie trinken viel Bier, sind fleißig und pünktlich**.**

59. Welche Person ist ein bedeutendes religiöses Symbol der deutschen Geschichte?
a) Otto von Bismarck
b) Martin Luther
c) Karl Marx

60. Schreiben Sie die Hilfsverben „haben“ und „sein“ in der richtigen Form.

Ich ____ zu Fuß nach Hause gegangen.

61. Schreiben Sie die Hilfsverben „haben“ und „sein“ in der richtigen Form.

Gestern ____ Thomas Spaghetti gegessen.

62. Füllen Sie die Lücken mit dem Verb „sein“ im Präsens in der passenden Person aus.

Meine Kollegen _____ alle nett.

63. Füllen Sie die Lücken mit dem Verb „sein“ im Präsens in der passenden Person aus.

Deutsch ____ eine schwere Sprache.

64. Schreiben Sie das Partizip II der folgenden Verben:

machen -

65. Schreiben Sie das Partizip II der folgenden Verben:

lesen –

66. Schreiben Sie das Partizip II der folgenden Verben:

brennen -

67. Schreiben Sie das Verb in der richtigen Präteritumform.

Familie Gruber (geben) _____ zu viel Geld aus.

68. Schreiben Sie das Verb in der richtigen Präteritumform.

Er (schlafen) _____ immer sehr lange.

69. Schreiben Sie das Verb in der richtigen Präteritumform.

Letztes Jahr (regnen) _____ es viel weniger.

70. Wie lautet der Nominativ Plural folgender Nomen?

der Mann -

71. Wie lautet der Nominativ Plural folgender Nomen?

das Ohr -

72. Wie lautet der Nominativ Plural folgender Nomen?

das Wort -

73. Schreiben Sie die Komparation des folgenden Adjektivs:

groß –

74. Schreiben Sie die Komparation des folgenden Adjektivs:

gut –

75. Schreiben Sie die Komparation des folgenden Adjektivs:

kalt -

76. Verwenden Sie in dem folgenden Satz den bestimmten Artikel im passenden Kasus (Dativ oder Akkusativ).

-Dein Buch liegt neben _____ Zeitung.

77. Verwenden Sie in dem folgenden Satz den bestimmten Artikel im passenden Kasus (Dativ oder Akkusativ).

-Er steht zwischen _____ Stühlen.

78. Verwenden Sie in den folgenden Sätzen das passende Personalpronomen im Nominativ.

Hast du das Telefon gehört? _____ läutet.

79. Verwenden Sie in den folgenden Sätzen das passende Personalpronomen im Nominativ.

Meine Mutter kennt viele Rezepte. Und _____ kocht gerne und gut.

80. Ergänzen Sie die Lücken mit den passenden Präpositionen: bei, seit, nach.

Morgen fahren wir _____ der Hochzeit meines Onkels am Abend am gleichen Tag wieder heim.

81. Ergänzen Sie die Lücken mit den passenden Präpositionen: außer, aus, seit.

Woher kommst du gerade? _____ der Pflegeschule.

82. Ergänzen Sie die Lücken mit den passenden Präpositionen: ab, außer, aus.

_____ den ersten 2 Kilometern der Fahrradstrecke hat Ivan gestern nicht mehr geschafft.

83. Ergänzen Sie die Lücken mit den passenden Präpositionen: bei, von, mit.

Ich habe dieses tolle Geschenk _____ meinen guten Freunden zum Geburtstag bekommen.

84. Ergänzen Sie die Lücken mit den passenden Präpositionen: außer, ab, zu.

_____ einem Einkauf von 2 Stück kostet die Handseife 10% weniger.

85. Füllen Sie die Lücken mit den angegebenen Adverbien: heute, oft, gerne.

_____ habe ich keine Zeit, aber nächste Woche.

86. Füllen Sie die Lücken mit den angegebenen Adverbien: oft, dort, laut.

Schau mal, _____ drüben steht unser Haus.

87. Verwenden Sie in den folgenden Sätzen die passende Konjunktion.

Ich gehe heute ins Schwimmbad, _____ es heiß ist. (denn / deshalb / weil)

88. Verwenden Sie in den folgenden Sätzen die passende Konjunktion.

Ich hoffe, _____ er seine Prüfung besteht. (ob / dass / wenn)

89. Verwenden Sie in den folgenden Sätzen die passende Konjunktion.

Mein Opa sieht sehr schlecht, _____ kauft er sich eine Brille. (deswegen / doch / sodass)

90. Verwenden Sie in den folgenden Sätzen die passende Konjunktion.

Er macht seine Hausaufgaben, _____ er zum Sport geht. (bevor / danach / vorher)

91. Schreiben Sie das Verb im Präsens:

Der Apfel _____ nicht weit vom Stamm. (fallen)

92. Schreiben Sie das Verb im Präsens:

Der _____ trägt sein Herz auf der Zunge. (tragen)

93. Verwenden Sie in den folgenden Sätzen das passende Modalverb (darf/ muss/ soll).

Im Flugzeug ____ man nicht telefonieren

94. Verwenden Sie in den folgenden Sätzen das passende Modalverb (dürfen/ müssen/ sollen).

Alle Kinder _____ in die Schule gehen.

95. Verwenden Sie in den folgenden Sätzen das passende Modalverb (darf/ muss/ soll).

Im Museum ____ man nicht essen.

96. Verwenden Sie in den folgenden Sätzen das passende Modalverb (darf/ muss/ kann).

Man ____ Hunde im Park an die Leine nehmen.

97. Wie bildet man das Präteritum bei schwachen Verben?

98. Wie bildet man das Präteritum bei starken Verben?

99. Deklinieren Sie das Nomen *der Baum*:

100. Konjugieren Sie das Verb *essen* im Präsens.

STUDIJSKI PROGRAM: LIKOVNE UMJETNOSTI – SLIKARSTVO

Studijski program Likovne umjetnosti – Slikarstvo na Departmanu za umjetnost i filološke nauke Univerziteta u Novom Pazaru obuhvata studije u trajanju od 4 akademske godine, 8 semestara, u kojem svaka studijska godina nosi 60 ESPB.

Na osnovnim akademskim studijama početni koraci kurikuluma zasnovani su na studijama mrtve prirode, živog modela, razumijevanju anatomije čovjeka, pejzaža, grafičkoj organizaciji prostora, tehnologiji crtačkih i slikarskih materijala i tehnika, upoznavanju sa razvojem umjetnosti i osnovnim pretpostavkama za razumijevanje umjetnosti uopšte. U daljem toku studiranja, program sugeriše studentima da eksperimentišu sa linijom, formom, prostorom i bojom u cilju otkrivanja novih likovnih mogućnosti i autentičnosti izraza. Studenti formiraju kritički tj. estetski sud kroz primjenu stečenih znanja i vještina vezanih za polje likovne umjetnosti.

Praćenje aktivnosti i ocjenjivanje studenata izražava se poenima. U okviru svakog predmeta definirane su predispitne obaveze sa brojem poena koje nose i završni ispit na koji student obavezno mora da izađe.

Studenti mogu steći neophodne kvalifikacije koje će im obezbjediti kvalitetno razumijevanje društvenog konteksta likovnih umjetnosti, rad u institucijama kulture, kao i obavljanje pedagoškog rada iz oblasti likovne kulture u školama nakon polaganja ispita iz pedagoške, psihološke, metodičke grupe predmeta na programima doživotnog učenja.

Studije slikarstva omogućuju mobilnost studenata u skladu sa načelima Bolonjskog procesa.

Na ovom studijskom programu, studenti mogu steći neophodne kvalifikacije koje će im obezbjediti kvalitetno razumijevanje društvenog konteksta likovnih umjetnosti, rad u institucijama kulture, kao i obavljanje pedagoškog rada iz oblasti likovne kulture u školama.

Ciljevi studijskog programa *Likovne umjetnosti – slikarstvo* jesu razvoj kreativnih sposobnosti i ovladavanje studenata akademskim i praktičnim znanjem i metodama za postizanje stručne kompetentnosti u oblastima likovne umjetnosti, te da se edukuju samostalni likovni umjetnici i likovni pedagozi kao kompleksne i slobodne umjetničke ličnosti, društveno odgovorne, sposobne da se samostalno bave umjetničkim stvaralaštvom i pedagoškim radom. Studenti se osposobljavaju za samostalno likovno izražavanje i ovladavanje materijalima i tehnikama na svim likovnim poljima. Cilj je i edukovati studente da razumiju ljudske potrebe za estetskim doživljajem likovnog djela, da razumiju profesiju likovni umjetnik i njegovu ulogu u društvu, da ovladaju crtačkim, slikarskim vještinama, slikarskom tehnologijom, da poznaju istoriju i teoriju umjetnosti, da savladaju pedagoška načela i ovladaju metodikom nastave likovne kulture, da ovladaju osnovama sociologije i sociologije obrazovanja, epistemologijom, akademskim pisanjem,

komunikologijom i interkulturalnom komunikacijom i razumijevanjem. Raznovrsnost i sveobuhvatnost sadržaja studijskog programa omogućava stjecanje novog, koordinaciju i sistematizaciju usvojenog znanja i iskustva u funkciji osposobljavanja za samostalan umjetničko-istraživački rad.

Nakon završenih osnovnih akademskih studija *Likovne umjetnosti – slikarstvo*, student je osposobljen:

- da samostalno radi unutar sopstvene umjetničke prakse,
- da funkcionalno učestvuje u institucijama čije djelatnosti podrazumijevaju primjenu likovnog stvaralaštva,
- doprinosi na kreativnom i profesionalnom nivou unutar stručnih timova iz oblasti struke,
- da radi u nastavi osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja (jer je tokom školovanja stekao 36 ESPB iz grupe PPM predmeta, od kojih je 6 ESPB stekao u obaveznoj studentskoj praksi),
- da primjeni različite teorijske i kritičke postupke u interpretaciji sopstvenog rada,
- da razumije i primjenjuje principe profesionalne etike,
- da samostalno ili rukovodeći timom organizuje i vodi kurseve i radionice u oblasti likovnih umjetnosti.

Student je osposobljen da prepozna, projektuje i radi u cilju ličnog, kreativnog, akademskog i profesionalnog razvoja, kao i za dalji nastavak diplomskih akademskih studija.

STUDIJSKI PROGRAM – Likovne umjetnosti - Slikarstvo
(osnovne akademske studije - 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani Likovni umjetnik - Slikar

Redni Broj	Šifra	Naziv predmeta	Semestar	Tip	Status O/I	P	V	ESPB
PRVA GODINA								
1.	OSL01	Crtanje 1	1	U	O	3	4	10
2.	OSL02	Likovna forma 1	1	TU	O	2	3	8
3.	OSL03	Istorija umjetnosti 1	1	DH	O	1	1	2
4.	OSL04	Anatomsko crtanje 1	1	TU	O	2	3	6
5.	OSL05	Engleski jezik	1	DH	O	2	0	2
6.	OSL06	Crtanje 2	2	U	O	3	4	10
7.	OSL07	Likovna forma 2	2	TU	O	2	3	8
8.	OSL08	Istorija umjetnosti 2	2	DH	O	1	1	2
9.	OSL09	Anatomsko crtanje 2	2	TU	O	2	3	6
10.	IB1	Izborni blok 1	2	DH	I	2	2	6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						**20**	**24**	
Ukupno ESPB								**60**
DRUGA GODINA								
11.	OSL10	Slikanje 1	3	U	O	2	3	7
12.	OSL11	Grafika 1	3	U	O	2	2	6
13.	OSL12	Istorija umjetnosti 3	3	DH	O	1	1	2
14.	OSL13	Anatomsko crtanje 3	3	TU	O	2	2	6
15.	OSL14	Akt 1	3	U	O	2	2	6
16.	IB2	Izborni blok 2	3	DH	I	2	2	6
17.	OSL15	Slikanje 2	4	U	O	2	3	7
18.	OSL16	Grafika 2	4	U	O	2	2	6
19.	OSL17	Istorija umjetnosti 4	4	DH	O	1	1	2
20.	OSL18	Anatomsko crtanje 4	4	TU	O	2	2	6
21.	OSL19	Akt 2	4	U	O	2	2	6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 630						**20**	**22**	
Ukupno ESPB								**60**
TREĆA GODINA								
22.	OSL20	Crtanje 3	5	U	O	2	2	5
23.	OSL21	Slikanje 3	5	U	O	2	3	7
24.	OSL22	Slikarske tehnologije 1	5	TU	O	2	2	5
25.	OSL23	Istorija moderne umjetnosti 1	5	DH	O	1	1	2

26.	OSL24	Vajanje	5	U	O	2	2	5
27.	IB 3	Izborni blok 3	5	DH	I	2	2	6
28.	OSL26	Crtanje 4	6	U	O	2	2	5
29.	OSL27	Slikanje 4	6	U	O	2	3	7
30.	OSL28	Slikarske tehnologije 2	6	TU	O	2	2	5
31.	OSL29	Istorija moderne umjetnosti 2	6	DH	O	1	1	2
32.	OSL23	Vajanje sa tehnologijom	6	U	O	2	2	5
33.	IB 4	Izborni blok 4	6	DH	I	2	2	6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 690						**22**	**24**	
Ukupno ESPB								**60**
ČETVRTA GODINA								
34.	OSL32	Crtanje 5	7	U	O	2	2	5
35.	OSL33	Slikanje 5	7	U	O	2	3	6
36.	OSL34	Zidno slikarstvo	7	U	O	2	2	5
37.	IB 5	Izborni blok 5	7	U	I	2	2	6
38.	IB 6	Izborni blok 6	7	DH	I	2	2	6
39.	OSL38	Crtanje 6	8	U	O	2	2	5
40.	OSL39	Slikanje 6	8	U	O	2	3	6
41.	IB 7	Izborni blok 7	8	U	I	2	2	6
42.	IB 8	Izborni blok 8	8	DH	I	2	2	6
43.	OSL43	Metodička praksa	8	DH	O	2	2	5
44.	OSL44	Završni rad	8	U	O	0	0	4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 630						**20**	**22**	
Ukupno ESPB								**60**

Predmeti izbornih blokova:

Redni broj	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Opšta psihologija	2	2	2	6
	Sociologija	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Opšta pedagogija	3	2	2	6
	Sociologija obrazovanja	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Metodika likovne kulture 1	5	2	2	6
	Komunikologija	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Metodika likovne kulture 2	6	2	2	6
	Akademsko pisanje	6	2	2	6

Predmeti izbornog bloka 5	Grafika 3	7	2	2	6
	Mozaik 1	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Metodika likovne kulture 3	7	2	2	6
	Emocija i motivacija	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Grafika 4	8	2	2	6
	Mozaik 2	8	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Metodika likovne kulture 4	8	2	2	6
	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	8	2	2	6

STUDIJSKI PROGRAM MODNI DIZAJN

Studijski program *Modni dizajn* na Departmanu za umjetnost i filološke nauke Univerziteta u Novom Pazaru obuhvata studije u trajanju od 4 akademske godine, 8 semestara, u kojem svaka studijska godina nosi 60 ESPB što ukupno iznosi 240 ESPB.

Program je koncipiran tako da nudi teorijska i praktična znanja neophodna za samostalan rad u oblasti mode i modnog dizajna. U okviru ovog programa, studenti bivaju obučeni, koristeći svoje kreativne i tehničke vještine, da skiciraju i konstruišu orginalne vizuelne forme koje će imati umjetničku vrijednost, ali i primjenu u modnoj industriji. Studenti formiraju kritički tj. estetski sud kroz primjenu stečenih znanja i vještina vezanih za polje primijenjene umjetnosti sa ciljem da budu informisani o aktuelnim trendovima kao i da mogu da predvide modne trendove i u potpunosti kreiraju autorski profil uz razumijevanje značaja komunikacije i kritičkog razmišljanja u kontekstu globalne industrije. Studije su koncipirane tako da spajaju umjetničke, tehničke i teorijske elemente sa realističnim pristupom modnoj industriji.

Zbog činjenice da se umjetničke studije temelje na rijetkim i specifičnim darovitostima, svrha umjetničkog usavršavanja jeste produbljivanje svih komponenata kreativnog potencijala mladih umjetnika, imaginacije, inovativnosti, kreativne hrabrosti i odgovornosti, formiranje slobodne umjetničke ličnosti, društveno odgovorne, sposobne da se samostalno bavi umjetničkim stvaralaštvom.

Svrha studijskog programa Modni dizajn je da obrazuje studente za umjetničku i praktičnu profesiju modnog dizajnera. Svrha je da student bude osposobljen za samostalan, ali i timski kreativan i analitički rad na različitim zadacima i poslovima modnog dizajnera, kao što su dizajn odjeće u raznim kategorijama od masovne produkcije do autorskih kolekcija, dizajn aksesoara, izrade modnih odjevnih proizvoda i modnih kolekcija, izrade tehničkih skica koje se koriste u masovnoj produkciji modnih proizvoda.

Na ovom studijskom programu, studenti mogu steći neophodne kvalifikacije koje će im omogućiti da prate i analiziraju modne trendove, revije, modni marketing, stajling, kao i da znaju da samostalno učestvuju u formiranju modnih trendova, brendiranja vezanog za modu i učestvuju u promociji modnih proizvoda.

Modni dizajn na jedinstven način objedinjuje praktičnu i estetsku stranu umjetnosti. Predstavljajući određeni proizvod ili uslugu na tržištu kroz vizuelne forme, modni dizajner je spona između proizvođača i potencijalnog konzumenta.

Ciljevi studijskog programa Modni dizajn jesu razvoj kreativnih sposobnosti i ovladavanje studenata akademskim i praktičnim znanjem i metodama za postizanje stručne kompetentnosti u oblasti primijenjene umjetnosti.

Cilj je obrazovanje visoko stručnog kadra koji ima cjelovito akademsko obrazovanje i integrisano poznavanje i razumijevanje širokoobuhvatne oblasti modnog dizajna. Cilj programa je formiranje stručnjaka koji će raditi na unapređenju i podizanju kvaliteta vizuelnih komunikacija u savremenom društvu, kao i osposobljavanje istih da osmisle i realizuju idejno-modna rješenja i modne kolekcije kao vid umjetničke i konceptualne kreacije.

Specifični ciljevi ovog programa su:

- Obezbjeđivanje efikasnog poznavanja teorije i prakse za ostvarivanje efikasne karijere iz oblasti dizajna tekstila i odjeće, odnosno modnog dizajna,
- Obezbjeđivanje efikasnog obrazovanja modnih dizajnera u pogledu profesionalne i etičke odgovornosti i uticaja njihovih odluka na lokalnom i globalnom nivou,
- Stvaranje uslova za profesionalni rast i uključivanje u procese doživotnog učenja kao odgovor na potrebe savremenog društva.

Studenti su obučeni da razumiju ljudske potrebe za estetskim doživljajem, da razumiju profesiju modnog dizajnera i njegovu ulogu u društvu, da samostalno ili u timu, analiziraju koncepte primjenjene umjetnosti i vrše njihovu primjenu.

Raznovrsnost i sveobuhvatnost sadržaja studijskog programa omogućava stjecanje novog, koordinaciju i sistematizaciju usvojenog znanja i iskustva.

Nakon završenih osnovnih studija *Modnog dizajna* student je osposobljen:

- da samostalno ili u timu radi unutar sopstvene umjetničke prakse,
- da izrađuje modne skice, modne figuralne prikaze, slobodne modne ilustracije i tehničke skice odjevnih formi i aksesoara,
- da realizuje odjevne komade i aksesoare kroz tehnike modelovanja, konstrukcije, drapiranja i šivenja,
- da dizajnira i realizuje modne kolekcije u masovnoj produkciji i individualne autorske kolekcije,
- da povezuje mogućnosti upotrebe recikliranog materijala u modnoj industriji,
- da povezuje osnovna znanja iz oblasti modnog dizajna i njegove primjene,
- da prati i primjeni novine u modnom dizajnu,
- da realizuje modne stilizacije u štampanim i drugim masovnim medijima, modnih kampanja i kataloga za prezentaciju modnih kolekcija,
- da razumije i primjenjuje principe profesionalne etike i kritičkog mišljenja,

- da samostalno ili rukovodeći timom organizuje i vodi kurseve i radionice u oblasti primijenjenih umjetnosti,
- da prati najnovija naučna dostignuća iz navedene oblasti.

STUDIJSKI PROGRAM - Modni dizajn
(osnovne akademske studije - 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani dizajner

Redni Broj	Šifra	Naziv predmeta	Semestar	Tip	Status O/I	P	V	ESPB
PRVA GODINA								
1.	OSL01	Crtanje 1	1	U	O	3	4	10
2.	OSL02	Likovna forma 1	1	TU	O	2	3	8
3.	OSL03	Istorija umjetnosti 1	1	DH	O	1	1	2
4.	IB 1	Izborni blok 1	1	TU	O	2	2	6
5.	GOA05	Engleski jezik 1	1	DH	O	2	0	4
6.	OSL06	Crtanje 2	2	U	O	3	4	10
7.	OSL07	Likovna forma 2	2	TU	O	2	3	8
8.	OSL08	Istorija umjetnosti 2	2	DH	O	1	1	2
9.	IB 2	Izborni blok 2	2	TU	O	2	2	6
10.	GOA08	Engleski jezik 2	2	DH	O	2	0	4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						**20**	**20**	
Ukupno ESPB								**60**
DRUGA GODINA								
11.	OSL10	Slikanje 1	3	U	O	3	3	7
12.	OMD01	Uvod u modni dizajn 1	3	TU	O	2	2	6
13.	OSL12	Istorija umjetnosti 3	3	DH	O	1	1	2
14.	OSL14	Akt 1	3	U	O	2	2	6
15.	IB 3	Izborni blok 3	3	TM	O	2	2	6
16.	OGD06	Fotografija 1	3	U	O	2	0	3
17.	OSL15	Slikanje 2	4	U	O	3	3	7
18.	OMD02	Uvod u modni dizajn 2	4	TU	O	2	2	6
19.	OSL17	Istorija umjetnosti 4	4	DH	O	1	1	2
20.	OSL19	Akt 2	4	U	O	2	2	6
21.	IB 4	Izborni blok 4	4	TM	O	2	2	6
22.	OGD08	Fotografija 2	4	U	0	2	0	3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						**24**	**20**	

Ukupno ESPB								**60**
TREĆA GODINA								
23.	OMD03	Savremeno odijevanje 1	5	U	O	2	4	8
24.	OMD04	Stilizacija i kombinovanje odevnih predmeta	5	U	O	2	3	7
25.	OMD05	Ilustracija 1	5	TU	O	3	0	4
26.	OSL23	Istorija moderne umjetnosti 1	5	DH	O	1	1	2
27.	IB 5	Izborni blok 5	5	U	O	2	2	6
28.	OMD08	Istorija kostima	5	DH	O	2	0	2
29.	OMD09	Savremeno odijevanje 2	6	U	O	2	4	8
30.	OMD10	Unikatni modni dizajn	6	U	O	2	3	7
31.	OMD11	Ilustracija 2	6	TU	O	3	0	4
32.	OSL29	Istorija moderne umjetnosti 2	6	DH	O	1	1	2
33.	IB 6	Izborni blok 6	6	AO	O	2	2	6
34.	OMD12	Projektovanje i modelovanje odjeće	6	TU	O	2	0	4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						**24**	**20**	
Ukupno ESPB								**60**
ČETVRTA GODINA								
35.	OMD13	Dizajn odjeće 1	7	U	O	2	3	6
36.	OMD14	Dizajn tekstila	7	U	O	2	2	6
37.	OMD15	Savremeno odijevanje 3	7	U	O	2	3	7
38.	IB 7	Izborni blok 7	7	U	I	2	2	6
39.	OMD17	Modni marketing	7	TU	O	2	0	2
40.	OMD18	Dizajn odjeće 2	8	U	O	2	3	6
41.	OMD19	Dizajn štampanog tekstila	8	U	O	2	2	6
42.	OMD20	Savremeno odijevanje 4	8	U	O	2	3	7
43.	IB 8	Izborni blok 8	8	U	I	2	2	6
44.	OMD21	Krojenje i šivenje	8	U	O	2	0	2
45.	OMD22	Istraživački rad	8	U	O	0	0	2
45.	OMD23	Završni rad	8	U	O	0	0	4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						**20**	**20**	
Ukupno ESPB								**60**

Predmeti izbornih blokova:

Redni broj	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB

Predmeti izbornog bloka 1	Vizuelne komunikacije 1	1	2	2	6
	Kaligrafija 1	1	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Vizuelne komunikacije 2	2	2	2	6
	Kaligrafija 2	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Opšta pedagogija	3	2	2	6
	Osnovi informatike	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Opšta psihologija	4	2	2	6
	Sociologija	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Stajling	5	2	2	6
	Modni detalji i dekorativni elementi	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Interkulturalno razumevanje i komunikacija	6	2	2	6
	Akademsko pisanje	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Dizajn aksesoara	7	2	2	6
	Dizajn pakovanja	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Portfolio	8	3	2	6
	Veb dizajn	8	2	2	6

STUDIJSKI PROGRAM GRAFIČKI DIZAJN

Studijski program Grafički dizajn na Departmanu za umjetnost i filološke nauke Univerziteta u Novom Pazaru obuhvata studije u trajanju od 4 akademske godine, 8 semestara, u kojem svaka studijska godina nosi 60 ESPB što ukupno iznosi 240 ESPB.

Program je koncipiran tako da nudi teorijska i praktična znanja neophodna za samostalan rad u oblasti vizuelnih komunikacija, pripreme za štampu, dizajna pakovanja, inetrfejs dizajna, editorijal dizajna. U toku studiranja program sugeriše studentima da eksperimentišu sa elementima i konceptima vizuelnih materijala što rezultira u cjelinu koja komunicira kao grafički dizajn. Studenti formiraju kritički tj. estetski sud kroz primjenu stečenih znanja i vještina vezanih za polje primijenjene umjetnosti.

Studenti mogu steći neophodne kvalifikacije, povezane sa opštim Dablinskim deskriptorima, odnosno, znanje i razumijevanje, primjena stečenog znanja i razumijevanja, sposobnost da procjeni, komunikacijske vještine i vještine učenja.

Studije grafičkog dizajna omogućuju pokretljivost studenata u skladu sa načelima Bolonjskog procesa.

Svrha studijskog programa Grafički dizajn je da obrazuje grafičke dizajnere osposobljene za rad u studijima za dizajn, marketinškim agencijama ili izdavaštvu na poslovima grafičkog dizajnera.

Studenti u toku studija stječu neophodne kvalifikacije koje će im obezbjediti kvalitetnu izradu digitalnih rješenja (časopisi, korice, spisi, bilbordi, dizajn ambalaže, brošure, katalozi i slično).

Ciljevi studijskog programa jesu razvoj kreativnih sposobnosti i ovladavanje studenata akademskim i praktičnim znanjem i metodama za postizanje stručne kompetentnosti u oblasti primijenjene umjetnosti.

Osnovni cilj studijskog programa je osposobljavanje studenata za stručno izvođenje složenih dizajnerskih rješenja u skladu sa estetskim, funkcionalnim i tehničkim zahtjevima privrede i tržišta. Studenti su obučeni da razumiju ljudske potrebe za estetskim doživljajem, da razumiju profesiju grafičkog dizajnera i njegovu ulogu u društvu, da samostalno ili u timu, analiziraju zadovoljavajuće koncepte i vrše njihovu primjenu u projektnim zadacima, kroz posmatranje problema sa različitih aspekata.

Raznovrsnost i sveobuhvatnost sadržaja studijskog programa omogućava stjecanje novog, koordinaciju i sistematizaciju usvojenog znanja i iskustva u funkciji osposobljavanja za samostalan umjetničko-istraživački rad.

Nakon završenih osnovnih studija Grafičkog dizajna student je osposobljen:

- da samostalno ili u timu radi unutar sopstvene umjetničke prakse,
- da istraži i analizira postojeća likovno-grafička i dizajnerska rješenja,
- objasni ideju i koncept svog rješenja, prezentuje i elaborira stručnoj javnosti,
- analizira estetičke i etičke momente u medijski posredovanoj komunikaciji,

- utemelji svoj rad u okvirima teorije savremene umjetničke prakse i fenomenima popularne kulture,
- primjeni različite materijale i tehnike štampe i dorade za realizaciju rješenja,
- dizajnira složena likovno-grafička rješenja (vizuelni identitet, knjigu ili ambalažu) u skladu sa estetskim, funkcionalnim i tehničko-tehnološkim zahtjevima,
- koristi tipografske principe prije dizajniranja rada i kreativno koristi tipografiju, uradi pripremu za štampu i po potrebi primjeni tehnike digitalne, sito-štampe i ofset štampe, fotografiše mali, srednji i veliki objekat u studijskim uslovima,
- dizajnira složene predstave manipulisanjem digitalnom fotografijom i primjeni ih u različitim kontekstima,
- transponuje grafički dizajn u animiranu grafičku formu i prilagodi je formi televizije ili drugim elektronskim medijima,
- da komunicira i diskutuje pred stručnom i nestručnom javnošću informacije, ideje, probleme i rješenja čiji su kriteriji za odlučivanje i opseg zadataka jasno definisani,
- da razumije i primjenjuje principe profesionalne etike,
- da samostalno ili rukovodeći timom organizuje i vodi kurseve i radionice iz oblasti primijenjenih umjetnosti,
- da prati najnovija naučna dostignuća iz navedene oblasti.

STUDIJSKI PROGRAM - Grafički dizajn
(osnovne akademske studije - 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani dizajner

Redni Broj	Šifra	Naziv predmeta	Semestar	Tip	Status O/I	P	V	ESPB
PRVA GODINA								
1.	OSL01	Crtanje 1	1	U	O	3	4	10
2.	OSL02	Likovna forma 1	1	TU	O	2	3	8
3.	OSL03	Istorija umjetnosti 1	1	DH	O	1	1	2
4.	IB 1	Izborni blok 1	1	TU	I	2	2	6
5.	GOA05	Engleski jezik 1	1	DH	O	2	0	4
6.	OSL06	Crtanje 2	2	U	O	3	4	10
7.	OSL07	Likovna forma 2	2	TU	O	2	3	8
8.	OSL08	Istorija umjetnosti 2	2	DH	O	1	1	2
9.	IB 2	Izborni blok 2	2	TU	I	2	2	6
10.	GOA08	Engleski jezik 2	2	DH	O	2	0	4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						**20**	**20**	
Ukupno ESPB								**60**
DRUGA GODINA								
11.	OSL10	Slikanje 1	3	U	O	3	3	7
12.	OSL11	Grafika 1	3	U	O	2	2	6
13.	OSL12	Istorija umjetnosti 3	3	DH	O	1	1	2
14.	OGD05	Teorija i osnove grafičkog dizajna 1	3	TU	O	2	2	6
15.	IB 3	Izborni blok 3	3	U	I	2	2	6
16.	OGD06	Fotografija 1	3	U	O	2	0	3
17.	OSL15	Slikanje 2	4	U	O	3	3	7
18.	OSL16	Grafika 2	4	U	O	2	2	6
19.	OSL17	Istorija umjetnosti 4	4	DH	O	1	1	2
20.	OGD07	Teorija i osnove grafičkog dizajna 2	4	TU	O	2	2	6
21.	IB 4	Izborni blok 4	4	U	I	2	2	6
22.	OGD08	Fotografija 2	4	U	0	2	0	3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						**24**	**20**	

Ukupno ESPB	**60**

TREĆA GODINA								
23.	OGD09	Grafički dizajn 1	5	U	O	2	4	8
24.	OGD10	Digitalna grafika 1	5	U	O	2	3	7
25.	OMD04	Ilustracija 1	5	TU	O	3	0	4
26.	OSL23	Istorija moderne umjetnosti 1	5	DH	O	1	1	2
27.	OGD11	Tipografija	5	TU	O	2	2	6
28.	OGD12	Grafički dizajn 2	6	U	O	2	4	8
29.	OGD13	Digitalna grafika 2	6	U	O	2	3	7
30.	OMD09	Ilustracija 2	6	U	O	3	0	4
31.	IB 5	Izborni blok 5	6	SA	I	2	2	6
32.	OSL29	Istorija moderne umjetnosti 2	6	DH	O	1	1	2
33.	IB 6	Izborni blok 6	6	AO	I	2	2	6
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 660						**22**	**22**	
Ukupno ESPB								**60**
ČETVRTA GODINA								
34.	OGD14	Dizajn pakovanja	7	U	O	2	2	6
35.	OGD15	Grafičke komunikacije	7	U	O	2	2	6
36.	OGD16	Dizajn publikacija	7	U	O	2	2	6
37.	IB 7	Izborni blok 7	7	DH	I	2	2	6
38.	OGD17	Štamparske forme i tehnike	7	TU	O	2	2	6
39.	OGD18	Editorijal dizajn	8	U	O	2	3	6
40.	OGD19	Portfolio	8	U	O	3	2	6
41.	IB 8	Izborni blok 8	8	DH	I	2	2	6
42.	OGD20	Interfejs dizajn	8	U	O	3	3	6
43.	OGD21	Istraživački rad, predviđeno programom	8		O	0	0	2
44.	OGD22	Završni rad	8	U	O	0	0	4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						**20**	**20**	
Ukupno ESPB								**60**

Predmeti izbornih blokova:

Redni broj	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Vizuelne komunikacije 1	1	2	2	6
	Kaligrafija 1	1	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Vizuelne komunikacije 2	2	2	2	6
	Kaligrafija 2	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Akt 1	3	2	2	6
	Mozaik 1	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Akt 2	4	2	2	6
	Mozaik 2	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Veb dizajn	6	2	2	6
	Upravljanje multimedijalnim sadržajem	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Interkulturalno razumijevanje i komunikacija	6	2	2	6
	Akademsko pisanje	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Preduzetništvo	7	2	2	6
	Osnovi marketinga	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Menadžment kvaliteta	8	3	2	6
	Odnosi s javnošću	8	2	2	6

UNIVERZITET
U NOVOM PAZARU

DEPARTMAN ZA PEDAGOŠKE I PSIHOLOŠKE NAUKE

STUDIJSKI PROGRAM: PSIHOLOGIJA

Osnovne akademske studije Psihologije se izvode tokom četiri akademske godine (8 semestara). Ukupan broj ESPB bodova koje student treba da skupi da bi završio ovaj stepen studija je 240. Planom osnovnih akademskih studija psihologije obuhvaćen je niz obaveznih i izbornih predmeta.

Obavezni predmeti obuhvataju one oblasti koje su temeljne za razumijevanje osnovnih teorijskih pretpostavki i sistema znanja na kojima se zasniva savremena psihologija: kao što su predmeti iz opšte psihologije, predmeti iz metodologije naučnog istraživanja i statističkih metoda, predmeti iz fizioloških osnova psihičkog života, predmeti iz razvojne psihologije, iz psihologije ličnosti, iz socijalne psihologije i iz osnovnih oblasti primijenjene psihologije. Osnovna znanja i vještine student stiče kako kroz interaktivnu nastavu, samostalno učenje i seminare, tako i kroz rad u psihološkoj laboratoriji, računarskoj učionici kao i kroz rad na terenu, uglavnom testirajući psihološkim instrumentarijem odgovarajuće ispitanike.

Svrha studijskog programa Psihologije je pružanje bazične edukacije iz vodećih teorijskih sistema i koncepata i istraživačkih metoda sa ciljem razumijevanja ponašanja pojedinaca i manjih grupa kako u socijalnom kontekstu, tako i u kontekstu razvoja čovjeka. Na ovom nivou studija naglasak je posebno stavljen na usvajanje i demonstraciju konceptualnog znanja iz suštinskih oblasti psihologije zajedno sa razumijevanjem empirijske osnove discipline. Suštinske oblasti uključuju psihologiju ličnosti, razvojnu i socijalnu psihologiju i naravno, istraživačke metode. Ovakva struktura studijskog programa oprema svršenog studenta vještinama analiziranja i integrisanja različitih teorijskih perspektiva koje su neophodne za dalje studiranje psihologije ili drugih sličnih studija.

U profesionalnom smislu, ovaj nivo studija omogućava svršenom studentu da kritički interpretira naučnu i stručnu literaturu, da metodološki korektno evaluira svoj i tuđi rad i pri tome primjeni statističko rezonovanje, da koristi vještine rada na računaru, da organizuje i učestvuje u grupnom radu primjenjujući znanja o grupnim procesima i sl. Ovaj nivo studija daje profesionalnu kvalifikaciju za samostalno obavljanje profesija koje zahtijevaju razumijevanje uzrokovanja, statističke obrade podataka u humanističkim naukama, prezentaciju rezultata, uvid u psihološku literaturu, izvođenje unaprijed osmišljenih psiholoških projekata. Studijski program je također osnova za nastavak master akademskih studija psihologije i stjecanje specifičnih profesionalnih znanja i vještina.

Ciljevi studijskog programa su:

- upoznavanje studenta sa predmetom, osnovnim metodama i razvojem psihologije kao nauke i struke,
- osposobljavanje studenta za samostalnu primjenu statističkih metoda u oblasti društveno-humanističkih nauka i srodnim disciplinama,
- ovladavanje osnovnim psihološkim pojmovima i vodećim teorijskim sistemima,

- upoznavanje studenta sa osnovnim principima psihičkog razvoja čovjeka,
- osposobljavanje studenta za razumijevanje ponašanja pojedinaca i grupa u užem i širem socijalnom kontekstu,
- uvođenje studenta u različite pravce razvoja i primjene psihologije u cilju njegovog opredjeljenja za određeni profesionalni profil.

Po završetku osnovnih akademskih studija psihologije očekuje se da student pokaže sveobuhvatno znanje i razumijevanje predmeta, osnovnih metoda, razvoja i aktuelnog statusa psihologije kao nauke i struke, razumijevanje psiholoških pojmova i širih i užih teorijskih sistema, poznavanje osnovnih metoda naučnog istraživanja i istraživanja ponašanja, poznavanje pravila konstrukcije i evaluacije psiholoških mjernih instrumenata, detaljno poznavanje statističkih procedura i razumijevanje uloge statistike u psihologiji, sveobuhvatno poznavanje i razumijevanje principa i faktora psihičkog razvoja čovjeka kao i poznavanje tipičnih oblasti primijenjenih grana psihologije i njihovog odnosa sa psihologijom kao naukom.

Od svršenog studenta se očekuje i da bude sposoban da samostalno analizira i komparira različite teorijske sisteme i modele, da razumije i adekvatno i koherentno interpretira rezultate istraživanja objavljenih u stručnoj literaturi, da samostalno prati i evaluira svoj rad, da formira etički sud o pojavama kojima se bavi i o metodologiji bavljenja tim pojavama u skladu sa općim moralnim principima i etičkim kodeksom struke, da prepoznaje potrebu za kontinuiranom edukacijom, da ostvaruje timsku komunikaciju.

STUDIJSKI PROGRAM – PSIHOLOGIJA
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani psiholog

RBr.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem.	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA									
1.	LOA01	Istorija razvoja psihologije	**TM**	**1**		2	3		6
2.	LOA02	Fiziološke osnove psihičkog života	**TM**	**1**		2	3		7
3.	LOA03	Sociologija	**AO**	**1**		2	2		6
4.	LOA04	Engleski jezik 1	**AO**	**1**		2	0		4
5.	LOA05	Osnovi informatike	**AO**	**1**		2	2		6
6.	LOA07	Opšta psihologija	**TM**	**2**		2	2		6
7.	LOA08	Statistika	**TM**	**2**		2	3		7
8.	LOA09	Engleski jezik 2	**AO**	**2**		2	0		4
9.	LOA08	Osnovi kognitivne psihologije	**TM**	**2**		2	2		6
10.	IB1	Predmeti izbornog bloka 1	**AO**	**2**		2	2		6
11.	LOA12	Stručna praksa 1	**SA**	**2**					2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini =600						**20+20**			
Ukupno ESPB								**60**	
DRUGA GODINA									
12.	LOA13	Uvod u razvojnu psihologiju	**NS**	**3**		2	2		6
13	LOA14	Uvod u socijalnu psihologiju	**TM**	**3**		2	4		7
14.	LOA15	Uvod u psihologiju ličnosti	**TM**	**3**		2	2		6
15.	LOA16	Engleski jezik 3	**AO**	**3**		2	0		4
16.	IB2	Predmeti izbornog bloka 2	**NS**	**3**		2	2		6
17.	LOA19	Razvojna psihologija	**NS**	**4**		2	3		7
18.	LOA21	Metodologija	**NS**	**4**		2	3		6

		psiholoških istraživanja							
19.	LOA20	Engleski jezik 4	**AO**	**4**		2	0		4
20.	LOA22	Emocije i motivacija	**NS**	**4**		2	2		6
21.	IB3	Predmeti izbornog bloka 3	**AO SA**	**4**		2	2		6
22.	LOA24	Stručna praksa 2	**SA**	**4**					2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600					**20+20**				
Ukupno ESPB								**60**	
TREĆA GODINA									
23.	LOA25	Uvod u pedagošku psihologiju	**NS**	**5**		2	2		6
24.	LOA26	Klinička psihologija	**NS**	**5**		2	2		6
25.	LOA27	Kvalitativno istraživanje	**TM**	**5**		2	2		6
26.	LOA28	Osnovi psihologije rada	**SA**	**5**		2	2		6
27.	IB4	Predmeti izbornog bloka 4	**SA**	**5**		2	2		6
28.	LOA31	Pedagoška psihologija	**NS**	**6**		2	3		6
29.	LOA32	Psihometrija	**TM**	**6**		2	3		6
30.	LOA33	Psihološke osnove poremećaja u ponašanju	**NS**	**6**		2	2		6
31.	LOA34	Metodika nastave psihologije	**NS**	**6**		2	0		4
32.	IB5	Predmeti izbornog bloka 5	**SA**	**6**		2	2		6
33.	LOA37	Stručna praksa 3	**SA**	**6**					2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600					**20+20**				
Ukupno ESPB								**60**	
ČETVRTA GODINA									
34.	LOA38	Psihologija	**NS**	**7**		2	2		6

		darovitosti							
35.	LOA39	Savjetodavni rad u vaspitno-obrazovnim ustanovama	**SA**	**7**		2	2		7
36.	LOA40	Psihologija stresa	**SA**	**7**		2	2		6
37	IB6	Predmeti izbornog bloka 6	**NS**	**7**		2	2		6
38.	IB7	Predmeti izbornog bloka 7	**SA**	**7**		2	2		6
39.	LOA45	Inkluzivno obrazovanje	**SA**	**8**		2	2		6
40.	LOA46	Psihologija međuljudskih odnosa na radu	**SA**	**8**		3	3		7
41.	LOA47	Organizacione promjene i razvoj	**SA**	**8**		3	3		7
42.	IB8	Predmeti izbornog bloka 8	**AO**	**8**		2	2		6
43.	LOA50	ZAVRŠNI RAD	**SA**	**8**					**3**
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						**20+20**			
Ukupno ESPB								**60**	

Predmeti izbornih blokova:

RBr.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Mediji i obrazovanje	2	2	2	6
	Osnovi menadžmenta	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Menadžment životne sredine	3	2	2	6
	Komunikologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Sociologija porodice	4	2	2	6
	Moralni razvoj	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Savremeni sistemi javnog komuniciranja	5	2	2	6
	Sociologija obrazovanja	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Socijalna patologija	6	2	2	6
	Uloga medija u vaspitanju dece	6	2	2	6

Predmeti izbornog bloka 6	Osnovi marketinga	7	2	2	6
	Praćenje i dokumentovanje dečijeg razvoja	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Metodika vaspitno-obrazovnog rada	7	2	2	6
	Menadžment ljudskih resursa	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Akademsko pisanje	8	2	2	6
	Interkulturalno razumijevanje i komunikacija	8	2	2	6

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA:
STUDIJSKI PROGRAM PSIHOLOGIJA

1. Predmet pedagoške psihologije je:

   a. Psihopatologija učenika
   b. Psihički razvoj dece
   c. Psihološki procesi u učenju i nastavi
   d. Klinička dijagnostika

2. Motivacija koja potiče iz samog interesovanja za aktivnost naziva se:
   a. Spoljašnja
   b. Instrumentalna
   c. Intrinzična
   d. Negativna

3. Koji faktor najviše utiče na uspeh u učenju?
   a. Inteligencija
   b. Motivacija
   c. Temperament
   d. Porodični status

4. Individualne razlike među učenicima se odnose na:
   a. Samo intelektualne sposobnosti
   b. Samo emocionalne osobine
   c. Razlike u sposobnostima, interesima i tempu učenja
   d. Razlike u uzrastu

5. Transfer učenja označava:
   a. Zaboravljanje gradiva
   b. Prenošenje naučenog na nove situacije
   c. Mehaničko pamćenje

d. Ponavljanje gradiva

6. Metodika nastave psihologije proučava:
   a. Razvoj psihologije kao nauke
   b. Metode psiholoških istraživanja
   c. Načine organizovanja i izvođenja nastave psihologije
   d. Psihološko savjetovanje

7. Koja nastavna metoda najviše podstiče aktivnost učenika?
   a. Predavanje
   b. Razgovor (diskusija)
   c. Monološka metoda
   d. Demonstracija

8. Cilj nastave psihologije je prvenstveno:
   a. Memorisanje činjenica
   b. Razvoj kritičkog mišljenja i razumijevanja ponašanja
   c. Priprema za klinički rad
   d. Samo teorijsko znanje

9. Koje nastavne sredstvo je najpogodnije za obradu apstraktnih pojmova?
   a. Slike
   b. Video snimci
   c. Grafikoni i šeme
   d. Eksperimenti

10. Evaluacija u nastavi služi za:
    a. Kažnjavanje učenika
    b. Praćenje i vrednovanje postignuća
    c. Upoređivanje učenika
    d. Smanjenje motivacije

11. Autor teorije stadijuma moralnog razvoja je:
    a. Freud
    b. Piaget
    c. Kohlberg
    d. Erikson

12. Prekonvencionalni nivo moralnog razvoja karakteriše:
    a. Poštovanje univerzalnih principa

b. Moral zasnovan na autoritetu i kazni
c. Samostalno moralno rasuđivanje
d. Empatija

13. Konvencionalni nivo moralnog razvoja podrazumijeva:
    a. Orijentaciju na lične interese
    b. Poštovanje društvenih normi i zakona
    c. Odbacivanje pravila
    d. Moralni relativizam

14. Moralna dilema služi za:
    a. Procjenu inteligencije
    b. Razvoj emocionalne stabilnosti
    c. Ispitivanje moralnog rasuđivanja
    d. Mjerenje ličnosti

15. Postkonvencionalni nivo karakteriše:
    a. Strah od kazne
    b. Slepo poštovanje autoriteta
    c. Univerzalni etički principi
    d. Egocentrizam

16. Osnivač prve psihološke laboratorije je:
    a. Freud
    b. James
    c. Wundt
    d. Watson

17. Koji pravac je naglašavao svjesno iskustvo i introspekciju?
    a. Bihejviorizam
    b. Psihoanaliza
    c. Strukturalizam
    d. Humanistička psihologija

18. Bihejviorizam proučava:
    a. Nesvjesne procese
    b. Svjesna iskustva
    c. Posmatrano ponašanje
    d. Emocije

19. Psihoanalizu je utemeljio:
    a. Skinner
    b. Freud
    c. Maslow
    d. Piaget

20. Humanistička psihologija naglašava:
    a. Determinizam
    b. Slobodnu volju i samoaktualizaciju
    c. Učenje putem uslovljavanja
    d. Biološke instinkte

21. Kvalitativna istraživanja su usmjerena na:
    a. Brojeve i statistiku
    b. Razumijevanje značenja i iskustava
    c. Eksperimentalnu kontrolu
    d. Kvantifikaciju podataka

22. Tipična metoda kvalitativnog istraživanja je:
    a. Testiranje
    b. Upitnik sa zatvorenim pitanjima
    c. Intervju
    d. Eksperiment

23. Uzorak u kvalitativnim istraživanjima je najčešće:
    a. Veliki i reprezentativan
    b. Nasumičan
    c. Mali i namjerni
    d. Strogo statistički

24. Analiza sadržaja se koristi za:
    a. Mjerenje inteligencije
    b. Obradu numeričkih podataka
    c. Tumačenje tekstualnih i narativnih podataka
    d. Eksperimentalna mjerenja

25. Prednost kvalitativnih istraživanja je:
    a. Visoka objektivnost
    b. Dubinsko razumijevanje fenomena
    c. Laka generalizacija

d. Brza obrada podataka

26. Kako se najčešće može opisati stres?
    a. Stanje potpune iscrpljenosti
    b. Reakcija organizma na zahteve i promene iz okoline
    c. Negativno raspoloženje koje dugo traje

27. Koji događaji mogu izazvati stres?
    a. Neprijatni događaji
    b. Neočekivani događaji
    c. I prijatni i neprijatni životni događaji

28. Koje osjećanje se često javlja u stresnim situacijama?
    a. Napetost
    b. Strah
    c. Dosada

29. Kako se stres može ispoljiti na tjelesnom nivou?
    a. Ubrzanim radom srca ili znojenjem
    b. Usporavanjem svih tjelesnih funkcija
    c. Potpunim gubitkom energije

30. Kako stres utiče na školske obaveze?
    a. Može otežati koncentraciju i organizaciju učenja
    b. Uvek podstiče bolje rezultate
    c. Nema značajan uticaj

31. Šta je akutni stres?
    a. Stres koji traje mjesecima
    b. Stres koji se javlja u određenoj situaciji i prolazi
    c. Stres bez tjelesnih simptoma

32. Hronični stres se odnosi na:

a. Povremenu zabrinutost
b. Dugotrajnu izloženost stresnim situacijama
c. Kratke i intenzivne reakcije

33. Šta može pomoći u smanjenju stresa kod mladih?
    a. Razgovor i podrška bliskih osoba
    b. Ignorisanje problema
    c. Potpuno povlačenje

34. Šta znači „nositi se sa stresom“?
    a. Izbegavati stresne situacije
    b. Pronaći načine za reagovanje i prilagođavanje
    c. Potiskivati neprijatna osjećanja

35. Koja aktivnost najčešće doprinosi opuštanju?
    a. Fizička aktivnost ili šetnja
    b. Dugotrajno gledanje u ekran
    c. Preskakanje odmora

36. Kako stres utiče na emocije?
    a. Može pojačati osjećanja poput straha ili ljutnje
    b. Potpuno ih uklanja
    c. Nema emocionalni uticaj

37. Šta se podrazumijeva pod stresorom?
    a. Osoba koja izaziva konflikt
    b. Događaj ili situacija koja pokreće stresnu reakciju
    c. Posledica stresa

38. Koji primjer je čest stresor kod učenika?
    a. Slobodno vrijeme
    b. Provjera znanja ili ispitivanje
    c. Hobi
39. Kakva je veza sna i stresa?

a. Kvalitetan san može pomoći u regulaciji stresa
b. San nema veze sa stresom
c. San uvijek povjećava stres

40. Koji je zdrav način reagovanja na stres?
    a. Razgovor o problemu i traženje pomoći
    b. Povlačenje od svih
    c. Prebacivanje krivice na druge

41. Dugotrajan stres može dovjesti do:
    a. Poboljšanja raspoloženja
    b. Teškoća u funkcionisanju i zdravlju
    c. Potpunog nestanka emocija

42. Koja misao može pojačati stres?
    a. „Moram sve uraditi bez greške“
    b. „Mogu dati svoj maksimum“
    c. „Greške su prilika za učenje“

43. Koja tehnika može pomoći u smirivanju?
    a. Sporo i duboko disanje
    b. Zadržavanje daha
    c. Ubrzano disanje

44. Da li ljudi isto doživljavaju stres?
    a. Da, reakcije su iste
    b. Ne, doživljaj stresa je individualan
    c. Samo mladi osjećaju stres

45. Koja je jedna od funkcija stresa?
    a. Da potpuno ometa funkcionisanje
    b. Da ponekad podstakne prilagođavanje i reakciju
    c. Da ima negativan efekat

46. Klinička psihologija se bavi:
    a. Emocionalnim i psihičkim funkcionisanjem ljudi
    b. Isključivo tjelesnim zdravljem
    c. Samo školskim ponašanjem

47. Klinički psiholog je stručnjak koji:
    a. Postavlja medicinske dijagnoze
    b. Pruža psihološku procjenu i podršku mentalnom zdravlju
    c. Propisuje terapiju lijekovima

48. Mentalno zdravlje podrazumijeva:
    a. Stalno dobro raspoloženje
    b. Sposobnost osobe da se nosi sa životnim izazovima
    c. Odsustvo svih problema

49. Koja tvrdnja o emocijama je tačna?
    a. Neke emocije su pogrešne
    b. Sve emocije imaju svoju ulogu
    c. Emocije treba potiskivati

50. Kada je u redu obratiti se psihologu?
    a. Samo u kriznim situacijama
    b. Kada osoba želi podršku ili razumijevanje sebe
    c. Tek nakon savjeta ljekara

51. Anksioznost se najčešće opisuje kao:
    a. Osjećaj unutrašnje napetosti i brige
    b. Kratkotrajna sreća
    c. Gubitak interesovanja

52. Depresivno raspoloženje može uključivati:
    a. Dugotrajan osjećaj tuge i bezvoljnosti

b. Povremeni umor
c. Pojačanu energiju

53. Da li je normalno ponekad osećati tugu?
    a. Ne, to je znak poremećaja
    b. Da, to je dio emocionalnog života
    c. Samo kod odraslih

54. Razgovor u psihološkom radu služi da:
    a. Procjeni znanje osobe
    b. Pomogne razumijevanju misli i osjećanja
    c. Zamijeni sve druge oblike pomoći

55. Psihološka procjena podrazumijeva:
    a. Posmatranje i razgovor radi razumijevanja osobe
    b. Brzo davanje savjeta
    c. Ocjenjivanje ponašanja

56. Psihičke teškoće mogu se javiti:
    a. Samo u odraslom dobu
    b. Kod ljudi svih uzrasta
    c. Samo u djetinjstvu

57. Psihičke teškoće su:
    a. Znak slabosti
    b. Dio ljudskog iskustva i izazova
    c. Uvijek trajne

58. Šta znači pojam „stigmatizacija“?
    a. Pružanje pomoći
    b. Negativno obilježavanje osoba sa psihičkim teškoćama
    c. Razumijevanje i prihvatanje
59. Koja promjena ponašanja može ukazivati na potrebu za podrškom?

a. Povlačenje i promjene raspoloženja
b. Povremena nervoza
c. Umor posle škole

60. Šta doprinosi očuvanju mentalnog zdravlja?
    a. Podrška i kvalitetni odnosi
    b. Izolacija
    c. Ignorisanje problema

61. Razgovor sa psihologom je najčešće:
    a. Javan i dostupan svima
    b. Povjerljiv i zasnovan na povjerenju
    c. Kratak i formalan

62. Emocije utiču na ponašanje tako što:
    a. Nemaju stvaran uticaj
    b. Usmjeravaju reakcije i odluke osobe
    c. Utiču samo kod djece

63. Psihološka pomoć može koristiti:
    a. Samo osobama sa ozbiljnim smetnjama
    b. Svima koji žele da bolje razumiju sebe
    c. Samo u kriznim situacijama

64. Jedan od ciljeva kliničke psihologije je:
    a. Kontrola ponašanja
    b. Unapređenje mentalnog zdravlja i kvaliteta života
    c. Davanje gotovih rješenja

65. Briga o mentalnom zdravlju podrazumijeva:
    a. Potiskivanje emocija
    b. Razgovor, samopodršku i traženje pomoći kada je potrebno
    c. Ignorisanje problema

66. Koja dimenzija ne predstavlja funkciju rada?
    a. ekonomska
    b. socijalna
    c. psihološka
    d. biološka

67. Koje su karakteristike formalne organizacije?
    a. jedinstvo upravljanja i radionalnost
    b. specijalizacija zadataka i hijerarhija rukovođenja
    c. ekonomska dobrobit zaposlenih
    d. lična socijalizacija

68. Koji faktori utiču na razvoj sposobnosti?
    a. aktivitet, dispozicija i socijalna sredina
    b. odnos sa roditeljima
    c. kolegijalni odnosi

69. Koje osobine ličnosti utiču na izbor zanimanja?
    a. fizičke karakteristike
    b. intelektualne i emocionalne osobine
    c. biološke osobine

70. Koje vrste rukovođenja postoje?
    a. autokratsko i demokratsko
    b. individualno
    c. socijalno

71. Koje su primarne potrebe osobe? (dva odgovora)
    a. potreba za uspjehom
    b. potreba za moći
    c. fiziološke potrebe
    d. potrebe za sigurnošću

72. Koje vrste motivacije postoje?
    a. materijalna motivacija
    b. kritikovanje
    c. intrizična i ekstrizična motivacija

73. Koliko razvojnih stadijuma postoji u Pijažeovoj teoriji?
    a. 7.
    b. 4.
    c. 3.

74. Afektivna vezanost nastaje
    a. tokom prve godine života
    b. prilikom polaska u školu
    c. u odraslom dobu

75. Šta utiče na učenje?
    a. motivacija
    b. ranije znanje
    c. vještine, navike i znanje

76. Maturacija je
    a. učenje nekih aktivnosti
    b. proces sazrijevanja
    c. period poslije mature

77. Disleksija je
    a. poremećaj učenja
    b. poremećaj pažnje
    c. poremećaj čitanja

78. Učenici koji imaju smetnje u razvoju pohađaju
    a. dodatnu nastavu
    b. dopunsku nastavu
    c. inkluzivnu nastavu
    d. specijalnu nastavu

79. Ko se bavio klasičnim uslovljavanjem?
    a. Pavlov
    b. Skiner
    c. Tordnjak

80. Kohler je radio eksperiment sa
    a. miševima
    b. šimpanzama
    c. mačkama

81. Psihologija je nauka koja proučava:
    a. Ponašanje
    b. mentalne procese
    c. ponašanje i mentalne procese
    d. nervni sistem

82. Koja metoda omogućava sistematsko posmatranje ponašanja u prirodnim uslovima?
    a. eksperiment
    b. introspekcija
    c. posmatranje
    d. testiranje

83. Osnivačem psihoanalize smatra se:
    a. V. Vunt
    b. I. Pavlov
    c. S. Frojd
    d. K. Levin

84. Koji dio nervnog sistema kontroliše voljne pokrete?
    a. autonomni
    b. periferni
    c. somatski
    d. centralni

85. Proces primanja i obrade nadražaja naziva se:
    a. opažanje
    b. pažnja
    c. pamćenje
    d. mišljenje

86. Kratkoročna memorija ima kapacitet od približno:
    a. 2–3 jedinice
    b. 5–9 jedinica

c. 15–20 jedinica
d. neograničen broj jedinica

87. Koja teorija ličnosti ističe ulogu nesvjesnog?
a. bihejvioristička
b. kognitivna
c. psihoanalitička
d. humanistička

88. Motivacija koja potiče iz same aktivnosti naziva se:
a. spoljašnja
b. unutrašnja
c. biološka
d. socijalna

89. Emocije se najčešće sastoje od:
a. kognitivne i socijalne komponente
b. tjelesne i ponašajne komponente
c. subjektivne, fiziološke i ponašajne komponente
d. instinktivne komponente

90. Pažnja koja se održava duži vremenski period naziva se:
a. selektivna
b. podijeljena
c. trajna
d. spontana

91. Razvojna psihologija proučava:
a. mentalne poremećaje
b. promjene u ponašanju tokom života
c. samo razvoj djeteta
d. inteligenciju

92. Period od rođenja do prve godine života naziva se:
a. prenatalni period
b. djetinjstvo
c. dojenački period
d. adolescencija

93. Ko je autor teorije kognitivnog razvoja u stadijumima?
    a. Vygotsky
    b. Erikson
    c. Piaget
    d. Bandura
94. Razvoj koji je uslovljen genetskim faktorima naziva se:
    a. učenje
    b. socijalizacija
    c. sazrijevanje
    d. adaptacija
95. Period intenzivnih bioloških i psiholoških promjena je:
    a. srednje djetinjstvo
    b. adolescencija
    c. rana odraslost
    d. starost
96. Koja faza prema Eriksonu podrazumijeva konflikt „identitet – konfuzija uloga“?
    a. rano djetinjstvo
    b. adolescencija
    c. srednja odraslost
    d. starost
97. Socijalizacija je proces:
    a. biološkog sazrijevanja
    b. učenja društvenih normi i vrijednosti
    c. razvoja inteligencije
    d. emocionalnog vjezivanja
98. Prva socijalna veza djeteta najčešće se ostvaruje sa:
    a. vršnjacima
    b. nastavnicima
    c. roditeljima
    d. rođacima
99. Razvoj motorike u ranom djetinjstvu ide od:
    a. složenih ka jednostavnim pokretima
    b. spolja ka unutra
    c. jednostavnih ka složenim pokretima
    d. brzih ka sporim
100. Razvoj ličnosti je:
    a. završen u djetinjstvu
    b. nepromjenljiv
    c. proces koji traje tokom cijelog života
    d. isključivo genetski određen

STUDIJSKI PROGRAM: VASPITAČ DJECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA

Studijski program Vaspitač djece predškolskog uzrasta traje četiri akademske godine (8 semestara). Uslovi za upis na studijski program: srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju, položen prijemni ispit, mjesto na rang listi u okviru odobrene upisne kvote. Akademski naziv koji se stiče završetkom ovog programa je Vaspitač djece predškolskog uzrasta.

Savladavanjem obaveznih i izbornih studijskih područja studenti treba da usvoje neophodna znanja i vještine - kvalifikacije, koje podrazumijevaju sposobnosti za profesionalno obavljanje djelatnosti u oblasti predškolskog vaspitanja.

Svrha studijskog programa Vaspitač djece predškolskog uzrasta sastoji se u obrazovanju studenata putem odgovarajućih nastavnih metoda, za profesionalno obavljanje poziva vaspitača i pripremu djece za školu.

Savladavanjem obaveznih i izbornih studijskih područja studenti treba da steknu neophodna znanja i vještine – kvalifikacije i kompetencije koje podrazumijevaju sposobnosti za profesionalno obavljanje vaspitno-obrazovne djelatnosti u predškolskim ustanovama. Ovaj studijski program je tako i koncipiran. Svi predmeti, predviđeni studijskim programom, neposredno su povezani sa budućom strukom. Prije svega obrađuju pedagošku teoriju i praksu, kao i psihologiju, književnost, umjetnost i dr.

Značajan udio u kurikulumu imaju pedagoške prakse (hospitovanja) kao i metodičke prakse u okviru metodika koje se organiziraju i realiziraju nakon svakog semestra. Na taj način student od samog početka studiranja dolazi u dodir sa budućim pozivom, neposredno radeći u vaspitnim grupama u predškolskoj ustanovi.

U okviru pedagoške prakse, velika pažnja se poklanja upoznavanju studenata sa planiranjem, programiranjem i evaluacijom vaspitno-obrazovnog rada. U četvrtoj studijskoj godini predviđena je profesionalna praksa u okviru koje se studenti osposobljavaju za izvođenje vaspitno-obrazovnih aktivnosti predviđenih po oblastima razvoja, tj. iz oblasti šest metodika datih u studijskom programu.

Studijski program Vaspitač djece predškolskog uzrasta ima za cilj da omogući studentima stjecanje sljedećih vještina:

a) da stvara afektivnu klimu koja djeci obezbjeđuje osjećanje sigurnosti i povoljan razvoj njihove ličnosti;
b) da stvara povoljne uslove i situacije za optimalan tjelesni, socioemocionalni i kognitivni razvoj, kao i razvoj komunikacije i stvaralaštva; da bogati i osmišljava socijalno iskustvo djece;
c) da kreira kulturni kontekst u kome dijete odrasta;
d) da unapređuje razvoj govora, kao i dramskog, likovnog, muzičkog i plesnog stvaralaštva;

e) da pomaže djetetu u sticanju osnovnih pojmova o živom i neživom svijetu, o vremenu, prostoru i količinama;
f) da sarađuje sa porodicom pomažući joj u ostvarivanju njene vaspitne uloge, kao i sa školskom i društvenom sredinom;
g) da priprema dijete za uključivanje u osnovnoškolsku nastavu.

Polazeći od cilja visokoškolskog obrazovanja vaspitača, uloga i zadataka vaspitača u predškolskim i drugim ustanovama, kao poželjni ishodi njihovog školovanja, tj. kompetencije koje označavaju završetak osnovnih strukovnih studija istječu se:

- da vaspitači steknu odgovarajuća znanja i razumijevanje koje se naslanja na srednje obrazovanje, razviju sposobnosti i usavrše vještine koje će im omogućiti da odgovorno, stručno, kreativno i srazmjerno samostalno ostvaruju svoje konkretne uloge u vaspitno-obrazovnom radu sa djecom predškolskog uzrasta;
- da u saradnji sa ostalim članovima stručnog tima ustanove u kojoj rade, kao i roditeljima djece, stručnim službama lokalne zajednice, budu osposobljeni za obavljanje svih faza vaspitno-obrazovnog rada, od uvida u potrebe djece i roditelja, kao i konkretne uslove u kojima se ovaj rad odvija, do programiranja i planiranja rada i evaluacije ostvarenog koja predstavlja i uvod u novu fazu programiranja i planiranja;
- da prate savremena dostignuća nauka (razvojna psihologija, predškolska pedagogija, opća i posebne metodike vaspitno-obrazovnog rada i dr.) i u skladu sa njima budu osposobljeni za primjenu modernih interaktivnih, kooperativnih, radioničkih i drugih metoda, organizacionih oblika i načina rada, uvažavajući pritom dječija prava, mogućnosti, potrebe i interesovanja djece koju vaspitavaju i obrazuju;
- da savladaju praktična umijeća i vještine potrebne vaspitaču kao uzoru za učenje po modelu (iz oblasti svih umjetnosti, ručnog rada, informatike, prve pomoći, zaštite životne sredine i dr.);
- da posjeduju sposobnost da nastave dodatne studije.

Savladavanjem studijskog programa student stiče opšte kompetencije usvajajući opšte zakonitosti, osnovne principe, razumijevanje vaspitno-obrazovnog procesa, razvoj odgovarajućih sposobnosti analize, sinteze i predviđanja rješenja i nastalih posljedica, kao i istraživačke metode i tehnike za oblasti koje studiraju. Svršeni studenti stječu pravo neposrednog zapošljavanja u ustanovama za predškolsko obrazovanje i vaspitanje.

STUDIJSKI PROGRAM – Vaspitač djece predškolskog uzrasta
(osnovne akademske studije – 240 ESPB)
Zvanje: Diplomirani Vaspitač

RBr.	Šifra	Naziv predmeta	Tip	Sem.	Status O/I	P	V	Laboratorija / Lektorske vježbe	ESPB
PRVA GODINA									
1.	VO A01	Opšta pedagogija	**NS**	**1**		2	2		6
2.	VO A02	Sociologija	**SA**	**1**		2	2		6
3.	VO A03	Predškolska pedagogija	**SA**	**1**		2	4		7
4.	VO A04	Osnovi informatike	**TM**	**1**		2	2		6
5.	VO A05	Engleski jezik 1	**AO**	**1**		2	0		4
6	VO A06	Predškolska didaktika	**SA**	**2**		2	3		7
7	VO A07	Opšta psihologija	**SA**	**2**		2	2		6
8	VO A08	Scensko lutkarska umjetnosti	**SA**	**2**		2	2		6
9	IB1	Predmeti izbornog bloka 1	**AO**	**2**		2	0		6
10	VO A12	Stručna praksa 1	**SA**	**2**					2
11	VO A09	Engleski jezik 2	**AO**	**2**		2	0		4
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini =600						**20+20**			
Ukupno ESPB								**60**	
DRUGA GODINA									
12	VO A13	Uvod u razvojnu psihologiju	**NS**	**3**		2	2		6

13	VO A14	Porodična pedagogija	**NS**	**3**		2	3		7
14	VO A15	Ekološko vaspitanje	**SA**	**3**		2	2		6
15	VO A16	Engleski jezik 3	**AO**	**3**		2	0		4
16	IB2	Predmeti izbornog bloka 2	**TM**	**3**		2	2		6
17	VO A9	Razvoj kurikuluma	**TM**	**4**		2	2		6
18	VO A20	Metodika nastave prirodnih nauka	**NS**	**4**		2	4		7
19	VO A21	Engleski jezik 4	**AO**	**4**		2	0		4
20	VO A22	Norme i kultura standardnog jezika	**AO**	**4**		2	2		6
21	IB3	Predmeti izbornog bloka 3	**TM**	**4**		2	2		6
22	VO A24	Stručna praksa 2	**SA**	**4**					2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						**20+20**			
Ukupno ESPB									**60**
TREĆA GODINA									
23	VO A25	Metodika razvoja govora	**NS**	**5**		2	3		6
24	VO A26	Metodika razvoja početnih matematičkih pojmova	**TM**	**5**		2	3		7
25	VO A27	Metodika likovne kulture 1	**SA**	**5**		2	0		6
26	VO A28	Savremeni predškolski programi	**NS**	**5**		2	2		6
27	IB4	Predmeti izbornog bloka 4	**TM**	**5**		2	2		6
28	VO A31	Metodika upoznavanja okoline	**NS**	**6**		2	2		6

29	VO A32	Metodika fizičkog vaspitanja	**SA**	**6**		2	2		6
30	VO A33	Metodika muzičkog vaspitanja	**NS**	**6**		2	2		5
31	IB5	Predmeti izbornog bloka 5	**NS**	**6**		2	2		6
32	VO A34	Književnost za djecu	**NS**	**6**		2	2		5
33	VO A37	Stručna praksa 3	**SA**	**6**					2
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						**20+20**			
Ukupno ESPB									**60**
ČETVRTA GODINA									
34	VO A38	Praćenje i dokumentovanje dečijeg razvoja	**7**	**7**		2	2		6
35	IB6	Predmeti izbornog bloka 6	**TM**	**7**		2	2		6
36	VO A39	Savjetodavni rad u vaspitno-obrazovnim ustanovama	**7**	**7**		2	2		7
37	VO A40	Metodika vaspitno-obrazovnog rada	**SA**	**7**		2	2		6
38	IB7	Predmeti izbornog bloka 7	**NS**	**7**		2	2		6
39	VO A45	Inkluzivno obrazovanje	**NS**	**8**		2	2		6
40	VO A46	Uvod u profesionalnu praksu	**SA**	**8**		3	3		7
41	IB8	Predmeti izbornog bloka 8	**AO**	**8**		2	2		6
42	VO A47	Priprema djeteta za polazak u školu	**SA**	**8**		3	3		7
43	VO A50	ZAVRŠNI RAD	**SA**	**8**					3
Ukupno časova aktivne nastave na nastavnoj godini = 600						**20+20**			

Ukupno ESPB	**60**

Predmeti izbornih blokova:

RBr.	Naziv predmeta	S	P	V	ESPB
Predmeti izbornog bloka 1	Mediji i obrazovanje	2	2	2	6
	Osnovi menadžmenta	2	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 2	Uvod u psihologiju ličnosti	3	2	2	6
	Komunikologija	3	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 3	Moralni razvoj	4	2	2	6
	Sociologija porodice	4	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 4	Savremeni sistemi javnog komuniciranja	5	2	2	6
	Uvod u pedagošku psihologiju	5	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 5	Uloga medija u vaspitanju djece	6	2	2	6
	Psihološke osnove poremećaja u ponašanju	6	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 6	Sociologija obrazovanja	7	2	2	6
	Psihologija darovitosti	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 7	Menadžment ljudskih resursa	7	2	2	6
	Dječija igra i stvaralaštvo	7	2	2	6
Predmeti izbornog bloka 8	Akademsko pisanje	8	2	2	6
	Interkulturalno razumijevanje i komunikacija	8	2	2	6

PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA
STUDIJSKI PROGRAM: VASPITAČ DJECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA

1. Pedagogija kao nauka prvenstveno proučava:

a) Proces vaspitanja i obrazovanja
b) Biološki razvoj čovjeka
c) Psihičke procese ličnosti
d) Društvene odnose među ljudima

2. Vaspitanje se u pedagogiji najčešće definiše kao:

a) Spontani razvoj ličnosti
b) Prenošenje znanja sa odraslih na djecu
c) Svjesno, plansko i organizovano djelovanje na razvoj ličnosti
d) Proces socijalizacije u užem smislu

3. Koja od navedenih funkcija vaspitanja se odnosi na prenošenje kulturnih vrijednosti društva?

a) Kulturno-transmisijska
b) Razvojna
c) Adaptivna
d) Emocionalna

4. Cilj vaspitanja u savremenoj pedagogiji podrazumijeva:

a) Potpunu poslušnost djeteta
b) Razvoj slobodne, kreativne i odgovorne ličnosti
c) Usvajanje isključivo akademskih znanja
d) Prilagođavanje djeteta bez mogućnosti izbora

5. Koji faktor vaspitanja ima najveći uticaj u ranom djetinjstvu?

a) Škola
b) Društveni mediji
c) Porodica
d) Vršnjačka grupa

6. Obrazovanje se u pedagogiji definiše kao:

a) Spontano učenje u svakodnevnom životu
b) Proces sticanja znanja, vještina i navika
c) Isključivo formalno školovanje
d) Uticaj sredine na ponašanje djeteta

7. Koji od navedenih principa vaspitanja naglašava uvažavanje individualnih razlika među djecom?

a) Princip sistematičnosti
b) Princip dostupnosti
c) Princip individualizacije
d) Princip autoriteta

8. Socijalizacija u pedagogiji označava:

a) Biološko sazrevanje djeteta
b) Uključivanje pojedinca u društvo i usvajanje društvenih normi
c) Proces formalnog obrazovanja
d) Razvoj intelektualnih sposobnosti

9. Koji oblik vaspitanja se ostvaruje nenamjerno, kroz svakodnevne situacije?

a) Formalno vaspitanje
b) Neformalno vaspitanje
c) Institucionalno vaspitanje
d) Plansko vaspitanje

10. Pedagoški odnos vaspitača i djeteta treba da se zasniva na:

a) Strogoj kontroli i disciplini
b) Autoritarnom pristupu
c) Uzajamnom povjerenju i poštovanju
d) Potpunoj slobodi bez pravila

11. Šta proučava porodična pedagogija?

a) Organizaciju obrazovnog sistema
b) Vaspitnu ulogu porodice i odnose koji utiču na razvoj djeteta
c) Psihološke poremećaje u porodici

d) Ekonomske odnose među članovima porodice

12. Porodica se u pedagoškom smislu definiše kao:

a) Sekundarna društvena grupa
b) Privremena zajednica odraslih
c) Primarna društvena zajednica u kojoj dijete stiče prva iskustva i oblike ponašanja
d) Formalna institucija vaspitanja

13. Zašto se porodica smatra osnovnom vaspitnom sredinom?

a) Zato što je zakonom regulisana
b) Zato što u porodici započinje vaspitanje i formiranje ličnosti djeteta
c) Zato što obezbjeđuje materijalne uslove
d) Zato što je dio obrazovnog sistema

14. Koje su osnovne funkcije porodice?

a) Biološka, vaspitna, emocionalna, ekonomska i socijalna
b) Obrazovna i kulturna
c) Biološka i psihološka
d) Vaspitna i institucionalna

15. Šta je roditeljski stil vaspitanja?

a) Privremeni način reagovanja roditelja
b) Relativno stabilan način ponašanja roditelja prema djetetu
c) Skup kaznenih mjera
d) Emocionalni odnos roditelja

16. Koja su četiri osnovna roditeljska stila vaspitanja?

a) Autoritarni, autoritativni, permisivni i zanemarujući
b) Strogi, blagi, popustljivi i pasivni
c) Demokratski, tradicionalni, savremeni i liberalni
d) Kontrolni, slobodni, kombinovani i neodređeni

17. Koji roditeljski stil je najpovoljniji za razvoj djeteta?

a) Autoritarni

b) Permisivni
c) Zanemarujući
d) Autoritativni (demokratski)

18. Autoritarni stil vaspitanja karakteriše:

a) Visok stepen slobode djeteta
b) Nedostatak pravila
c) Stroga kontrola, pravila i poslušnost
d) Potpuno odsustvo roditeljskog autoriteta

19. Permisivni stil vaspitanja podrazumijeva:

a) Stroga pravila i kazne
b) Zanemarivanje potreba djeteta
c) Ravnotežu između kontrole i podrške
d) Visok stepen slobode uz nizak nivo kontrole i zahtjeva

20. Emocionalna klima porodice odnosi se na:

a) Materijalni standard porodice
b) Kvalitet odnosa, osjećaj sigurnosti i prihvaćenosti
c) Broj članova porodice
d) Način raspodele obaveza

21. Kako porodični odnosi utiču na razvoj djeteta?

a) Samo na intelektualni razvoj
b) Isključivo na ponašanje
c) Na emocionalni, socijalni i moralni razvoj
d) Samo na školski uspjeh

22. Uloga majke i oca u vaspitanju djeteta je:

a) Različita i nejednaka
b) Isključivo podijeljena
c) Ravnopravna i komplementarna
d) Zavisi isključivo od tradicije

23. Vaspitni postupci roditelja su:

a) Kaznene mjere
b) Načini kojima roditelji usmjeravaju ponašanje i razvoj djeteta
c) Pravila ponašanja u porodici

d) Emocionalne reakcije roditelja

24. Socijalizacija djeteta u porodici je:

a) Proces biološkog sazrijevanja
b) Proces usvajanja društvenih normi, vrijednosti i uloga
c) Formalno obrazovanje
d) Psihološka adaptacija

25. Zašto je važna saradnja porodice i predškolske ustanove?

a) Zbog administrativnih obaveza
b) Zbog kontrole roditelja
c) Zato što omogućava dosljedno i kvalitetno vaspitno djelovanje
d) Zbog procjene uspjeha djeteta

26. Nepotpuna porodica je:

a) Porodica u kojoj dijete živi sa jednim roditeljem
b) Proširena porodica
c) Porodica bez djece
d) Privremena porodica

27. Kako konflikti u porodici utiču na dijete?

a) Nemaju uticaj
b) Pozitivno utiču na samostalnost
c) Jačaju disciplinu
d) Mogu negativno uticati na emocionalnu sigurnost i ponašanje

28. Odgovorno roditeljstvo podrazumijeva:

a) Strogo vaspitanje
b) Materijalno obezbeđivanje
c) Svjesno i posvećeno zadovoljavanje razvojnih potreba djeteta
d) Potpunu slobodu djeteta

29. Osnovni cilj porodične pedagogije je:

a) Kontrola porodičnih odnosa

b) Unapređivanje vaspitne funkcije porodice i optimalan razvoj djeteta
c) Procjena roditeljskih kompetencija
d) Regulacija porodičnog života

30. Metodika vaspitno-obrazovnog rada proučava:

a) Psihološke osobine djece
b) Ciljeve, sadržaje, metode i oblike rada sa djecom predškolskog uzrasta
c) Samo metode učenja
d) Organizaciju škole

31. Osnovni cilj nastave prirodnih nauka u predškolskom uzrastu je:

a) Usvajanje naučnih definicija
b) Razvijanje radoznalosti, opažanja i osnovnog naučnog mišljenja
c) Priprema za školske predmete
d) Razvijanje discipline

32. Osnovni zadaci nastave prirodnih nauka su:

a) Pamćenje činjenica
b) Razvoj govora
c) Samostalno učenje
d) Razvijanje saznajnih sposobnosti, sticanje znanja i pravilan odnos prema prirodi

33. Koje prirodne nauke su zastupljene u predškolskom uzrastu?

a) Samo biologija
b) Biologija, matematika, fizika, hemija i geografija u elementarnom obliku
c) Fizika i hemija
d) Samo ekologija

34. Osnovna metoda rada u nastavi prirodnih nauka je:

a) Razgovor
b) Predavanje
c) Posmatranje i eksperimentisanje
d) Čitanje

35. Eksperiment u radu sa djecom je:

a) Složena laboratorijska aktivnost
b) Demonstracija bez učešća djece
c) Teorijsko objašnjenje
d) Jednostavna i bezbijedna aktivnost upoznavanja pojava

36. Iskustveno učenje je važno jer:

a) Štedi vrijeme
b) Djeca najbolje uče kroz lično iskustvo
c) Zamjenjuje druge metode
d) Olakšava disciplinu

37. Naučni pristup u radu sa djecom podrazumijeva:

a) Postavljanje pitanja, opažanje, zaključivanje i provjeravanje
b) Pamćenje činjenica
c) Predavanje vaspitača
d) Učenje definicija

38. Sadržaji prirodnih nauka prilagođavaju se djeci:

a) Kroz udžbenike
b) Kroz teoriju
c) Pojednostavljivanjem i povjezivanjem sa iskustvom
d) Kroz testove

39. Uloga vaspitača u nastavi prirodnih nauka je:

a) Kontrolor
b) Procjenjivač
c) Predavač
d) Organizator, vodič i podsticaj istraživanja

40. Didaktička sredstva u prirodnim naukama su:

a) Nastavni planovi
b) Sredstva za opažanje i razumijevanje pojava
c) Testovi znanja
d) Pravila ponašanja

41. Primjeri didaktičkih sredstava su:

a) Knjige i sveske
b) Prirodni materijali, modeli, slike i pribor
c) Radni listovi
d) Digitalni testovi

42. Korelacija sadržaja znači:

a) Povjezivanje prirodnih nauka sa drugim oblastima

b) Razdvajanje oblasti
c) Jednokratno učenje
d) Ponavljanje gradiva

43. Princip očiglednosti znači:

a) Učenje napamet
b) Individualni rad
c) Teorijsko objašnjenje
d) Učenje kroz neposredno opažanje

44. Princip aktivnosti podrazumijeva:

a) Pasivno slušanje
b) Aktivno učešće djece
c) Strogu disciplinu
d) Samostalan rad

45. Ekološka svijest se razvija:

a) Kaznama
b) Teorijom
c) Upoznavanjem prirode i odgovornim odnosom
d) Pravilima

46. Prirodne pojave su:

a) Promjene i procesi u prirodi
b) Biološki procesi
c) Društvene aktivnosti
d) Ljudske tvorevine

47. Primjeri prirodnih pojava su:

a) Gradnja kuće
b) Tehnologija
c) Saobraćaj
d) Padavine, smjena dana i noći, rast biljaka

48. Uspješnost rada se provjerava:

a) Testovima
b) Posmatranjem aktivnosti i interesovanja djece
c) Ocjenjivanjem
d) Upitnicima

49. Krajnji cilj metodike prirodnih nauka je:

a) Priprema za školu
b) Razvijanje naučne pismenosti i odnosa prema prirodi
c) Usvajanje pojmova
d) Procjena znanja

50. Metodika upoznavanja okoline proučava:

a) Samo prirodnu sredinu
b) Psihološki razvoj
c) Načine upoznavanja djece sa prirodnom i društvenom sredinom
d) Školski program

51. Cilj upoznavanja okoline je:

a) Razvijanje saznajnih sposobnosti i razumijevanja svijeta
b) Informisanost
c) Priprema za školu
d) Razvoj discipline

52. Okolina obuhvata:

a) Samo prirodu
b) Školu
c) Samo porodicu
d) Prirodnu i društvenu sredinu

53. Upoznavanje okoline je važno jer:

a) Olakšava kontrolu
b) Podstiče radoznalost, mišljenje i govor
c) Priprema za testove
d) Razvija disciplinu

54. Osnovna metoda je:

a) Razgovor
b) Posmatranje
c) Igra
d) Čitanje

55. Posmatranje je:

a) Spontano gledanje
b) Igra

c) Sistematsko usmjeravanje pažnje
d) Demonstracija
56. Vrste posmatranja su:

a) Neposredno i posredno
b) Grupno i individualno
c) Aktivno i pasivno
d) Slobodno i vođeno

57. Eksperiment je:

a) Teorijska aktivnost
b) Razgovor
c) Demonstracija
d) Praktična aktivnost samostalnog otkrivanja

58. Praktične aktivnosti su važne jer:

a) Skraćuju vrijeme
b) Omogućavaju učenje kroz iskustvo
c) Olakšavaju kontrolu
d) Zamjenjuju igru

59. Razgovor kao metoda je:

a) Slobodna komunikacija
b) Predavanje
c) Usmjerena komunikacija
d) Ispitivanje

60. Uloga vaspitača je:

a) Kontrola
b) Usmjeravanje i podsticanje radoznalosti
c) Predavanje
d) Ocjenjivanje

61. Sadržaji upoznavanja okoline su:

a) Pojave i odnosi iz okoline
b) Nastavni planovi
c) Pravila ponašanja
d) Zadaci

62. Sadržaji se prilagođavaju:

a) Programu
b) Standardima
c) Rasporedu
d) Uzrastu, iskustvu i interesovanjima

63. Princip postupnosti znači:

a) Ponavljanje
b) Individualni rad
c) Od jednostavnog ka složenom
d) Integraciju

64. Princip očiglednosti znači:

a) Teoriju
b) Učenje putem opažanja
c) Razgovor
d) Planiranje

65. Radoznalost se podstiče:

a) Pravilima
b) Pitanjima i istraživanjem
c) Kontrolom
d) Predavanjem

66. Ekološka svijest se razvija jer:

a) Razvija se odgovoran odnos prema prirodi
b) To je obaveza
c) Priprema za školu
d) Olakšava rad

67. Sredstva rada su:

a) Testovi
b) Knjige
c) Prirodni materijali, modeli i ilustracije
d) Programi

68. Krajnji cilj je:

a) Usvajanje pojmova
b) Kontrola znanja
c) Priprema za školu

d) Razvoj radoznalosti i mišljenja

69. Šta je ekologija?

a) Nauka koja proučava odnose između živih bića i njihove životne sredine
b) Nauka o biljkama
c) Nauka o čovjeku
d) Nauka o prirodnim resursima

70. Ekološko vaspitanje podrazumijeva:

a) Spontano učenje o prirodi
b) Učenje ekoloških pojmova
c) Planski proces razvijanja svijesti i odgovornog odnosa prema prirodi
d) Učenje biologije

71. Zašto je ekološko vaspitanje važno u predškolskom uzrastu?

a) Zbog školskog programa
b) Zato što se u ranom uzrastu formiraju navike, stavovi i vrijednosti
c) Zbog kontrole ponašanja
d) Zbog pripreme za školu

72. Šta je životna sredina?

a) Samo prirodni prostor
b) Prostor u kome žive ljudi
c) Skup prirodnih faktora
d) Skup prirodnih i društvenih faktora koji okružuju živa bića

73. Koji su osnovni prirodni resursi?

a) Voda, vazduh, zemljište, biljni i životinjski svijet
b) Hrana i energija
c) Sunce i voda
d) Biljke i životinje

74. Šta je zagađenje životne sredine?

a) Prirodna pojava
b) Unošenje korisnih materija
c) Unošenje štetnih materija ili energije u životnu sredinu
d) Očuvanje prirode

75. Koji su osnovni oblici zagađenja?

a) Industrijsko i kućno
b) Vazduha, vode i zemljišta
c) Prirodno i vještačko
d) Privremeno i trajno

76. Šta je reciklaža?

a) Odlaganje otpada
b) Uništavanje otpada
c) Razvrstavanje otpada
d) Proces ponovne prerade otpada radi dobijanja novih proizvoda

77. Uloga vaspitača u ekološkom vaspitanju je da:

a) Bude model ponašanja i organizator ekoloških aktivnosti
b) Samo informiše djecu
c) Kontroliše ponašanje
d) Procjenjuje znanje

78. Održivi razvoj znači:

a) Brzi ekonomski razvoj
b) Razvoj bez ograničenja
c) Razvoj koji zadovoljava sadašnje potrebe bez ugrožavanja budućih generacija
d) Tehnološki razvoj

79. Metodika razvoja početnih matematičkih pojmova proučava:

a) Matematičke teorije
b) Načine učenja matematike u školi
c) Ciljeve, sadržaje i metode razvoja matematičkih pojmova kod djece predškolskog uzrasta
d) Psihološke sposobnosti odraslih

80. Osnovni cilj razvoja početnih matematičkih pojmova je:

a) Usvajanje matematičkih definicija
b) Razvijanje logičkog mišljenja i osnovnih matematičkih pojmova
c) Priprema za pisane zadatke
d) Razvijanje brzine računanja

81. Koji je osnovni oblik učenja matematičkih pojmova u predškolskom uzrastu?

a) Predavanje
b) Samostalni rad

c) Igra
d) Vježbanje zadataka

82. Razvoj pojma broja kod djece započinje:

a) Učenjem cifara
b) Razumijevanjem odnosa količine
c) Pamćenjem brojeva
d) Rešavanjem zadataka

83. Koja aktivnost najviše doprinosi razvoju pojma broja?

a) Pisanje brojeva
b) Mehaničko brojanje
c) Poređenje količina i prebrojavanje kroz igru
d) Rješavanje zadataka na papiru

84. Pojam skupa kod djece se razvija kroz:

a) Apstraktna objašnjenja
b) Grupisanje predmeta prema zajedničkim osobinama
c) Učenje definicija
d) Crtanje simbola

85. Koji didaktički princip je posebno važan u razvoju matematičkih pojmova?

a) Princip apstraktnosti
b) Princip očiglednosti
c) Princip ekonomičnosti
d) Princip kontrole

86. Uloga vaspitača u razvoju matematičkih pojmova je da:

a) Predaje matematičke sadržaje
b) Kontroliše tačnost odgovora
c) Organizuje aktivnosti i podstiče dječije mišljenje
d) Procjenjuje znanje

87. Razvoj pojmova veličine (veliko-malo, dugo-kratko) ostvaruje se:

a) Učenjem definicija
b) Rješavanjem zadataka
c) Kroz praktične i iskustvene aktivnosti
d) Korišćenjem radnih listova

88. Prostorni odnosi (gore-dole, ispred–iza) se razvijaju:

a) Predavanjem
b) Kroz kretanje i igru u prostoru
c) Kroz pisane zadatke
d) Isključivo verbalnim objašnjenjem

89. Razvoj pojma vremena kod djece podrazumijeva:

a) Učenje gledanja na sat
b) Razumijevanje sleda događaja i svakodnevnih aktivnosti
c) Pamćenje dana u nedelji
d) Računanje vremena

90. Matematički sadržaji u predškolskom uzrastu treba da budu:

a) Strogo strukturirani
b) Apstraktni i teorijski
c) Prilagođeni uzrastu, iskustvu i interesovanjima djece
d) Istovjetni za svu djecu

91. Individualizacija u razvoju matematičkih pojmova znači:

a) Rad sa celom grupom
b) Prilagođavanje aktivnosti individualnim mogućnostima djece
c) Poseban program za svako dijete
d) Samostalni rad bez pomoći

92. Evaluacija u razvoju matematičkih pojmova služi za:

a) Rangiranje djece
b) Provjeru usvojenosti pojmova i unapređivanje rada
c) Kažnjavanje djece
d) Upoređivanje djece

93. Integrisani pristup u razvoju matematičkih pojmova podrazumijeva:

a) Odvajanje matematike od drugih oblasti
b) Učenje matematike kroz radne listove
c) Povjezivanje matematičkih pojmova sa drugim oblastima kroz igru i aktivnosti
d) Učenje napamet

94. Razvoj govora u predškolskom uzrastu podrazumijeva:

a) Učenje pisanja
b) Razvijanje sposobnosti verbalne komunikacije
c) Usvajanje gramatičkih pravila

d) Učenje čitanja

95. Koji je osnovni cilj razvoja govora kod djece?

a) Pravilno pisanje
b) Bogatstvo rečnika i jasna komunikacija
c) Učenje gramatike
d) Brzo govorenje

96. Govor se kod djece najefikasnije razvija:

a) Ponavljanjem riječi
b) Slušanjem odraslih
c) Kroz igru i svakodnevnu komunikaciju
d) Učenjem napamet

97. Razvoj rječnika kod djece podstiče se:

a) Isključivo čitanjem
b) Kroz razgovor, priče i imenovanje pojava
c) Pisanim zadacima
d) Učenjem definicija

98. Koja aktivnost najviše doprinosi razvoju govornog izražavanja?

a) Precrtavanje slova
b) Individualni rad
c) Pričanje priča i opisivanje događaja
d) Mehaničko ponavljanje riječi

99. Dječija igra u pedagogiji se definiše kao:

a) Slobodna aktivnost bez cilja
b) Način odmora
c) Prirodna, spontana i stvaralačka aktivnost djeteta
d) Organizovana obaveza

100. Koja vrsta igre najviše podstiče razvoj govora?

a) Igra uloga (simbolička igra)
b) Igra pravilima
c) Fizička igra
d) Takmičarske igre

RJEŠENJA TESTOVA

RJEŠENJA – OPŠTI TEST

1. a)
2. b)
3. b)
4. b)
5. d)
6. c)
7. d)
8. b)
9. d)
10. a)
11. b)
12. c)
13. d)
14. a)
15. c)
16. b)
17. b)
18. a)
19. b)
20. d)
21. a)
22. d)
23. b)
24. c)
25. c)
26. c)
27. d)
28. c)
29. a)
30. e)
31. a)
32. a)
33. c)
34. b)
35. b)
36. a)
37. c)
38. b)
39. b)
40. b)
41. b)
42. b)
43. a)
44. a)
45. c)
46. b)
47. a)
48. 2108
49. a)
50. London
51. c)
52. c)
53. c)
54. e)
55. a), d)
56. a), c), e)
57. b), c)
58. a), c), d)
59. c)
60. b)
61. b)
62. d)
63. a)
64. c)
65. d)
66. a)
67. c)
68. a)
69. b)
70. d)
71. d)
72. b)
73. b)
74. c)
75. b)
76. c)
77. c)
78. c)
79. c)
80. c)
81. d)
82. b)
83. d)
84. b)
85. a)
86. c)
87. b)
88. d)
89. e)
90. c)
91. b)
92. a)
93. c)
94. c)
95. a)
96. e)
97. e)
98. b)
99. a)
100. a)

RJEŠENJA – INFORMATIKA

1. c
2. b
3. c
4. b
5. c
6. d

7. d
8. e
9. b
10. a
11. e
12. b
13. a
14. c
15. c
16. c
17. b
18. c
19. a
20. b
21. b
22. c
23. a
24. a
25. c
26. c
27. b
28. c
29. a
30. b
31. c
32. b
33. c
34. a
35. d
36. a
37. d
38. c
39. a
40. b
41. c
42. c
43. a
44. b
45. b
46. a
47. c
48. c
49. b
50. a
51. b
52. b
53. b
54. a
55. c
56. b
57. a
58. a
59. a
60. c
61. a
62. a
63. c
64. b
65. a
66. a
67. d
68. b
69. e
70. c
71. d
72. b
73. d
74. c
75. a
76. d
77. a
78. b
79. b
80. b
81. a
82. b
83. b
84. b
85. b
86. c
87. a
88. a
89. b
90. a
91. a
92. c
93. c
94. c
95. a
96. b
97. b
98. b
99. c
100. a

RJEŠENJA - POSLOVNA EKONOMIJA:

1. b
2. b
3. b
4. a
5. c
6. a
7. c
8. a
9. a
10. b
11. b
12. a
13. a
14. d
15. b
16. a
17. b
18. d
19. c
20. a
21. a
22. a
23. c
24. b
25. b
26. a
27. b
28. e

29. f
30. b
31. c
32. c
33. c
34. d
35. b
36. b
37. b
38. b
39. b
40. b
41. b
42. a
43. c
44. a
45. a
46. b
47. b
48. b
49. b
50. a
51. a
52. a
53. b
54. a
55. c
56. c
57. a
58. a
59. c
60. a
61. c
62. b
63. a
64. b
65. c
66. c
67. a
68. a
69. a
70. b
71. a
72. c
73. b
74. d
75. c
76. b
77. a
78. c
79. a
80. b
81. a
82. d
83. b
84. c
85. b
86. a
87. b
88. c
89. a
90. b
91. a
92. c
93. b
94. b
95. a
96. a
97. b
98. c
99. d
100. b

RJEŠENJA – POSLOVNA INFORMATIKA

1. c)
2. b)
3. c)
4. b)
5. c)
6. b)
7. d)
8. e)
9. b)
10. a)
11. e)
12. b)
13. a)
14. c)
15. c)
16. c)
17. b)
18. c)
19. a)
20. a)
21. b)
22. c)
23. a)
24. a)
25. c)
26. c)
27. b)
28. c)
29. a)
30. b)
31. c)
32. b)
33. c)
34. a)
35. d)
36. a)
37. d)
38. c)
39. a)

40. b)
41. c)
42. c)
43. a)
44. b)
45. b)
46. a)
47. c)
48. c)
49. b)
50. a)
51. b)
52. b)
53. b)
54. a)
55. c)
56. a)
57. c)
58. a)
59. a)
60. b)
61. b)
62. a)
63. a)
64. d)
65. b)
66. a)
67. b)
68. d)
69. c)
70. a)
71. a)
72. a)
73. c)
74. b)
75. b)
76. a)
77. b)
78. e)
79. f)
80. b)
81. c)
82. c)
83. c)
84. d)
85. b)
86. b)
87. b)
88. b)
89. b)
90. b)
91. b)
92. a)
93. c)
94. a)
95. a)
96. b)
97. b)
98. b)
99. b)
100. a)

RJEŠENJA – PRAVO:

1. a
2. b
3. b
4. a
5. c
6. a
7. a
8. a
9. a
10. a
11. a
12. c
13. b
14. c
15. c
16. a
17. a
18. c
19. b
20. b
21. b
22. b
23. c
24. a
25. a
26. c
27. a
28. b
29. a
30. c
31. b
32. b
33. a
34. b
35. b
36. b
37. b
38. c
39. b
40. b
41. b
42. b
43. b
44. c
45. a–
46. a
47. a
48. a
49. a
50. b
51. a

52. a
53. c
54. a
55. a
56. a
57. 1919. god.
58. a
59. Ugovora iz Mastrihta, 1992. god.
60. a
61. Ugovorom iz Mastrihta
62. a
63. a
64. Frontex
65. a
66. Hagu
67. a
68. a
69. b
70. određeno, neodređeno, probni.
71. 8h
72. a
73. b
74. b
75. b
76. 90 dana
77. c
78. Nacionalna služba za zapošljavanje
79. a
80. a
81. a
82. a
83. c
84. a
85. c
86. c
87. d
88. a
89. c
90. c
91. b
92. c
93. b
94. b
95. c
96. b
97. a
98. c
99. a
100. a

RJEŠENJA – BOSANSKI JEZIK

1. b
2. Humačka ploča
3. b
4. Muhamed Hevai Uskufi. 1631 godine, Potur Šahidija.
5. c
6. kratkosilazni, dugosilazni, kratkouzlazni, dugouzlazni
7. silazni
8. vȓt, tetíva, kôst, slobòda
9. l, lj, r, n, nj
10. Pedeset (nastanak: pet + deset - ped +deset) Glasovne promjene koje se vrše su: 1. jednačenje suglasnika po zvučnosti i 2. gubljenje suglasnika.
11. Jotovanje: blag + ji = blaži, tih + ji = tiši
12. b
13. brže
14. b
15. trn
16. b
17. vokativ
18. b
19. a
20. Rekao sam peterici muškaraca da istupe. Očekivao sam veću ocjenu od triju učenica.
21. Lijen – ljenji ili ljenjiji, mehak – mekši, crn – crnji.
22. Danas, jučer

23. Sobetina, glavurina, ljudina
24. c
25. c
26. c
27. b
28. lijepa, mudra; vrijedni, ukusan
29. a
30. b
31. a
32. a
33. c
34. Sinonimi su riječi koje imaju različit oblik a isto značenje. Npr. vijek i stoljeće.
35. c
36. Turcizmi i germanizmi
37. a
38. b
39. Gruhati, mahrama, mehko
40. Vrijeme, dio, rečenica, vjera
41. a
42. a
43. Reagirati, koncentrirati, kritizirati
44. Nije dobro Muji. Dolazim od Muje. Želim vidjeti Muju.
45. a
46. mostarski, Sandžaklijin, Novopazarkin
47. doktor (dr.), hafiz (hfz.), profesor (prof.), prevodilac (prev.)
48. b
49. c
50. c

RJEŠENJA - BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST

1. c
2. b
3. a
4. Umihana Čuvidina
5. b
6. a
7. a
8. b
9. c
10. c
11. c
12. b
13. c
14. a
15. b
16. a
17. a
18. b
19. Meša Selimović
20. Tvrđava Meša Selimović; Pobune
Derviš Sušić; Tuđe gnijezdo Husein Bašić
21. a
22. b
23. b
24. c
25. a
26. a
27. b
28. a
29. b
30. a
31. c
32. a
33. c
34. c
35. a
36. b
37. a
38. a

39.	b	44.	c	48.	c
40.	c	45.	b	49.	c
41.	a	46.	a	50.	c
42.	b	47.	Musa Ćazim Ćatić		
43.	a				

RJEŠENJA – SRPSKI JEZIK:

1. a
2. šumadijsko -vojvođanski i istočnohercegovački
3. 1814. godine
4. kosovsko-resavski
5. c
6. istočnoj (istočnoslovenskoj)
7. a
8. slavenosrpski (/slavenoserbski / slavjanoserbski)
9. B, P
10. Knjizi, orasi
11. Hvaljen, vežem, brži
12. a. d, t
    b. dž, č, ž, š
13. Kako je izjavio vršilac dužnosti predsednika opštine, („)prvi nadzemni pešački prelazi trebalo bi da budu sagrađeni u Bulevaru vojvode Mišića i u Radničkoj ulici kod Ade Ciganlije(“).
14. S t a v i h z e c a u t o r b a k p a p o ž u r i h s v o j o j k u ć i.
15. donet, donesen
16. a. nepostojano a,
    palatalizacija (/ prva palatalizacija)
    b. nepostojano a, jednačenje (suglasnika) po zvučnosti, sibilarizacija (/ druga palatalizacija),
    gubljenje suglasnika (/ uprošćavanje suglasničkih grupa)
    c. jednačenje (suglasnika) po zvučnosti, jednačenje (suglasnika) po mestu (/ načinu) artikulacije (/ tvorbe)
17. padež akuzativ (4. padež); broj množina (plural); rod srednji (s.)
18. ništa, tih, te, ga
19. vrsta reči: pridev
20. a. jèzik [kratkouzlazni akcenat na prvom slogu]
    b. književnôst [dugouzlazni akcenat na drugom slogu, postakcenatska dužina na poslednjem slogu] / književnost [dugouzlazni akcenat na drugom slogu]
21. a. svirale – padež: nominativ broj: množina

b. vrbi – padež: lokativ broj: jednina
c. reke – padež: genitiv broj: jednina

22. a. posle: prilog; b. pa: veznik (sveza); c. u: predlog; d. naš: zamenica.

23. a. čovek: nominativ jednina
b. zbirku: akuzativ jednina
c. pesama: genitiv množina
24. a. rečca (/ partikula)
b. prilog
c. zamenica
d. imenica
25. otvorim – svršeni vid
osećam – nesvršeni
26. a. opisni: modro, nasmejana
b. prisvojni: sinovljev, Ivanova
c. gradivni: kristalna
d. vremenski: prošlogodišnji, današnji
27. a. pišući – glagolski prilog sadašnji
b. konektuj se – imperativ (zapovedni način)
c. svira – prezent (sadašnje vreme)
d. pođosmo – aorist (pređašnje svršeno vreme)
e. propevaće – futur I (futur prvi, buduće vreme)
28. a. treće lice množine aorista
b. drugo lice množine (ženskog roda) pluskvamperfekta
c. treće lice jednine (srednjeg roda) futura 2
29. a) prelazne: crtati, slušati, presecati
b) neprelazne: leteti, plivati, blistati, maštati
30. pomisli, diže se, ode
31. učismo, sretosmo, legosmo, izađosmo
32. a) na + slon + jač + u (/ na – slon – jač – u)
b) po + dug + ačk + om (/ po – dug – ačk – om)
c) is + krc + ka + ti (/ is + krc + ka + ti)
33. bih: aorist budem: prezent
34. a) pet
b) petoro
c) petorica
35. duž, oko, put

36. a. iz turskog jezika
b. iz ruskog jezika
37. c
38. a) izvođenje: kišovit, postojan, crvenkast b) slaganje: krasnorečiv, krivonog, gluvonem
39. Nišlija -lija Valjevac -ac Kraljevčanin -čanin

40. a) (nekongruentni) atribut b) (priloška) odredba za vreme
    c) aktuelni kvalifikativ (subjekta) (/ atributsko-priloška odredba / predikatski atribut / privremeni atribut/ atribut)
41. Školski, bez šećera, Miloša Crnjanskog, prema domovini, sjenički, od letenja

42. a) Kad sam pokušao da potrčim, okliznuh se i tresnuh na nos. - značenjska vrsta: vremenska (temporalna)
    b) Ako još ikada navratiš u ovu njivu, bićeš zatvoren u veliku pčelinju košnicu. - značenjska vrsta: uslovna (kondicionalna, pogodbena)
43. a) U kasabu su stizali novi listovi koji su pokretani u Sarajevu. Značenjska vrsta: odnosna (relativna rečenica)
    b) Mada se već prvi sumrak hvata, razabiru se između drveća kućice. Značenjska vrsta: dopusna (koncesivna rečenica)
44. a) namerna (/ finalna)
    b) poredbena
    c) dopusna (/ koncesivna)
45. To je zaselak Velji Lug, lepo i bogato tursko naselje na uzvisini.

46. 64 šezdeset četiri (šezdeset i četiri)
    603. šeststo treći (šest stotina i treći)
    XXIX dvadeset deveti (dvadeset i deveti)
47. c
48. A) c)
    B) a)
49. MATICA SRPSKA Matica srpska
    ETIOPLJANKA Etiopljanka
    RUSKA FEDERACIJA Ruska Federacija
50. npr. jd. gđa

RJEŠENJA – SRPSKA KNJIŽEVNOST

1. b
2. a
3. Gojko Mrnjavčević
4. a
5. c
6. d
7. a
8. b
9. a, d, e
10. c
11. c
12. b
13. a
14. c
15. a
16. c
17. a
18. b
19. b
20. c
21. b
22. a
23. b
24. c
25. a
26. a
27. aN, bN, cT, dN
28. a
29. a
30. opisivanje/ deskripcija
31. c
32. b
33. b
34. b
35. b
36. b

37. c
38. c
39. a, b, c
40. b
41. a
42. c
43. a
44. c
45. b
46. b
47. a
48. c
49. c
50. a

RJEŠENJA – ENGLESKI JEZIK I KNJIŽEVNOST:

1. b
2. b
3. a
4. c
5. a
6. b
7. a
8. a
9. c
10. a
11. a
12. b
13. c
14. c
15. c
16. c
17. c
18. a
19. a
20. c
21. a
22. a
23. a
24. a
25. c
26. c
27. a
28. a
29. a
30. d
31. a
32. b
33. a
34. a
35. b
36. a
37. a
38. a
39. b
40. b
41. a
42. b
43. a
44. a
45. a
46. a
47. a
48. a
49. a
50. a
51. b
52. b
53. b
54. a
55. c
56. b
57. b
58. b
59. c
60. b
61. b
62. b
63. c
64. b
65. b
66. b
67. b
68. a
69. d
70. c
71. b
72. b
73.b
74.b
75.d
76.b
77.b
78.e
79.b
80.b
81.b
82.b
83.b
84.c
85.b
86.b
87.b
88.b
89.c
90.d
91.c
92.b
93.b
94.b
95.a
96.b
97.a
98.c
99.b
100.a

RJEŠENJE – NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST:

1. a
2. b
3. a
4. b
5. b
6. b
7. c
8. b
9. a
10. b
11. b
12. b
13. b
14. a
15. a
16. c
17. b
18. b
19. b
20. c
21. a
22. b
23. b
24. b
25. b
26. a
27. b
28. c
29. b
30. c
31. b
32. c
33. a
34. a
35. c
36. c
37. a
38. b
39. c
40. c
41. b
    sie essen
42. b
43. c
44. b
45. c
46. b
47. c
48. c
49. b
50. a
51. b
52. b
53. c
54. b
55. c
56. c
57. a
58. c
59. b
60. bin
61. hat
62. sind
63. ist
64. gemacht
65. gelesen
66. gebrannt
67. gab
68. schlief
69. regnete
70. die Männer
71. die Ohren
72. die Worte/Wörter
73. groß/größer/am größten
74. gut/besser/am besten
75. kalt/kälter/am kältesten
76. der
77. den
78. Es
79. Sie
80. nach
81. aus
82. Außer
83. von
84. Ab
85. Heute
86. dort
87. weil
88. dass
89. deswegen
90. bevor
91. fällt
92. trägt
93. darf
94. müssen
95. darf
96. muss
97. Verbstamm + -te + Personalendung
98. Verbstamm mit Vokalwechsel + Personalendung
99. der Baum N: die Bäume
    des Baums G: der Bäume
    dem Baum D: den Bäumen
    den Baum Akk: den Baum
    die Baume G: der Bäume
100. ich esse
    du isst
    er/sie/es isst
    wir essen
    ihr esst

RJEŠENJA - PSIHOLOGIJA:

1. c
2. c
3. b
4. c
5. b
6. c
7. b
8. b
9. c
10. b
11. c
12. b
13. b
14. c
15. c
16. c
17. c
18. c
19. b
20. b
21. b
22. c
23. c
24. c
25. b
26. b
27. c
28. a
29. a
30. a
31. b
32. b
33. a
34. b
35. a
36. a
37. b
38. b
39. a
40. a
41. b
42. a
43. a
44. b
45. b
46. a
47. b
48. b
49. c
50. b
51. a
52. a
53. b
54. b
55. a
56. b
57. b
58. b
59. a
60. a
61. b
62. b
63. b
64. b
65. b
66. d
67. a.b
68. a
69. b
70. a
71. c,d
72. c
73. b
74. a
75. c
76. b
77. c
78. c
79. a
80. b
81. c
82. c
83. c
84. c
85. a
86. b
87. c
88. b
89. c
90. c
91. b
92. c
93. c
94. c
95. b
96. b
97. b
98. c
99. c
100. c

RJEŠENJA – VASPITAČ DJECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA:

1. a
2. c
3. a
4. b
5. c
6. b
7. c
8. b
9. b
10. c
11. b
12. c
13. b
14. a
15. b
16. a
17. d
18. c
19. d
20. b
21. c
22. c
23. b
24. b
25. c
26. a
27. d
28. c
29. b
30. b
31. b

32. d
33. b
34. c
35. d
36. b
37. a
38. c
39. d
40. b
41. b
42. a
43. d
44. b
45. c
46. a
47. d
48. b
49. b
50. c
51. a
52. d
53. b
54. b
55. c
56. a
57. d
58. b
59. c
60. b
61. a
62. d
63. c
64. b
65. b
66. a
67. c
68. d
69. a
70. c
71. b
72. d
73. a
74. c
75. b
76. d
77. a
78. c
79. c
80. b
81. c
82. b
83. c
84. b
85. b
86. c
87. c
88. b
89. b
90. c
91. b
92. b
93. c
94. b
95. b
96. c
97. b
98. c
99. c
100. a